

З В І Т

**Директора комунального закладу
«Харківський ліцей №169 Харківської міської ради»**

Щербакова Олександра Федоровича

Аналіз результатів діяльності Харківського ліцею № 169

за підсумками 2022/2023 навчального року, визначення цілей та завдань

на 2023/2024 навчальний рік.

Відповідно до стратегії розвитку Комунального закладу “Харківська гімназія № 169 Харківської міської ради ” (правонаступником якої є **Харківський ліцей № 169**) на 2021-2026 роки, перспективного плану-програми розвитку на 2021-2026 навчальні роки та створеного річного плану-моніторингу педагогічна діяльність, науково-методична робота здійснювалась у напрямках усвідомлення реформування освіти, підвищення методологічної та професійної компетентності, розвитку інтелектуальних та творчих здібностей учнів.

У 2022/2023 навчальному році в ХГ № 169 було продовжено роботу з розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти. У квітні-травні 2023 року, адміністрацією закладу спільно з педагогічними працівниками здійснювалося комплексне самооцінювання освітніх і управлінських процесів закладу загальної середньої освіти за такими напрямками:

- Освітнє середовище
- Система оцінювання результатів навчання учнів
- Педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти
- Управлінські процеси закладу освіти

Самооцінювання здійснювалося відповідно до таких кроків:

- збір інформації;
- аналіз та узагальнення результатів самооцінювання;
- визначення результатів функціонування системи;

Використовувались такі методи збору інформації:

- опитування учасників освітнього процесу (анкетування, індивідуальне інтерв'ю);
- спостереження (за освітнім середовищем, проведенням навчальних занять);
- вивчення документації закладу освіти;

Інформація, одержана під час опитування, спостереження та вивчення документації, була узагальнена.

Освітнє середовище

Під час спостереження за освітнім середовищем, вивченням документації та опитуванням учасників освітнього процесу, з'ясовано, що у закладі освіти загалом створені безпечні умови для навчання та праці.

Територія закладу огорожена, доступ для сторонніх автомобілів обмежено. Спортивний майданчик та територія для прогулянок не мають небезпечних ділянок. Територія закладу достатньо озеленена, сухого гілля, кущів, отруйних рослин - немає.

Приміщення початкової школи знаходиться в окремій будівлі та відокремлені від приміщень для учнів середніх та старших класів.

Режим прибирання дає змогу підтримувати чистоту та охайність місць спільного користування. Туалетні кімнати відповідають санітарним умовам. У закладі освіти дотримуються повітряно-теплового режиму.

У закладі наявні усі групи приміщень та обладнання, необхідних для реалізації освітньої програми.

Кількість учнів закладу 1007, що відповідає проєктній потужності будівлі.

Учасники освітнього процесу дотримуються вимог щодо охорони праці, безпеки життєдіяльності, правил пожежної безпеки та правил поведінки. Педагогічні працівники проводять інструктажі (вступний, первинний, позаплановий, цільовий) з відповідним записом у Журналі реєстрації інструктажів для кожного класного колективу та в кожному предметному кабінеті (фізики, хімії, біології, інформатики, трудового навчання, спортивній залі).

Регулярно інформують здобувачів освіти щодо правил поведінки під час надзвичайних ситуацій. За результатами анкетування 95% здобувачів освіти дотримуються загальних правил поведінки в закладі освіти.

Заклад забезпечено первинними засобами пожежогасіння (наявні 36 вогнегасники, обладнані 3 пожежні рукави). Щороку вогнегасники проходять перевірку, а пожежні рукави випробування, про що свідчать відповідні документи. Наявна уся необхідна документація з охорони праці, безпеки життєдіяльності та пожежної безпеки.

Приміщення для харчування забезпечене необхідними меблями та посудом. Працівники харчоблоку дотримуються санітарно-гігієнічних норм.

В закладі організовано профілактичну роботу щодо безпечного користування учнями мережею Інтернет та попередження кібербулінгу. Формуються навички безпечного користування мережею учнями. Розроблено план заходів на рік. Застосовуються комп'ютерні програми, які здійснюють фільтрування контенту. Учні в освітньому процесі отримують інформацію щодо безпечного використання мережі. В рамках тижня "Безпечний Інтернет" проводяться різноманітні заходи.

На належному рівні організовано роботу з підвищення рівня обізнаності учасників освітнього процесу з протидії булінгу (цькування) та проявів будь-яких форм насильства та дискримінації, зокрема, затверджено:

- План заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу;
- Порядок реагування на доведені випадки булінгу (цькування);
- Порядок подання та розгляду заяв про випадки булінгу.

Інформацію також висвітлено на інформаційній сторінці на сайті закладу. За результатами анкетування переважна більшість здобувачів освіти відзначила, що не відчуває булінгу (цькування) по відношенню до себе.

В закладі освіти розроблені Правила поведінки учасників освітнього процесу, спрямовані на формування позитивної поведінкової мотивації. Правила діють та оприлюднені на сайті закладу, що підтверджують 96% опитаних батьків. Зміст правил поведінки базується на балансі прав та обов'язків, не порушує

етичних норм, прав та свобод людини. До вироблення правил поведінки залучаються усі учасники освітнього процесу.

У закладі освіти застосовують необхідні підходи для адаптації та інтеграції здобувачів освіти до освітнього процесу, зокрема, 68% батьків стверджує, що у їх дітей не виникало проблем з адаптацією, 32% батьків повідомило про незначні проблеми з адаптацією.

За результатами анкетування учасників освітнього процесу, встановлено, що переважна більшість опитаних здобувачів відчуває себе у безпеці та психологічно комфортно.

Однак, для покращення освітнього середовища, необхідно:

- класним керівникам та вчителям-предметникам організувати серед усіх учасників освітнього процесу більш дієву інформаційно-просвітницьку роботу щодо попередження булінгу;

- практичному психологу та соціальному педагогу активізувати роботу з навчання педагогічних працівників для оволодіння ними методиками діагностики і раннього виявлення булінгу (цькування), ознак насилля. Проводити тренінги, круглі столи, індивідуальні бесіди;

- регулярно залучати шкільних офіцерів поліції до участі у батьківських зборах з питань оволодіння методиками діагностики і раннього виявлення булінгу (цькування), ознак насилля;

- провести бесіди з працівниками закладу щодо важливості спостереження за виконанням правил поведінки здобувачами освіти. Посилити контроль за виконанням Правил поведінки здобувачами освіти;

- посилити контроль за відвідуванням закладу освіти учнями. Провести бесіди з працівниками закладу щодо важливості контролю відвідуваності;

- спланувати проведення моніторингу виконання плану з протидії булінгу на 2023/2024 н.р.;

- частіше залучати спеціальні служби до проведення бесід з учасниками освітнього процесу. Розробити план проведення зустрічей з представниками спеціальних служб на 2023/2024 н.р.;

- провести бесіди з учнями на класних годинах та з батьками на батьківських зборах щодо дотримання академічної доброчесності усіма учасниками процесу. Проводити цю роботу регулярно.

Згідно проведеного аналізу визначено рівень – **достатній**.

Педагогічна діяльність

Під час моніторингу адміністрацією було відвідано навчальні заняття. Вчителі самостійно розробляють календарно-тематичні плани відповідно до Державних стандартів загальної середньої освіти, навчальної програми, освітніх програм закладу. Вчителі під час розроблення календарно-тематичного плану враховують особливості класів, їх профільність. За підсумками навчального року вчителі самостійно або спільно з колегами аналізують результативність календарно-тематичного планування, вносять необхідні корективи.

За результатами опитування педагогів встановлено, що переважна більшість педагогів під час розробки календарно-тематичного планування користуються рекомендаціями Міністерства освіти і науки України.

Вчителі володіють навичками використання комп'ютерних технологій в освітньому процесі, використовують у своїй роботі інформаційно-комунікаційні технології, які сприяють оволодінню учнями ключовими компетентностями. Під час проведення навчальних занять використовуються медіа ресурси, можливості Інтернет-мережі, що особливо важливо в умовах дистанційного навчання.

Тематика навчальних занять відповідає календарно-тематичному плануванню. Педагоги спрямовують зміст навчального матеріалу на формування ключових компетентностей здобувачів освіти за допомогою різних форм діяльності.

Педагогічні працівники забезпечують власний професійний розвиток та підвищують кваліфікацію, обираючи різні форми перепідготовки: курси, які проходять на базі КВНЗ «ХАНО», Центру післядипломної освіти при ХНУ ім. В.Н. Каразіна, Інституту підвищення кваліфікації та перепідготовки при ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, онлайн курси, методичні семінари, вебінари, майстер-класи, тренінги тощо.

Усі педагоги закладу освіти діють на засадах педагогіки партнерства. Вчителі ведуть із учнями та їхніми батьками постійний конструктивний діалог.

Вчасно і кваліфіковано реагують на соціальні, емоційні, когнітивні та фізичні потреби учнів. Прислухаються до учнів та проявляють доброзичливість, інтерес і повагу до кожного учня. Своєю власною поведінкою моделюють та підтримують просоціальну поведінку. Педагоги сприяють розвитку демократичних цінностей та громадянських компетентностей учнів, залучаючи їх до прийняття рішень щодо питань, які їх безпосередньо стосуються. Педагоги спонукають учнів висловлювати власну думку, а використовуючи особистісно орієнтований підхід у навчанні, підтримують розвиток відповідальності, самостійності та самоконтролю учнів. Педагогічні працівники підтримають зворотній зв'язок із батьками та співпрацюють із ними з питань організації освітнього процесу, що підтверджують 95% опитаних батьків.

Педагоги закладу освіти дотримуються академічної доброчесності та інформують здобувачів освіти про необхідність дотримання основних засад академічної доброчесності, проводять системну просвітницьку роботу з-поміж учнів про необхідність дотримання принципів академічної доброчесності.

За результатами анкетування, 98% педагогів вважають, що психологічний клімат закладу створює належні умови для співпраці.

Для покращення педагогічної діяльності, необхідно:

- вчителям застосовувати оптимальний підбір технологій, враховуючи індивідуальні освітні можливості класу; систематично підвищувати свій фаховий рівень;

- мотивувати педагогів для участі в різноманітних освітніх проєктах та конкурсах різних рівнів;

- планувати діяльність відповідно до освітньої програми закладу та аналізувати її результативність, користуючись додатковими джерелами інформації, при цьому враховувати індивідуальні особливості учнів

- продовжувати використовувати ІКТ в освітньому процесі. Проводити заходи щодо безпечної поведінки в Інтернеті та попередження кібербулінгу в дні присутності максимальної кількості учнів.

Згідно проведеного аналізу визначено рівень – **достатній**.

Методична робота учителів початкових класів ХЛ №169 була направлена на виконання положень, завдань, визначених Державним стандартом початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 року №87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24.07.2019 року №688), на підвищення професійного методичного рівня учителів початкових класів.

З метою вдосконалення освітнього процесу у початковій школі, підвищення його ефективності, створення сприятливих умов для розвитку талантів і здібностей кожного/кожної учня/учениці, формування у нього/неї компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних особливостей в умовах воєнного стану в Україні кафедрою початкового навчання, розвитку та виховання було проведено заходи, які забезпечували ознайомлення, вивчення державних документів про школу, обговорення питань організації, проведення уроків в режимі онлайн, питання щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4-х класів.

Учителі початкової школи у 2022/2023 навчальному році основну увагу в питаннях організації освітнього процесу приділяли формуванню ключових, загальнопредметних і предметних компетентностей на засадах компетентнісного підходу, що забезпечує становлення учня початкової школи як суб'єкта життєдіяльності та реалізації інтерактивних освітніх технологій таких, як технологія раціонального читання, метою якої є формування в учнів наскрізних умінь, означених у Законі України «Про освіту» (ст.12), як читання з розумінням, умінням висловлювати власну думку усно і письмово, обґрунтувати власну позицію, опрацьовувати інформацію. В результаті роботи вчителів 1-х класів в учнів сформовано навичку читати цілими словами, вміння виділити необхідне з тексту, переказати прочитане, використати подану інформацію з метою виконання інших завдань; в учнів 2-4-х класів сформовано навичку читання цілими словами, формування питань за змістом тексту, проблемних питань, вміння сформулювати власну позицію щодо прочитаного.

Однією з провідних освітніх технологій є технологія STEM - освіти в НПП «Інтелект України», її метою є розвиток логічного мислення, формування знань про навчальні одиниці математичного, природничого характеру. Учні початкової школи на кінець навчального року мають результати (3-4 кл.), в основному, Д.р. та В.р. Вони аналізують факти, розв'язують логічні задачі, оперують геометричним та алгебраїчним матеріалом.

Учителі початкової школи за 2022/2023 навчальний рік на уроках у 1-4-х класах застосовували прийоми, методи, які давали змогу реалізовувати технологію повного засвоєння знань. Протягом навчального року в питаннях оцінювання результатів навчальної діяльності керувалися Наказом МОНУ №813. Важливим аспектом діяльності учителів є вивчення, обговорення ключових питань організації освітнього процесу.

На засіданнях кафедри були розглянуті такі питання: «Система оцінювання результатів навчання учнів 1-4-х класів», методичні рекомендації «Методичні рекомендації щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4-х класів закладів загальної середньої освіти» (Наказ МОН України від 13.07.2021 №813); питання організації освітнього процесу в період воєнного стану в Україні, методичні аспекти в початковій школі, які проводилися в дистанційному форматі (синхрон/асинхрон), тощо. «Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти» (Наказ МОН України від 08.09.2020, №1115).

Особлива увага була надана питанням щодо об'єктів формувального оцінювання, які розглядалися як процес навчання учнів, оцінка їх навчальної діяльності, зорієнтована на очікувані результати та результат навчальної діяльності учнів на певному етапі навчання (Наказ МОН України від 13.07.2021 №813). Розглядалося питання щодо формування навчальних завдань на урок та певній системі уроків, а також способів (засобів перевірки виконаних завдань, особливо питання оперативної перевірки з використанням електронних інструментів зворотного зв'язку).

Обговорювалися питання врахування під час перевірки робіт індивідуальних особливостей учнів, умов їх навчання і праці, наявність електронних засобів навчання та побутових умов перебування.

Наприкінці навчального 2022/2023 навчального року було проаналізовано результати навчальної діяльності учнів початкової школи як підсумки діяльності вчителів. У 1-2-х класах у 2022/2023 н. р. навчалось 175 учнів. За екстернатною формою навчання - 6 учнів. Із них за критеріями, визначеними в Орієнтовній рамці оцінювання учні 1-2-х класів мають такі загальні результати:

«Виявляє інтерес до навчання» - 174 учні (99,43%);

«Активно працює» - 171 учень (97,71%);

«Проявляє самостійність» - 168 учнів (96,00%);

«Контролює хід виконання завдань» - 168 учнів (96,00%).

(результати висвітлені у таблиці №1)

Табл. №1

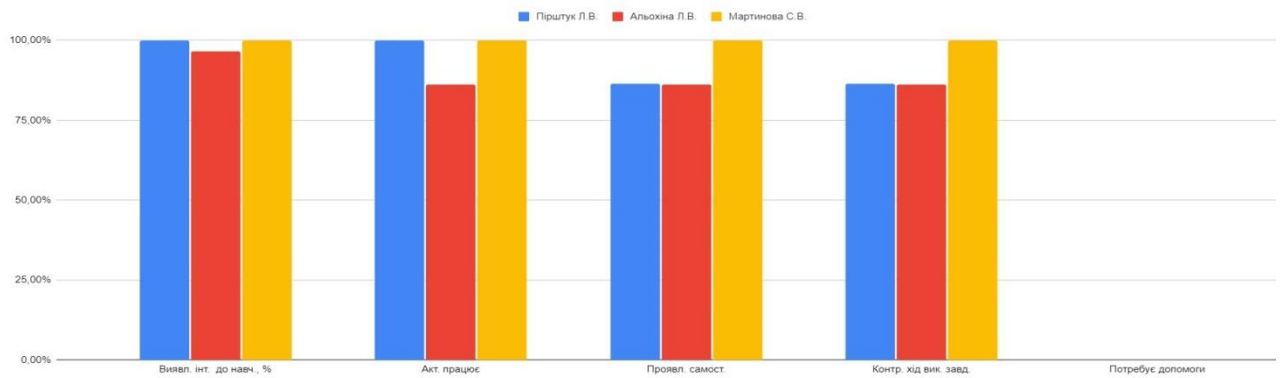
Загальний звіт 1-2 класів											
II семестр, 2022/2023 навчальний рік											
Клас	П. І. Б. класного керівника	К-ть уч. у класі	К-ть уч., які навч. дист-но	Кількість уч., які навч. на інд. формі			К-ть учнів за показниками				
				Сімейне	Екстернат	Педагог. патронаж	Виявл. інт. до навч.	Акт. працює	Проявл. самост.	Контр. хід вик. завд.	Потребує допомоги
1-А	Пірштук Л.В.	22	22	0	0	0	22	22	19	19	0
1-Б	Альохіна Л.В.	29	28	0	1	0	28	25	25	25	0
1-В	Мартінова С.В.	27	27	0	1	0	27	27	27	27	0
2-А	Бобровська С.В.	31	31	0	0	0	31	31	31	31	0
2-Б	Доценко Ю.В.	33	33	0	0	0	33	33	33	33	0
2-В	Дзюба О.В.	33	28	1	4	0	33	33	33	33	0
Загальна кількість		175	169	1	6	0	174	171	168	168	0

За даними показниками слід зробити висновок, що учні 1-2-х класів виявили стан набутого досвіду навчальної діяльності відповідно до поставлених цілей, визначених у Державному стандарті початкової освіти, Освітній програмі закладу, Типовій освітній програмі, розробленій під керівництвом О.Я. Савченко та Освітній програмі НПП «Інтелект України».

(Результати висвітлено у діаграмі №1, №2)

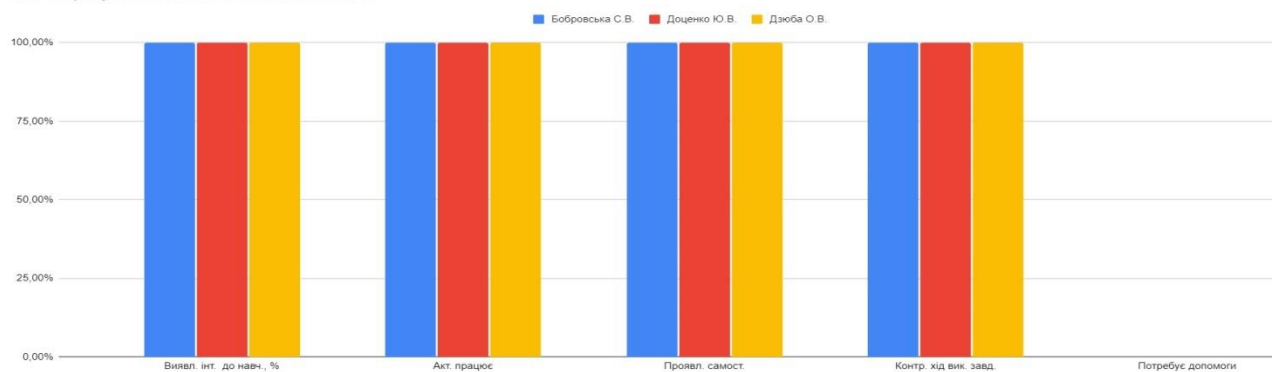
Діаграма №1

Звіт по результативності вчителів 1-х класів

Діаграма №2

Звіт по результативності вчителів 2-х класів

З метою побудови освітнього процесу з урахуванням аналітичних даних про результати навчання акцентувалася увага на позитивній динаміці досягнень учнів. Труднощі, які виникали, обговорювалися з учнем/ученицею індивідуально, коректно здійснювалася взаємооцінка, що сприяло формуванню адекватного ставлення до зауважень, рекомендацій; враховувалися умови дистанційного навчання.

Враховуючи умови воєнного стану в Україні, дистанційного навчання, до занять добиралися завдання, що забезпечували досягнення результату, успішного виконання, позитивної самооцінки та оцінки вчителя.

Так, з української мови завдання добирались з урахуванням поетапності опанування навчальним матеріалом та навчальними діями.

У 1-х класах навчалось 78 учнів, за критеріями Орієнтовної рамки навчальних досягнень, вимог програм учні 1-х класів мали такі показники:

- «Виявляє розуміння фактичного змісту» - 78 учнів (100%);
- «Виявляє розуміння прочитаного тексту» - 78 учнів (100%);
- «Переказує усно» - 78 учнів (100%);

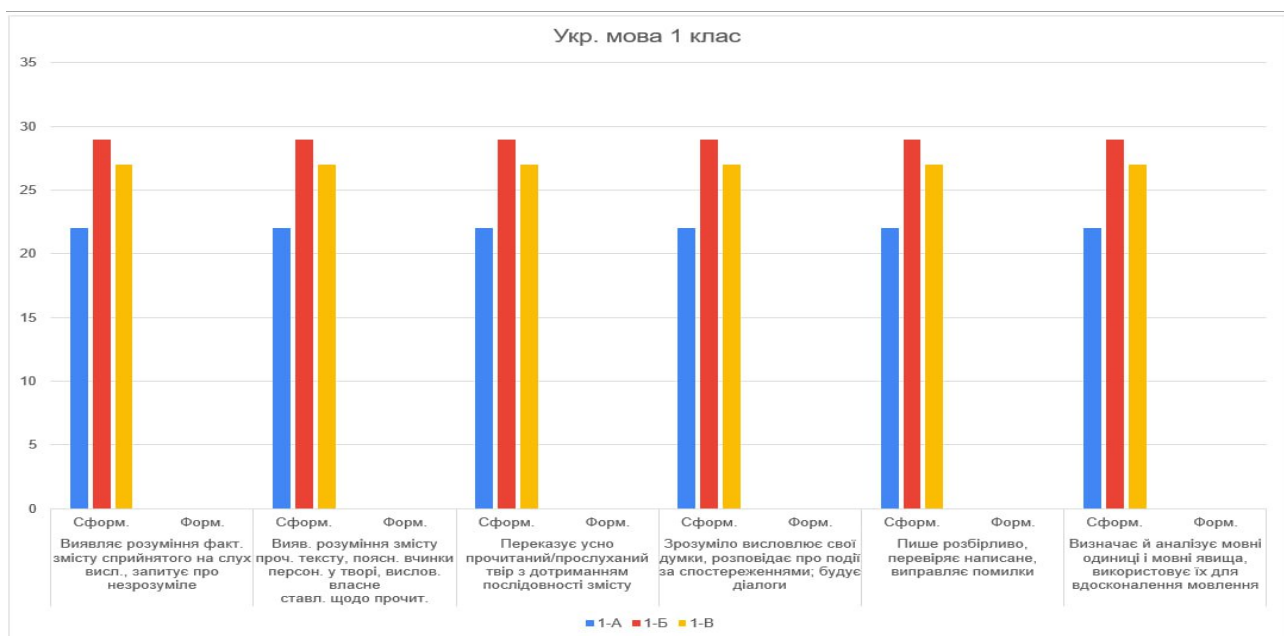
- «Висловлює свої думки, розповідає, будує діалоги» - 78 учнів (100%);
- «Пише розбірливо, перевіряє написане, виправляє помилки» - 78 учнів (100%);
- «Визначає й аналізує мовні явища та мовні одиниці» - 78 учнів (100%).

Маючи надані результати, слід зазначити, що навчальний процес у 1-х класах здійснювався за сприятливих умов формування компетентностей та наскрізних умінь, враховувалися об'єктивні умови дистанційного навчання, індивідуальні та вікові особливості учнів. (див. табл. №2 і діаграму №3)

Табл. №2

Звіт 1-х класів												
II семестр, 2022/2023 н. р.												
Українська мова												
Клас	Виявляє розуміння факт. змісту сприйнятого на слух висл., заштує про незрозуміле		Вияв. розуміння змісту проч. тексту, поясн. вчинки персон. у творі, вислов. власне ставл. щодо прочит.		Переказує усно прочитаний/прослуханий твір з дотриманням послідовності змісту		Зрозуміло висловлює свої думки, розповідає про події за спостереженнями; будує діалоги		Пише розбірливо, перевіряє написане, виправляє помилки		Визначає й аналізує мовні одиниці і мовні явища, використовує їх для вдосконалення мовлення	
	Сформ.	Форм.	Сформ.	Форм.	Сформ.	Форм.	Сформ.	Форм.	Сформ.	Форм.	Сформ.	Форм.
1-А	22	0	22	0	22	0	22	0	22	0	22	0
1-Б	29	0	29	0	29	0	29	0	29	0	29	0
1-В	27	0	27	0	27	0	27	0	27	0	27	0
Всього	78	0	78	0	78	0	78	0	78	0	78	0
Всього, %	100	0	100	0	100	0	100	0	100	0	100	0

Діаграма №3

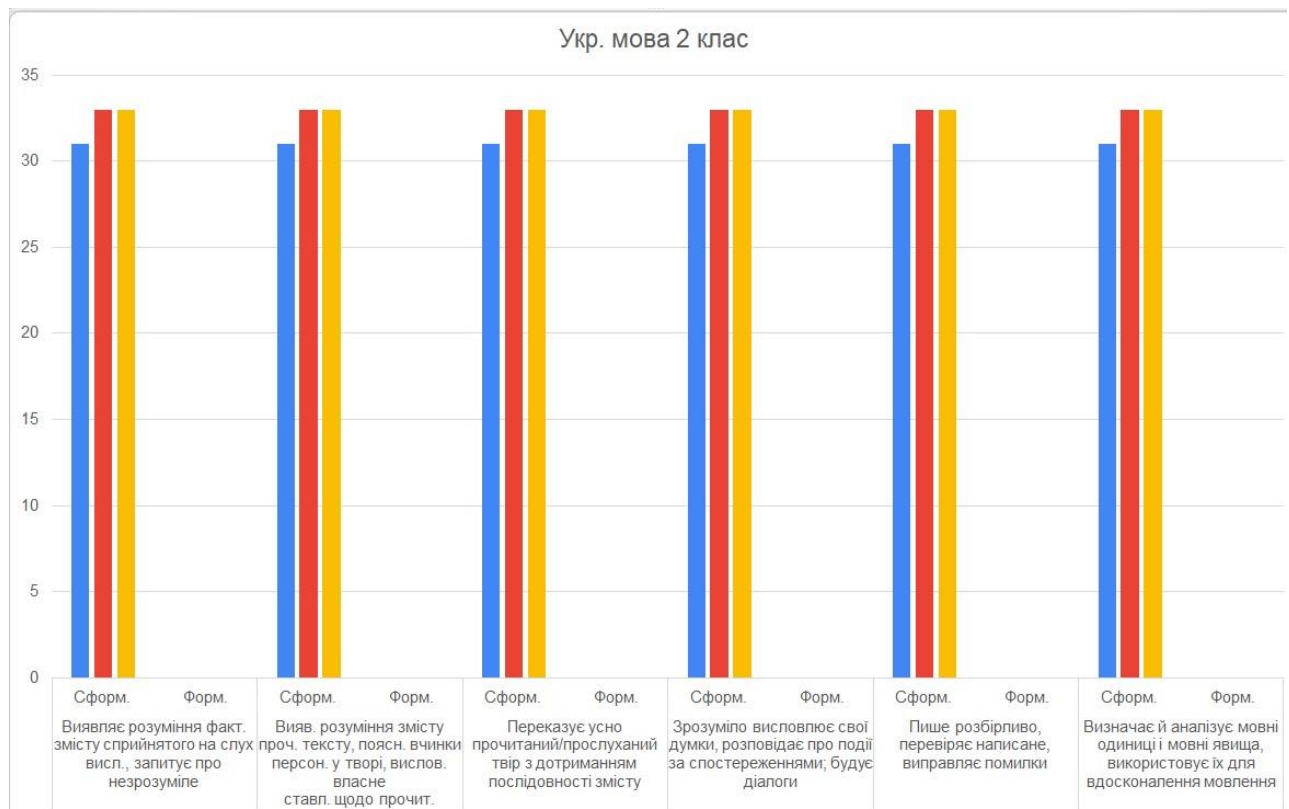
Учні 2-х класів, вивчаючи українську мову, досягли таких результатів: усього учнів 2-х класів – 97. За критеріями отримали наступні результати:

- «Виявляє розуміння фактичного змісту» - 97 учнів (100%);
- «Виявляє розуміння прочитаного тексту» - 97 учнів (100%);
- «Переказує усно прочитаний/прослуханий текст» - 97 учнів (100%);
- «Зрозуміло висловлює свої думки» - 97 учнів (100%);
- «Пише розбірливо, перевіряє написане, виправляє помилки» - 97 учнів (100%);
- «Визначає й аналізує мовні явища та мовні одиниці» - 97 учнів (100%). (див. табл. №3 і діаграма №4)

Табл. 3

Звіт 2-х класів												
II семестр, 2022/2023 н. р.												
Українська мова												
Клас	Виявляє розуміння факт. змісту сприйнятого на слух висл., запитує про незрозуміле		Вияв. розуміння змісту проч. тексту, поясн. вчинки персон. у творі, вислов. власне ставл. щодо прочит.		Переказує усно прочитаний/прослуханий твір з дотриманням послідовності змісту		Зрозуміло висловлює свої думки, розповідає про події за спостереженнями; будує діалоги		Пише розбірливо, перевіряє написане, виправляє помилки		Визначає й аналізує мовні одиниці і мовні явища, використовує їх для вдосконалення мовлення	
	Сформ.	Форм.	Сформ.	Форм.	Сформ.	Форм.	Сформ.	Форм.	Сформ.	Форм.	Сформ.	Форм.
2-А	31	0	31	0	31	0	31	0	31	0	31	0
2-Б	33	0	33	0	33	0	33	0	33	0	33	0
2-В	33	0	33	0	33	0	33	0	33	0	33	0
Всього	97	0	97	0	97	0	97	0	97	0	97	0
Всього, %	100	0	100	0	100	0	100	0	100	0	100	0

Діаграма №4

Діаграма №5

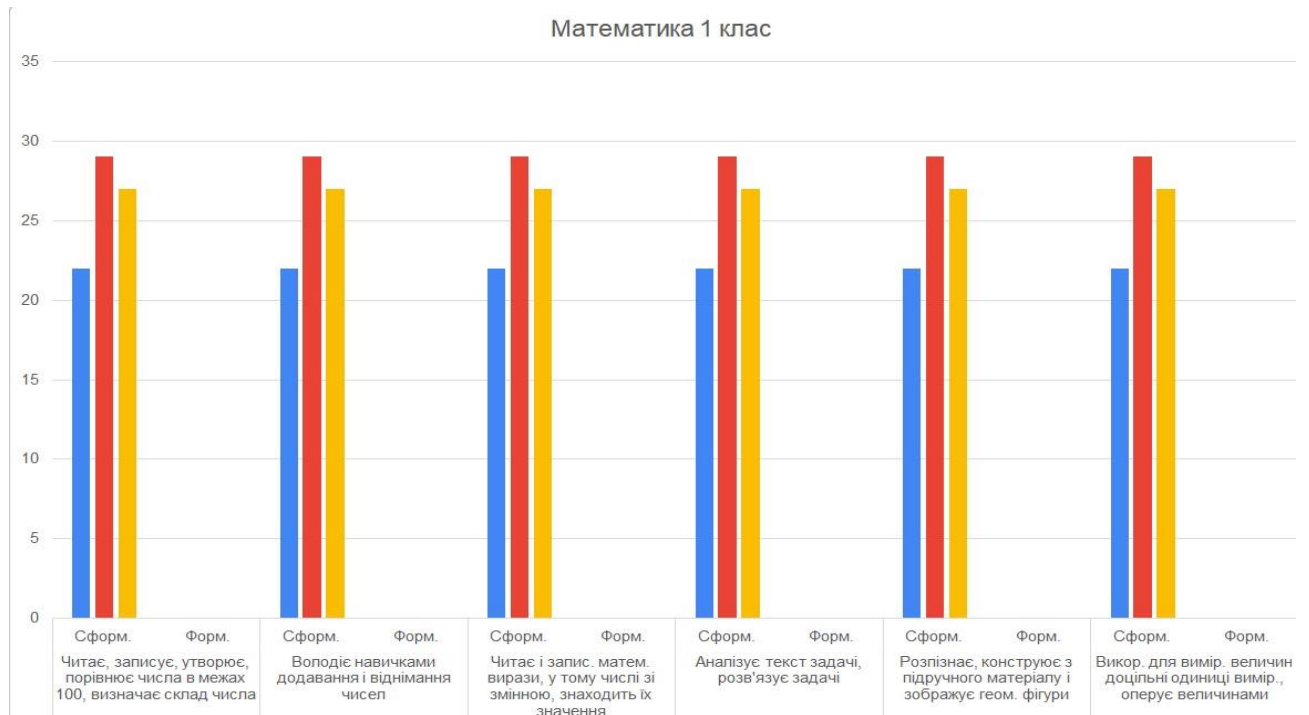
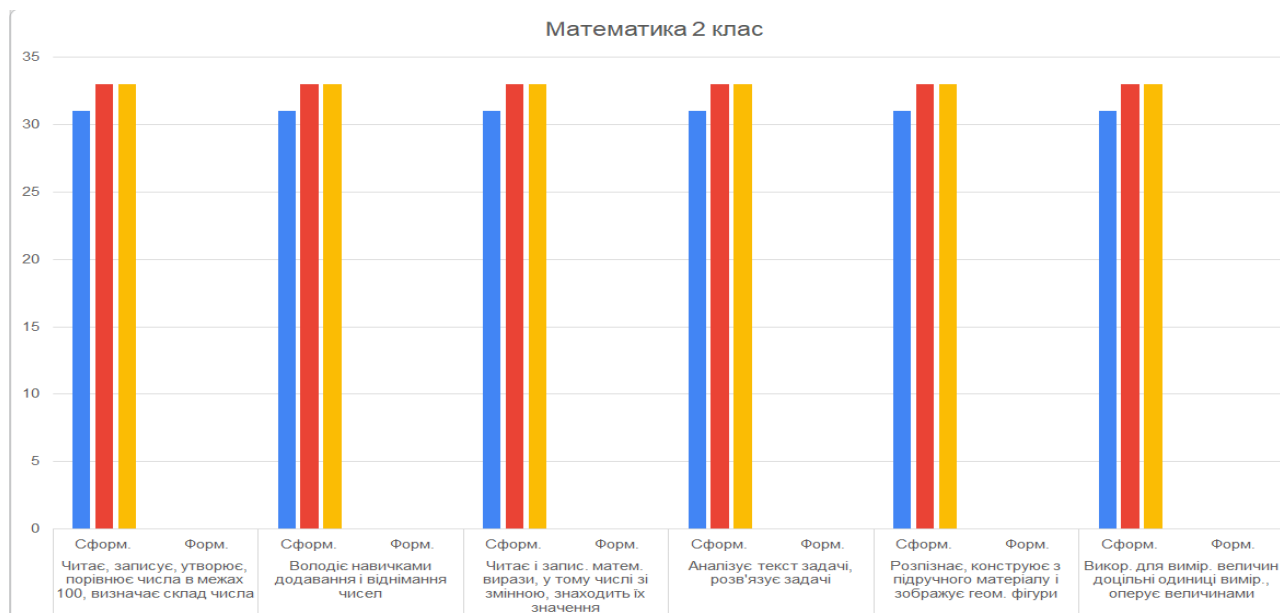

Табл. №5

Звіт 2-х класів
II семестр, 2022/2023 н. р.
Математика

Клас	Читає, записує, утворює, порівнює числа в межах 100, визначає склад числа		Володіє навичками додавання і віднімання чисел		Читає і запис. матем. вирази, у тому числі зі змінною, знаходить їх значення		Аналізує текст задачі, розв'язує задачі		Розпізнає, конструює з підручного матеріалу і зображує геом. фігури		Викор. для вимір. величин доцільні одиниці вимір., оперує величинами	
	Сформ.	Форм.	Сформ.	Форм.	Сформ.	Форм.	Сформ.	Форм.	Сформ.	Форм.	Сформ.	Форм.
2-А	31	0	31	0	31	0	31	0	31	0	31	0
2-Б	33	0	33	0	33	0	33	0	33	0	33	0
2-В	33	0	33	0	33	0	33	0	33	0	33	0
Всього	97	0	97	0	97	0	97	0	97	0	97	0
Всього, %	100	0	100	0	100	0	100	0	100	0	100	0

Діаграма №6

За результатами досягнень учнів 1-2-х класів слід зазначити успішну роботу вчителів 1-2-х класів, але на початку 2023/2024 навчального року слід звернути увагу на повторення навчального матеріалу з метою удосконалення навичок та відновлення наукової інформації про математичні навчальні одиниці та використання їх у практичній діяльності.

Інтегровані курси «Я досліджую світ», «Я пізнаю світ», змістове наповнення яких охоплює природничу, соціальну і здоров'язбережувальну, громадянську та історичну, мистецьку, технологічну, математичну та мовно-літературні галузі, мають на меті формування цілісних уявлень про світ природи, суспільства, практичних навичок дослідження, вивчення законів розвитку світу у логічних його взаємозв'язках.

Об'єктами оцінювання ЯДС та ЯПС є наукові знання, практичні навички, способи мислення, погляди, цінності, а також уміння застосовувати набутий досвід в практичних життєвих ситуаціях.

Результати, яких досягли учні 1-2-х класів у 2022/2023 навчальному році, дають можливість зробити висновки про їх активність, ініціативність, наполегливість, відповідальність, здатність співпрацювати на уроках з однокласниками, вчителем, висловлювати власні судження та аргументувати їх.

Результати учнів 1-2-х класів:

- «Розпізнає природні об'єкти живої, неживої природи, встановлює взаємозв'язки між ними» - 1-й кл. – 78 учнів (100%), 2-й кл. – 97 учнів (100%);

- «Називає, описує явища, які відбуваються у природі» - 1-й кл. – 78 учнів (100%), 2-й кл. – 97 учнів (100%);
- «Досліджує за інструкцією пропоновані об'єкти природи» - 1-й кл. – 78 учнів (100%), 2-й кл. – 97 учнів (100%);
- «Орієнтується на місцевості за об'єктами природи» - 1-й кл. – 78 учнів (100%), 2-й кл. – 97 учнів (100%);
- «Знаходить об'єкти на карті України» - 1-й кл. – 78 учнів (100%), 2-й кл. – 97 учнів (100%);
- «Називає умови, необхідні для життя організмів» - 1-й кл. – 78 учнів (100%), 2-й кл. – 97 учнів (100%); (див. табл. №6, №7 і діаграму №7, №8)

Табл. 6

Звіт 1-х класів												
II семестр, 2022/2023 н. р.												
ЯДС, ЯПС												
Клас	Розпізнає прир. й рукотв. об'єкти, об'єкти неживої і живої природи, встан. взаємозв'язки між ними		Називає і описує явища, які відбуваються в природі		Досліджує за інструкцією пропоновані об'єкти природи		Орієнтується на місцевості за об'єктами природи		Знаходить об'єкти на карті України		Називає умови необхідні для життя організмів	
	Сформ.	Форм.	Сформ.	Форм.	Сформ.	Форм.	Сформ.	Форм.	Сформ.	Форм.	Сформ.	Форм.
1-А	22	0	22	0	22	0	22	0	22	0	22	0
1-Б	29	0	29	0	29	0	29	0	29	0	29	0
1-В	27	0	27	0	27	0	27	0	27	0	27	0
Всього	78	0	78	0	78	0	78	0	78	0	78	0
Всього, %	100	0	100	0	100	0	100	0	100	0	100	0

Діаграма №7

ЯДС, ЯПС 1 клас

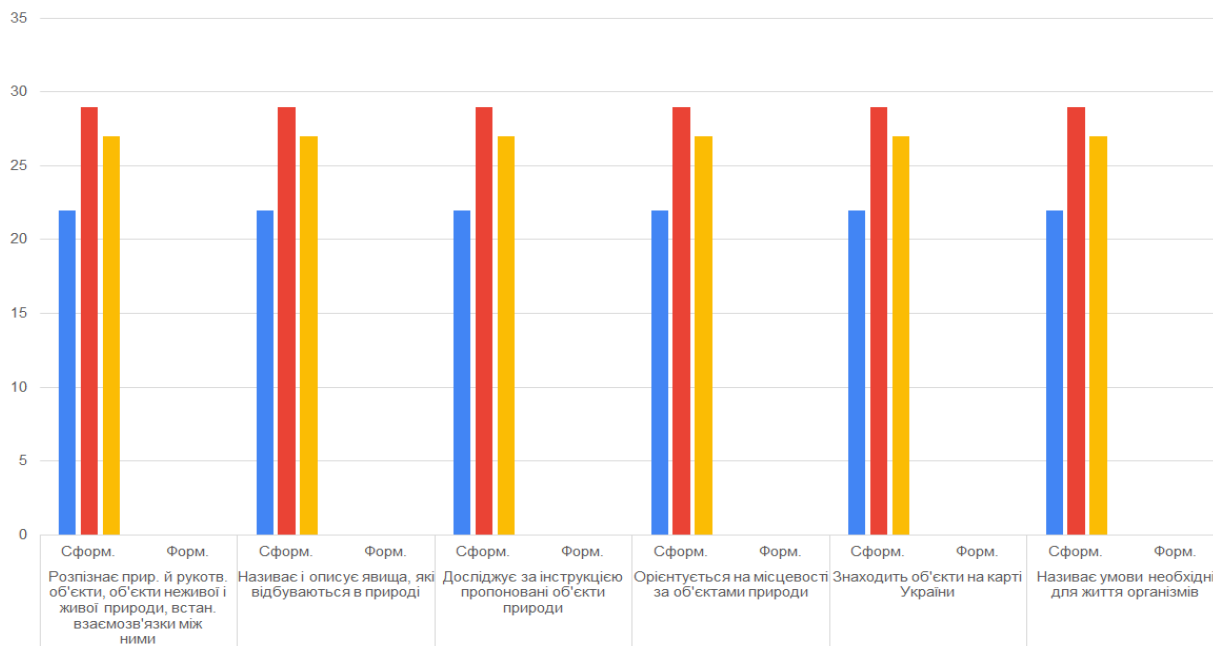
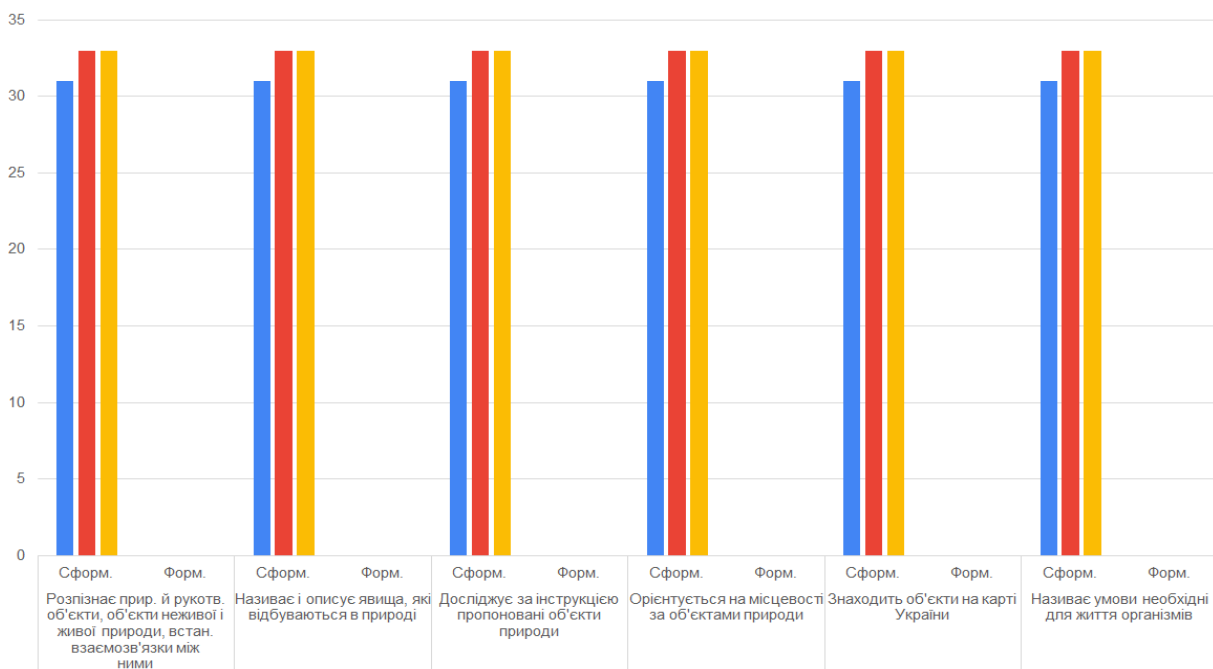

Табл. №7

Звіт 2-х класів												
II семестр, 2022/2023 н. р.												
ЯДС, ЯПС												
Клас	Розпізнає прир. й рукотв. об'єкти, об'єкти неживої і живої природи, встан. взаємозв'язки між ними		Називає і описує явища, які відбуваються в природі		Досліджує за інструкцією пропонувані об'єкти природи		Орієнтується на місцевості за об'єктами природи		Знаходить об'єкти на карті України		Називає умови необхідні для життя організмів	
	Сформ.	Форм.	Сформ.	Форм.	Сформ.	Форм.	Сформ.	Форм.	Сформ.	Форм.	Сформ.	Форм.
2-А	31	0	31	0	31	0	31	0	31	0	31	0
2-Б	33	0	33	0	33	0	33	0	33	0	33	0
2-В	33	0	33	0	33	0	33	0	33	0	33	0
Всього	97	0	97	0	97	0	97	0	97	0	97	0
Всього, %	100	0	100	0	100	0	100	0	100	0	100	0

Діаграма №8

ЯДС, ЯПС 2 клас

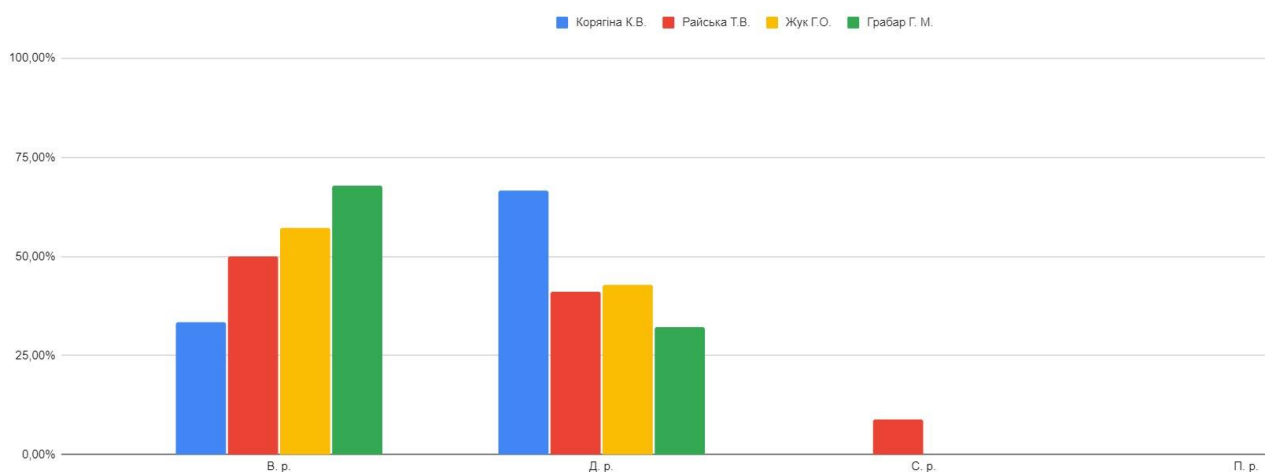
У 3-4-х класах у 2022/2023 н.р. навчалось 238 учнів, із них 215 учнів – дистанційно, 8 учнів у формі «екстернат», форма педагогічного патронату – 1 учень. (див. табл. №8, №12 і діаграми №9, №10)

Високого рівня засвоєння навчального матеріалу досягли 94 учні (39,50%); достатнього 122 учні – (51,68%), середнього рівня – 18 учнів (7,56%), початкового рівня – 4 учні (1,68%).

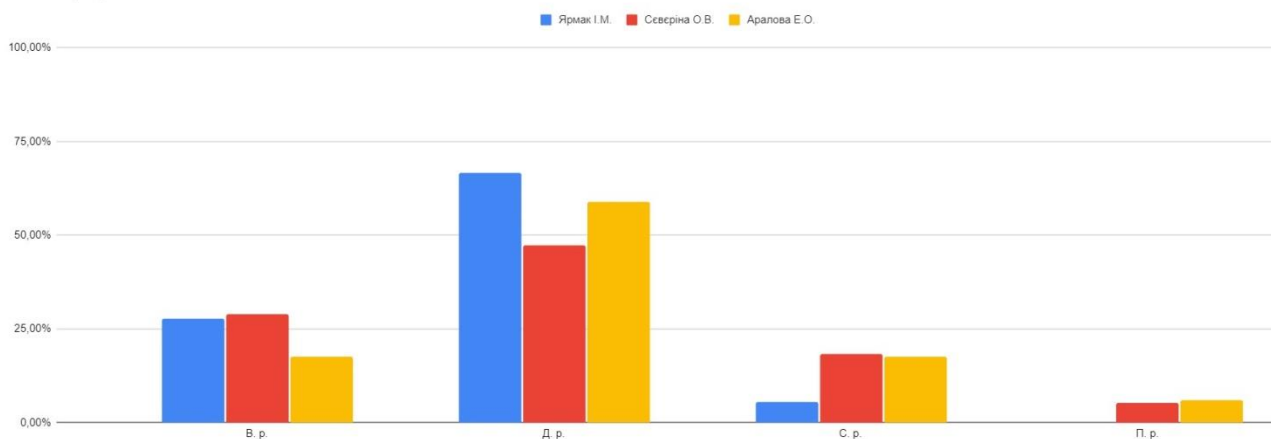
За даними досліджень результатів навчальної діяльності слід зробити висновки, що рівень засвоєння становить «високий» та «достатній», (90,76%), показники «середній», «початковий» становить 9,24%; подані показники свідчать про те, що під час навчальної діяльності зусилля педагогічного колективу та учнів 3-4-х класів були зосереджені на організацію активної пізнавальної діяльності учнів на основі мотиваційного компоненту, осмислення своїх суджень, дій, уміння визначати кроки подальшого навчання.

Діаграма №9

Звіт по результативності вчителів 3-х класів

Діаграма №10

Результати навчання учнів 3-4-х класів з української мови було проаналізовано за критеріями, визначеними Орієнтовною рамкою навчальних досягнень:

- володіє повноцінною навичкою читання:

Табл. №8

3-ті класи				4-ті класи			
В.р	Д.р.	С.р.	П.р.	В.р	Д.р.	С.р.	П.р.
95	35	0	0	96	11	0	1
73,07%	26,92%	0	0	88,89%	10,19%	0	0,93%

- визначає фактичний зміст, тему, основну думку:

Табл. №9

3-ті класи				4-ті класи			
В.р	Д.р.	С.р.	П.р.	В.р	Д.р.	С.р.	П.р.
93	38	0	0	71	35	1	1
70,99%	29,00%	0	0	65,74%	32,41%	0,93%	0,93%

- аналізує прочитане, висловлює власні судження, обґрунтовує:

Табл. №10

3-ті класи				4-ті класи			
В.р	Д.р.	С.р.	П.р.	В.р	Д.р.	С.р.	П.р.
84	46	0	0	73	33	2	0
64,61%	35,38%	0	0	67,59%	30,56%	1,85%	0

- переказує усно (письмово), логічно з творчим доповненням :

Табл. №11

3-ті класи				4-ті класи			
В.р	Д.р.	С.р.	П.р.	В.р	Д.р.	С.р.	П.р.
80	50	0	0	69	34	4	1
61,53%	38,46%	0	0	63,89%	31,48%	3,70%	0,93%

- будує зв'язні висловлювання (розповідь, есе, опис, міркування, діалог):

Табл. №12

3-ті класи				4-ті класи			
В.р	Д.р.	С.р.	П.р.	В.р	Д.р.	С.р.	П.р.
80	50	0	0	53	46	8	1
61,53%	38,46%	0	0	49,07%	42,59%	7,41%	0,93%

- пише розбірливо, дотримується граматичних, орфографічних норм, перевіряє, редагує написане:

Табл. №13

3-ті класи				4-ті класи			
В.р	Д.р.	С.р.	П.р.	В.р	Д.р.	С.р.	П.р.
79	51	0	0	58	44	6	0
60,79%	39,23%	0	0	53,70%	40,74%	5,56%	0

- досліджує мовні одиниці та явища, вдосконалює мовлення:

Табл. №14

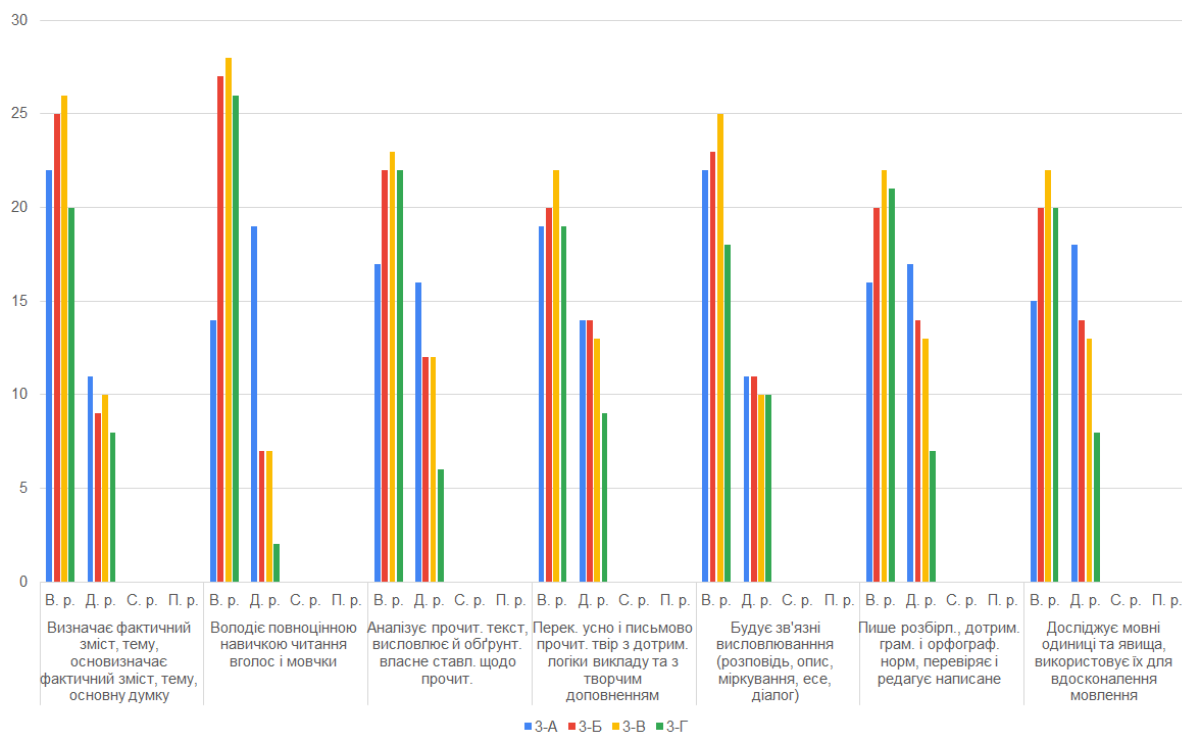
3-ті класи				4-ті класи			
В.р	Д.р.	С.р.	П.р.	В.р	Д.р.	С.р.	П.р.
77	53	0	0	50	50	8	0
59,23%	40,76%	0	0	46,30%	46,30%	7,41%	0

Аналізуючи подані результати, слід зробити висновок, що учні 3-4-х класів, в основному, досягли результатів навчання високого та достатнього рівня, але необхідно звернути увагу на наявність результатів на середньому й початковому рівні, на достатньому рівні переважає репродуктивний рівень дій у типових навчальних ситуаціях. (див. табл. №15, №16 і діаграми №11, №12)

Табл. №15

Звіт 3-х класів																												
II семестр, 2022-2023 н. р.																												
Українська мова																												
Клас	Визначає фактичний зміст, тему, основизначає фактичний зміст, тему, основну думку				Володіє повноцінною навичкою читання вголос і мовчки				Аналізує прочит. текст, висловлює й обгрунт. власне ставл. щодо прочит.				Перек. усно і письмово прочит. твір з дотрим. логіки викладу та з творчим доповненням				Будує зв'язні висловлювання (розповідь, опис, міркування, есе, діалог)				Пише розбірл., дотрим. грам. і орфограф. норм, перевіряє і редагує написане				Досліджує мовні одиниці та явища, використовує їх для вдосконалення мовлення			
	В. р.	Д. р.	С. р.	П. р.	В. р.	Д. р.	С. р.	П. р.	В. р.	Д. р.	С. р.	П. р.	В. р.	Д. р.	С. р.	П. р.	В. р.	Д. р.	С. р.	П. р.	В. р.	Д. р.	С. р.	П. р.	В. р.	Д. р.	С. р.	П. р.
3-А	22	11	0	0	14	19	0	0	17	16	0	0	19	14	0	0	22	11	0	0	16	17	0	0	15	18	0	0
3-Б	25	9	0	0	27	7	0	0	22	12	0	0	20	14	0	0	23	11	0	0	20	14	0	0	20	14	0	0
3-В	26	10	0	0	28	7	0	0	23	12	0	0	22	13	0	0	25	10	0	0	22	13	0	0	22	13	0	0
3-Г	20	8	0	0	26	2	0	0	22	6	0	0	19	9	0	0	18	10	0	0	21	7	0	0	20	8	0	0
Всього	93	38	0	0	95	35	0	0	84	46	0	0	80	50	0	0	88	42	0	0	79	51	0	0	77	53	0	0
Всього, %	70,99	29,00	0	0	73,07	26,92	0	0	64,61	35,38	0	0	61,53	38,46	0	0	67,69	32,30	0	0	60,76	39,23	0	0	59,23	40,76	0	0

Укр. мова 3 клас

Діаграма №11

Звіт 4-х класів																												
II семестр, 2022-2023 н. р.																												
Українська мова																												
Клас	Визначає фактичний зміст, тему, основизначає фактичний зміст, тему, основну думку				Володіє повноцінною навичкою читання вголос і мовчки				Аналізує прочит. текст, висловлює й обґрунт. власне ставл. щодо прочит.				Перек. усно і письмово прочит. твір з дотрим. логіки викладу та з творчим доповненням				Будує зв'язні висловлювання (розповідь, опис, міркування, есе, діалог)				Пише розбірл., дотрим. грам. і орфограф. норм, перевіряє і редагує написане				Досліджує мовні одиниці та явища, використовує їх для вдосконалення мовлення			
	В.р.	Д.р.	С.р.	П.р.	В.р.	Д.р.	С.р.	П.р.	В.р.	Д.р.	С.р.	П.р.	В.р.	Д.р.	С.р.	П.р.	В.р.	Д.р.	С.р.	П.р.	В.р.	Д.р.	С.р.	П.р.	В.р.	Д.р.	С.р.	П.р.
4-А	20	15	1	0	34	2	0	0	20	15	1	0	16	19	1	0	12	24	0	0	13	22	1	0	11	23	2	0
4-Б	31	7	0	0	32	6	0	0	32	6	0	0	30	8	0	0	18	15	5	0	21	14	3	0	18	16	4	0
4-В	20	13	0	1	30	3	0	1	21	12	1	0	23	7	3	1	23	7	3	1	24	8	2	0	21	11	2	0
Всього	71	35	1	1	96	11	0	1	73	33	2	0	69	34	4	1	53	46	8	1	58	44	6	0	50	50	8	0
Всього, %	65,74	32,41	0,93	0,93	88,89	10,19	0,00	0,93	67,59	30,56	1,85	0,00	63,89	31,48	3,70	0,93	49,07	42,59	7,41	0,93	53,70	40,74	5,56	0,00	46,30	46,30	7,41	0,00

Діаграма №12

102	28	0	0	82	24	2	0
78,46%	21,53%	0	0	75,93%	22,22%	1,85%	0

- оперує математичними виразами:

Табл. №19

3-ті класи				4-ті класи			
В.р	Д.р.	С.р.	П.р.	В.р	Д.р.	С.р.	П.р.
92	38	0	0	69	36	3	0
70,76%	29,23%	0	0	63,89%	33,33%	2,78%	0

- аналізує текст задачі, розв'язує задачі різних типів:

Табл. №20

3-ті класи				4-ті класи			
В.р	Д.р.	С.р.	П.р.	В.р	Д.р.	С.р.	П.р.
78	52	0	0	67	32	8	1
60,00%	40,00%	0	0	62,04%	29,63%	7,41%	0,93%

- оперує геометричними фігурами:

Табл. №21

3-ті класи				4-ті класи			
В.р	Д.р.	С.р.	П.р.	В.р	Д.р.	С.р.	П.р.

101	29	0	0	86	21	1	0
77,69%	22,30%	0	0	79,63%	19,44%	0,93%	0

- оперує величинами, використовує їх для вимірювання:

Табл. №22

3-ті класи				4-ті класи			
В.р	Д.р.	С.р.	П.р.	В.р	Д.р.	С.р.	П.р.
98	32	0	0	82	23	3	0
75,38%	24,61%	0	0	75,93%	21,30%	2,78%	0

Дані про результати навчальної діяльності учнів 3-4-х класів з математики дають можливість визначити наступні підсумки:

Рівень навчальних досягнень в основному високий і достатній, а це дає можливість дійти висновку, що учні 3-4-х класів оволоділи певною, завершеною частиною математичного навчального матеріалу; учні можуть виконувати математичні завдання за алгоритмом, вибудовуючи логічні ланцюжки, за зразком, поставити орієнтувальне/проблемне запитання, здійснити вибір розв'язання, прокоментувати його та аргументувати власний вибір розв'язку. (див. табл. №23 і діаграма№12)

Табл. №23

Звіт 3-х класів																								
II семестр, 2022-2023 н. р.																								
Математика																								
Клас	Читає, записує, утворює, порівн. числа, визн. розр. склад числа				Володіє навичками дод. і відн., множ. і діл. чисел				Читає і записує математичні вирази				Аналізує текст задачі, розв'язує задачу				Розпізнає, будує геометричні фігури				Викор. для вимір. величин доцільні одиниці вимір., оперує величинами			
	В. р.	Д. р.	С. р.	П. р.	В. р.	Д. р.	С. р.	П. р.	В. р.	Д. р.	С. р.	П. р.	В. р.	Д. р.	С. р.	П. р.	В. р.	Д. р.	С. р.	П. р.	В. р.	Д. р.	С. р.	П. р.
3-А	26	7	0	0	19	14	0	0	13	20	0	0	12	21	0	0	20	13	0	0	16	17	0	0
3-Б	30	4	0	0	28	6	0	0	27	7	0	0	23	11	0	0	30	4	0	0	31	3	0	0
3-В	31	4	0	0	29	6	0	0	28	7	0	0	25	10	0	0	31	4	0	0	32	3	0	0
3-Г	25	3	0	0	26	2	0	0	24	4	0	0	18	10	0	0	20	8	0	0	19	9	0	0
Всього	112	18	0	0	102	28	0	0	92	38	0	0	78	52	0	0	101	29	0	0	98	32	0	0
Всього, %	86,15	13,84	0	0	78,46	21,53	0	0	70,76	29,23	0	0	60	40	0	0	77,69	22,30	0	0	75,38	24,61	0	0

Діаграма №12

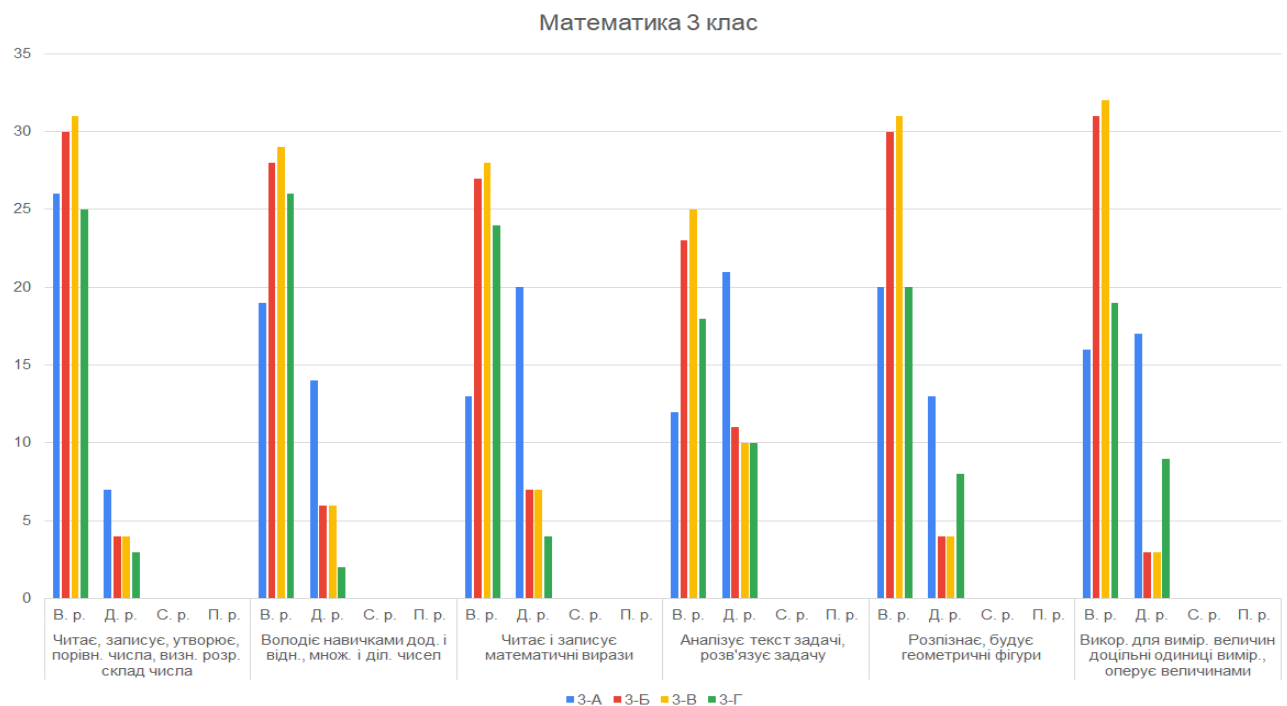
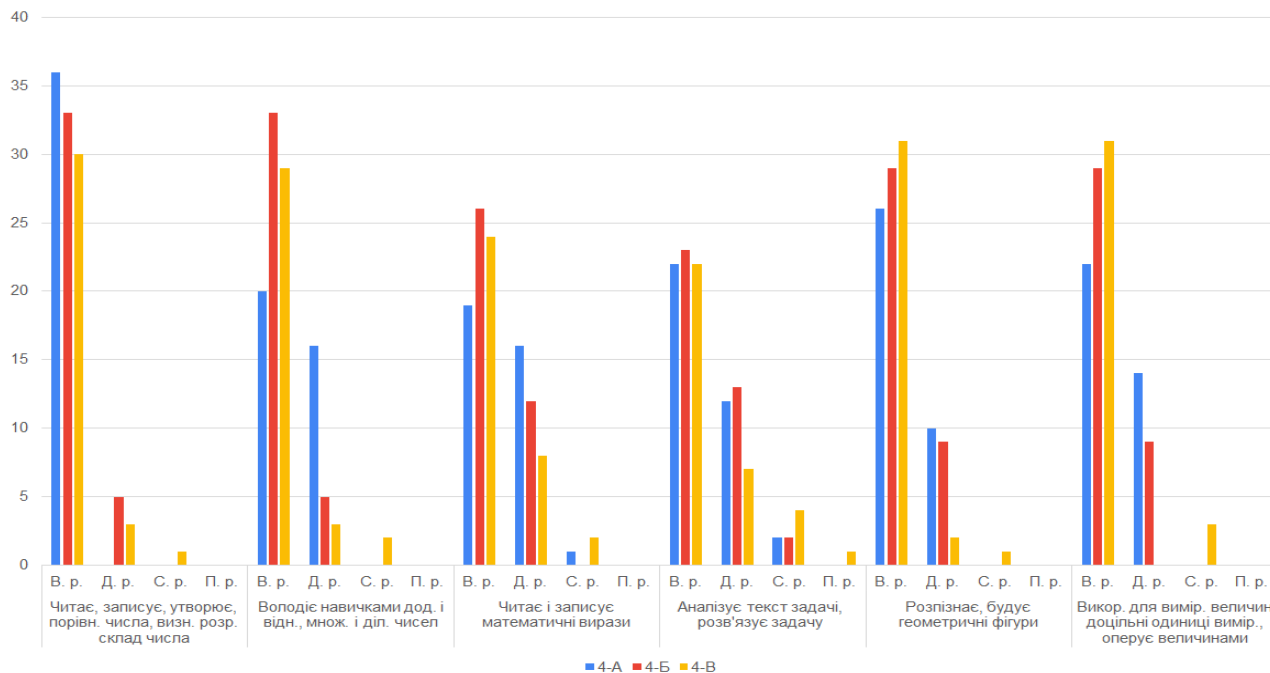

Табл. №24

Звіт 4-х класів																								
II семестр, 2022-2023 н. р.																								
Математика																								
Клас	Читає, записує, утворює, порівн. числа, визн. розр. склад числа				Володіє навичками дод. і відн., множ. і діл. чисел				Читає і записує математичні вирази				Аналізує текст задачі, розв'язує задачу				Розпізнає, будує геометричні фігури				Викор. для вимір. величин доцільні одиниці вимір., оперує величинами			
	В. р.	Д. р.	С. р.	П. р.	В. р.	Д. р.	С. р.	П. р.	В. р.	Д. р.	С. р.	П. р.	В. р.	Д. р.	С. р.	П. р.	В. р.	Д. р.	С. р.	П. р.	В. р.	Д. р.	С. р.	П. р.
4-А	36	0	0	0	20	16	0	0	19	16	1	0	22	12	2	0	26	10	0	0	22	14	0	0
4-Б	33	5	0	0	33	5	0	0	26	12	0	0	23	13	2	0	29	9	0	0	29	9	0	0
4-В	30	3	1	0	29	3	2	0	24	8	2	0	22	7	4	1	31	2	1	0	31	0	3	0
Всього	99	8	1	0	82	24	2	0	69	36	3	0	67	32	8	1	86	21	1	0	82	23	3	0
Всього, %	91,67	7,41	0,93	0,00	75,93	22,22	1,85	0,00	63,89	33,33	2,78	0,00	62,04	29,63	7,41	0,93	79,63	19,44	0,93	0,00	75,93	21,30	2,78	0,00

Діаграма №13

Математика 4 клас

Але слід проаналізувати наявність середнього та початкового рівнів. Можливо, доцільно опрацьовувати вправи/завдання щодо формування предметних математичних компетентностей, а саме, практичних її складових.

З інтегрованих курсів ЯПС та ЯДС учні 3-4-х класів мали такі результати:

- устанавлює взаємозв'язки між об'єктами живої та неживої природи, розрізняє рукотворні об'єкти: (див. табл. №25 – 30 і діаграми №14 – 15)

Табл. №25

3-ті класи				4-ті класи			
В.р	Д.р.	С.р.	П.р.	В.р	Д.р.	С.р.	П.р.
118	12	0	0	78	27	3	0
90,76%	9,23%	0	0	72,22%	25,00%	2,78%	0

- описує зміни, які відбуваються в природі, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними:

Табл. №26

3-ті класи				4-ті класи			
В.р	Д.р.	С.р.	П.р.	В.р	Д.р.	С.р.	П.р.
107	23	0	0	69	35	4	0
82,30%	17,69%	0	0	63,89%	32,41%	3,70%	0

- обирає обладнання та досліджує об'єкт природи за власно складеним планом, робить висновки і презентації:

Табл. №27

3-ті класи				4-ті класи			
В.р	Д.р.	С.р.	П.р.	В.р	Д.р.	С.р.	П.р.
101	29	0	0	61	41	6	0
77,69%	22,30%	0	0	56,48%	37,96%	5,56%	0

- орієнтується на місцевості за об'єктами природи із допомогою компасу:

Табл. №28

3-ті класи				4-ті класи			
В.р	Д.р.	С.р.	П.р.	В.р	Д.р.	С.р.	П.р.
111	19	0	0	85	17	6	0
85,38%	14,61%	0	0	78,70%	15,74%	5,56%	0

- знаходить і показує на карті Україну, материки, океани та інші об'єкти відповідно до навчального завдання:

Табл. №29

3-ті класи				4-ті класи			
В.р	Д.р.	С.р.	П.р.	В.р	Д.р.	С.р.	П.р.
110	20	0	0	73	34	1	0
84,61%	15,38%	0	0	67,59%	31,48%	0,93%	0

- пояснює залежність життя організмів від умов існування:

Табл. №30

3-ті класи				4-ті класи			
В.р	Д.р.	С.р.	П.р.	В.р	Д.р.	С.р.	П.р.
105	25	0	0	84	22	2	0
80,76%	19,23%	0	0	77,78%	2037%	1,85%	0

Маючи (див. табл. № 31-32 і діаграму №14-15) дані аналізу, слід зробити висновки, що рівень засвоєння матеріалу про навчальні одиниці та сформованості практичних навичок досягає високого і достатнього рівнів, але є відсотки середнього рівня, такі дані дають можливість визначити рівень навчальних дій, а саме, репродуктивний (дії у типових навчальних ситуаціях – відтворення навчального матеріалу, виконання завдань за зразком, аналогією); продуктивний (навчальні дії в аналогічних типовим навчальним ситуаціям – дії учнів за алгоритмом, правилом, інструкцією): продуктивно-творчий (рівень дій у змінених ситуаціях, з певними змінами даних, з можливістю сконструювати, побудувати план розв'язання завдань). Учні 3-4-х класів аналізують, формують

логічно-послідовні висновки та оцінні судження про предмети навколишнього середовища, живої/неживої природи.

Табл. №31

Звіт 3-х класів																								
II семестр, 2022-2023 н. р.																								
ЯДС, ЯПС																								
Клас	Установлює взаємозв'язки між об'єктами неживої і живої природи, розрізняє рукотворні об'єкти				Описує зміни, які відбув. в природі, установлює причинно-наслідкові зв'язки між ними				Обирає обладн. та дослідж. об'єкт природи за власно складеним планом, робить висн. і през. їх				Орієнтується на місцевості за об'єктами природи і з допомогою компасу				Знаходить і показує на карті України, материки, океани та інші об'єкти відп. до навчального завдання				Пояснює залежність життя організмів від умов існування			
	В. р.	Д. р.	С. р.	П. р.	В. р.	Д. р.	С. р.	П. р.	В. р.	Д. р.	С. р.	П. р.	В. р.	Д. р.	С. р.	П. р.	В. р.	Д. р.	С. р.	П. р.	В. р.	Д. р.	С. р.	П. р.
3-А	25	8	0	0	25	8	0	0	24	9	0	0	28	5	0	0	18	15	0	0	16	17	0	0
3-Б	33	1	0	0	28	6	0	0	28	6	0	0	30	4	0	0	32	2	0	0	31	3	0	0
3-В	35	0	0	0	30	5	0	0	31	4	0	0	32	3	0	0	34	1	0	0	33	2	0	0
3-Г	25	3	0	0	24	4	0	0	18	10	0	0	21	7	0	0	26	2	0	0	25	3	0	0
Всього	118	12	0	0	107	23	0	0	101	29	0	0	111	19	0	0	110	20	0	0	105	25	0	0
Всього, %	90,76	9,230	0	0	82,30	17,69	0	0	77,69	22,30	0	0	85,38	14,61	0	0	84,61	15,38	0	0	80,76	19,23	0	0

Діаграма №14

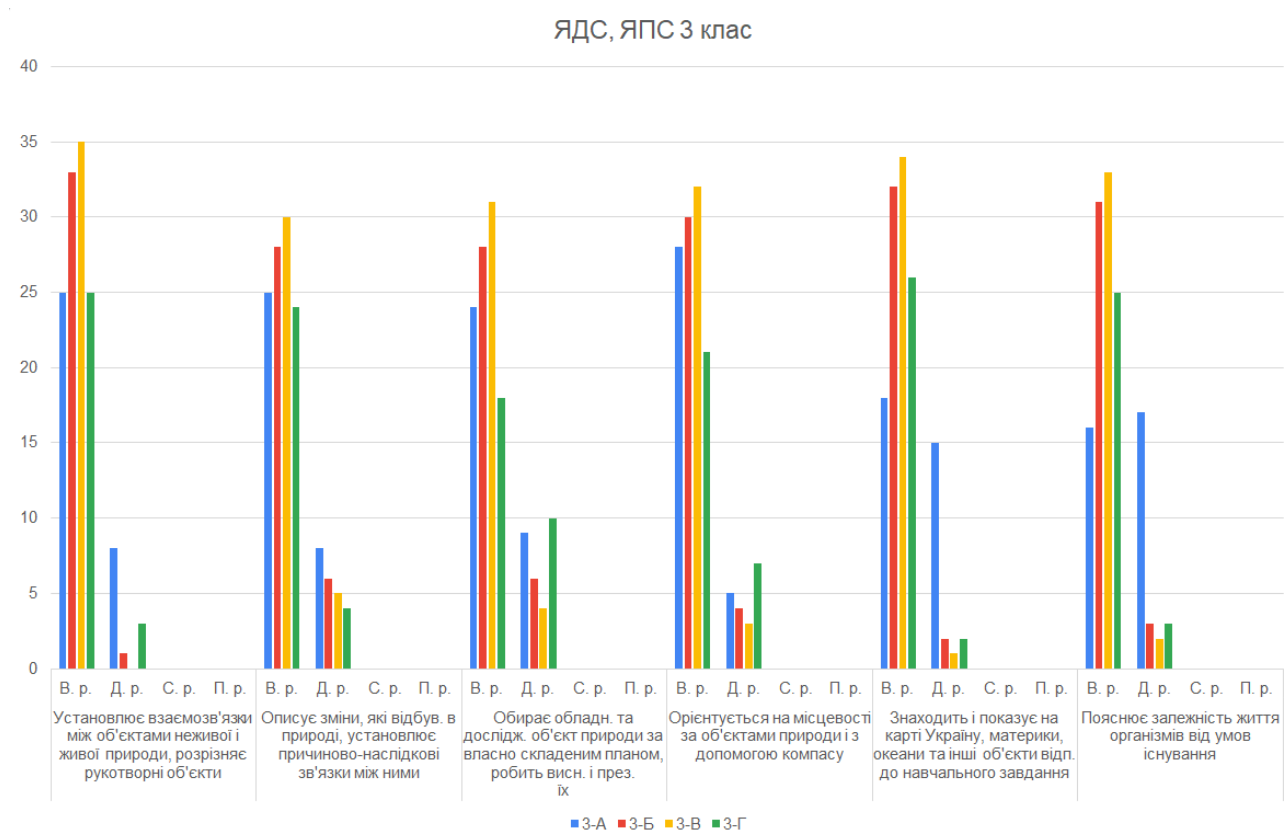
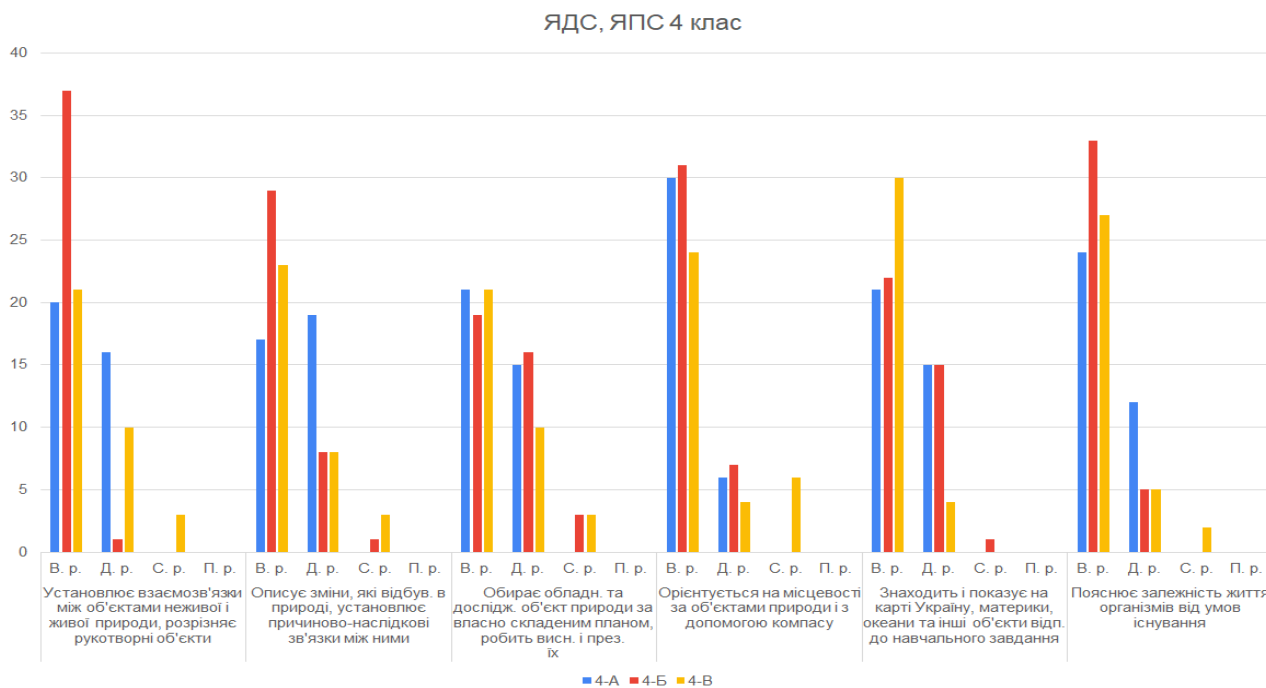

Табл. №32

Звіт 4-х класів																								
II семестр, 2022-2023 н. р.																								
ЯДС, ЯПС																								
Клас	Установлює взаємозв'язки між об'єктами неживої і живої природи, розрізняє рукотворні об'єкти				Описує зміни, які відбув. в природі, установлює причинно-наслідкові зв'язки між ними				Обирає обладн. та дослідж. об'єкт природи за власно складеним планом, робить висн. і през. їх				Орієнтується на місцевості за об'єктами природи і з допомогою компасу				Знаходить і показує на карті Україну, материк, океани та інші об'єкти відп. до навчального завдання				Пояснює залежність життя організмів від умов існування			
	В. р.	Д. р.	С. р.	П. р.	В. р.	Д. р.	С. р.	П. р.	В. р.	Д. р.	С. р.	П. р.	В. р.	Д. р.	С. р.	П. р.	В. р.	Д. р.	С. р.	П. р.	В. р.	Д. р.	С. р.	П. р.
4-А	20	16	0	0	17	19	0	0	21	15	0	0	30	6	0	0	21	15	0	0	24	12	0	0
4-Б	37	1	0	0	29	8	1	0	19	16	3	0	31	7	0	0	22	15	1	0	33	5	0	0
4-В	21	10	3	0	23	8	3	0	21	10	3	0	24	4	6	0	30	4	0	0	27	5	2	0
Всього	78	27	3	0	69	35	4	0	61	41	6	0	85	17	6	0	73	34	1	0	84	22	2	0
Всього, %	72,22	25,00	2,78	0,00	63,89	32,41	3,70	0,00	56,48	37,96	5,56	0,00	78,70	15,74	5,56	0,00	67,59	31,48	0,93	0,00	77,78	20,37	1,85	0,00

Діаграма №15

Учителям 1-4-х класів було запропоновано зразки оформлення результатів підсумкового оцінювання за рік на предметних сторінках класного журналу.

У процесі формувального оцінювання здійснювався супровід кожного/кожної учня/учениці в навчальній їх діяльності, за потреби надавалися консультації, діагностування досягнень учнів на етапах навчання давало можливість виявити проблеми, опрацювати їх, перевірити знання (тести, індивідуальні завдання, діагностувальні роботи), формувати навички самоконтролю, саморефлексії та самооцінювання, а це сприяло стимулюванню відповідальності, розвитку інтересу.

Здоров'язберезувальні технології – важлива складова уроків, а особливо при використанні дистанційної форми навчання, тому релакси, танцювальні хвилинки, рухові хвилинки, вправи на поставу, покращення зору забезпечували розвантаження, зміну діяльності, емоційно-ціннісне насичення уроків.

Освітній процес у 2022/2023 навчальному році вибудовувався на основі інтегрованого навчання (курс ЯПС) за темами, предметами та здійснювався на засадах міждисциплінарного та проєктного підходів, що дає змогу сформувати початкові уявлення учнів з предметів природничого характеру (фізики, хімії, математики, географії), а також історії, української мови.

Практична спрямованість освітнього процесу дає можливість розвивати в учнів креативність, логічне мислення, вміння застосовувати набуті знання в життєвих практичних ситуаціях

Протягом року учні початкової школі брали участь у Всеукраїнському конкурсі знавців української мови ім. Петра Яцика (3-4 кл.), (районний етап), де посіли призові місця; були активними учасниками міської олімпіади (районний етап) «Путівка в науку», яка проводилася в дистанційному форматі, та зайняли призові місця.

Наприкінці 2022/2023 н.р. було проаналізовано діяльність учителів початкової школи КЗ «ХЛ №169».

З огляду на результати навчальної діяльності учнів 1-4-х класів, слід зазначити, що вчителі-початківці у 2022/2023 навчальному році освітній процес у 1-4-х класах спрямували на реалізацію завдань Державного стандарту початкової освіти в умовах воєнного стану. Пріоритетним у діяльності вчителів 1-4-х класів були питання організації освітнього процесу в умовах дистанційної

форми навчання, посилення заходів безпеки життєдіяльності, актуалізації національно-патріотичного виховання, формування осіб учнів як громадян України, їх громадянської позиції.

Відповідно до п.1 ст.54 Закону України «Про освіту» вчителі реалізують завдання початкової освіти на основі методик компетентнісного навчання відповідно до освітньої програми КЗ «Харківський ліцей №169 Харківської міської ради», яка створена на основі типової програми, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко та програми НПП "Інтелект України".

За умов використання дистанційної форми навчання вчителі початкової школи знайомили учнів, з правилами спілкування та взаємодії в інтернеті, правилами безпечної роботи з комп'ютером. З метою збереження здоров'я в системі уроків вчителі використовували спеціальні вправи для зняття втоми очей, напруги тіла, а це – рухові, танцювальні хвилинки, релакси, зміна форм діяльності на уроці.

Під час підготовки до уроків учителі-початківці звертали увагу на значущість формування мотиваційного компонента, емоційного насичення занять, позитивного настрою, налаштування на успіх. Були використані вправи «трейлер» афірмації, тощо. Велика увага зверталася на питання формування навичок самоорганізації і самонавчання - це робота в парах, групах, колективне та індивідуальне виконання завдань. Емоційність уроків забезпечувалась релаксами, слуханням музичних творів (їх уривків), відеофрагментами, присвяченими питанням творчості композиторів (українських, світових), а також виконанням цікавих творчих завдань.

Невід'ємним складником реалізації компетентнісно орієнтованого навчання були питання розвитку критичного мислення: формування гіпотези, постановка проблемних запитань, організація навчання на основі власних відкриттів, аналітична робота з необхідною вилученою інформацією, аналіз проблемного завдання уроку.

Важливим чинником діяльності учителів 1-4-х класів була конструктивна взаємодія з родиною, батьками. Ця робота вибудовувалась на засадах принципів партнерства, взаємодії між учителем, учнями, їх батьками.

Діяльність кожного вчителя – це результати навчальної співпраці з учнями та колегами. Обмін досвідом, наробками, ідеями – є запорукою успіху колективу класу, початкової школи, закладу взагалі, де освітній процес вибудовується на основі компетентнісного, системного, інтегративного, особистісно орієнтованого підходів, де успіх учнів – головне пріоритетне завдання усього колективу.

Також, учителі початкової школи успішно пройшли атестацію у 2022/2023 навчальному році та підтвердили раніше присвоєні категорії і педагогічні звання: Альохіна Л.В. – «спеціаліст вищої категорії», «учитель-методист»; Мартинова С.В.- «спеціаліст вищої категорії», «учитель-методист»; Райська Т.В. - «спеціаліст вищої категорії», «старший учитель»; Ярмак І.М. - «спеціаліст вищої категорії», «старший учитель»; Грабар Г.М. – було присвоєно «спеціаліст першої категорії».

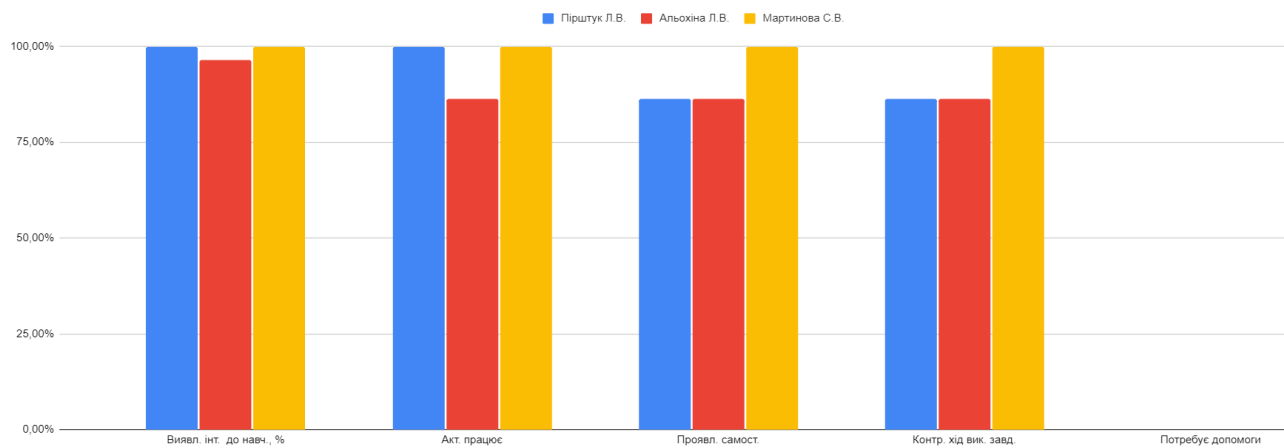
З метою успішної роботи вчителів початкової школи з електронними журналами було проведено практикум з питань опрацювання сторінок електронного журналу «Нові знання», а також обговорено питання оформлення Свідоцтва досягнень учнів 1-4-х класів, наголошено на питаннях річного оцінювання результатів навчальної діяльності учнів.

З метою успішного виконання завдань моніторингових досліджень результатів навчання учнів початкової школи було проведено консультації з питань складання текстів діагностувальних робіт відповідно до рекомендацій МОН України (Наказ №813 від 13.07.2021).

На методичній нараді (травень 2023) обговорено питання щодо завдань кафедри з вибудови освітнього процесу та методичної роботи на 2023/2024 навчальний рік. (див. діаграми №16-19)

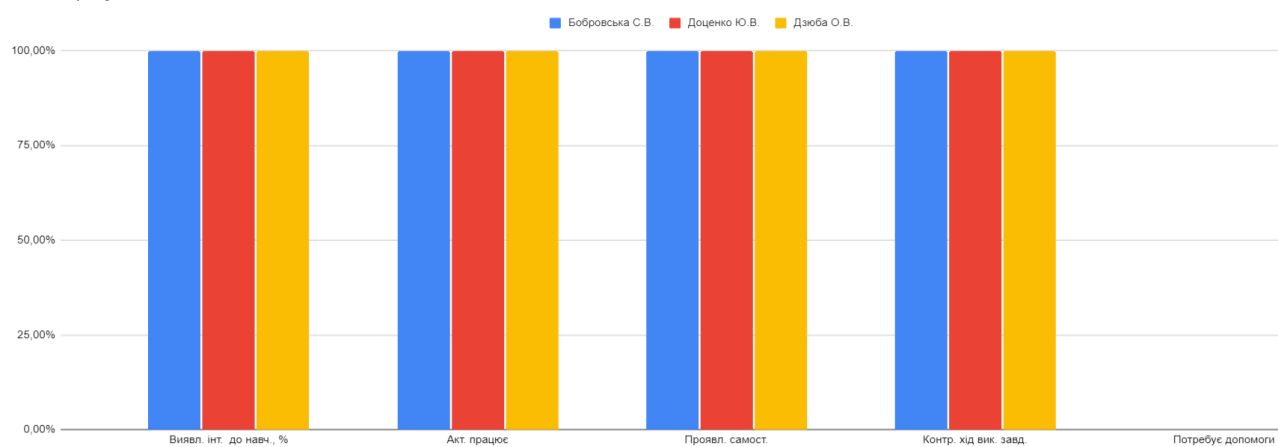
Діаграма №16

Звіт по результативності вчителів 1-х класів

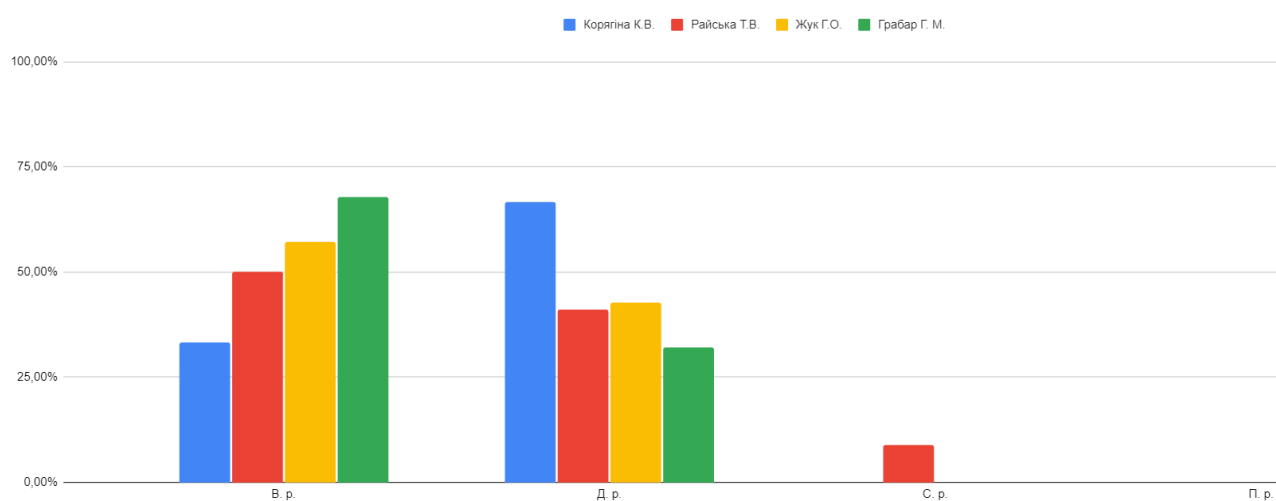
Діаграма №17

Звіт по результативності вчителів 2-х класів

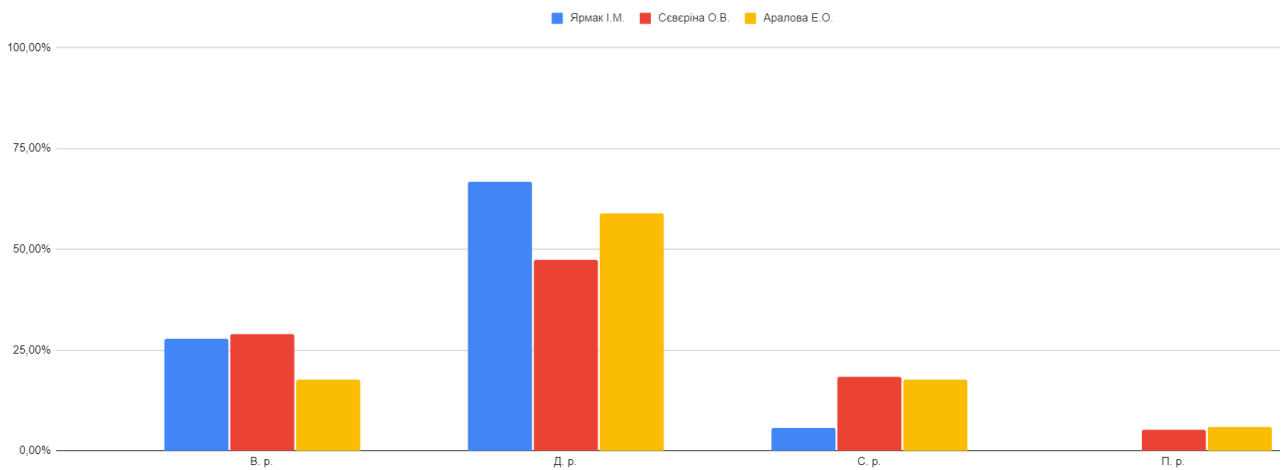

Діаграма №18

Звіт по результативності вчителів 3-х класів

Діаграма №19

Протягом навчального року педколектив ХЛ №169 продовжував роботу над науково-методичною темою “Управління навчальним процесом на основі людиноцентристського, компетентнісного підходів та освітнього моніторингу”.

Учителями ХЛ №169 було обрано відповідні методичні теми власної педагогічної діяльності, але слід зазначити про недостатню звітність їх виконання та обговорення результатів на засіданнях кафедр і методичних об’єднаннях.

У ХЛ №169 протягом навчального року здійснювався моніторинг якості навчального процесу на різних рівнях управління.

На педагогічному рівні найбільш якісно і системно ця робота проводилася учителями кафедри природничих наук (зав. каф. Косилова В.О.), чий досвід слід поширити для відстеження та фіксації результатів навчального процесу з інших базових дисциплін.

На адміністративному рівні обробка та аналіз результатів моніторингу рівня навчальних досягнень учнів здійснюється за підсумками семестрів. На основі інформаційної бази (зведених електронних таблиць та діаграм) робилися висновки про якість навчання з окремих предметів та школи в цілому, якість навчання в окремих учнівських (класних) колективах, паралелях, тощо. Поряд з тим слід зазначити, що рядом учителів необхідна інформація надавалася невчасно, що робило регулювання навчального процесу неоперативним.

У 2022/2023 н.р. педагогічними працівниками ХЛ №169 було заплановано проведення 4 районних педагогічних заходів, а саме:

- Районний рівень

- Круглий стіл для вчителів історії Шевченківського району.
Тема: «Нові підходи у викладанні історії»

Керівник: Гречана Т.А., учитель вищої категорії категорії, учитель-методист.

- Практичний семінар для вчителів історії Шевченківського району
Тема: "Інформаційна компетентність вчителя. Застосування різних видів візуальних джерел на уроках історії".

Керівник: Боарь М.С., учитель вищої категорії, Старший учитель.

- Практичний семінар для бібліотекарів закладів загальної середньої освіти Шевченківського району

Тема: «Формування навичок і потреби в читанні – головні пріоритети шкільної бібліотеки по реалізації положень Стратегії розвитку читання на 2021-2025 роки».

Керівник: Різніченко В.І., бібліотекар КЗ «ХЛ № 169»

- Всеукраїнський рівень

- Онлайн курси з підготовки тренерів, що працюють за Всеукраїнським науково-педагогічним проектом «Інтелект України» у 2023/2024 н.р.

Але у зв'язку з повномасштабною війною РФ проти України не було проведено районні заходи та перенесено на наступний навчальний рік три районних педагогічних заходи.

У 2022/2023 н.р. педагогічний колектив ХЛ № 169 продовжував реалізовувати Всеукраїнський науково-педагогічний проєкт «Інтелект України». Були проведені методичні наради, консультації за межами Харкова, в регіонах України. У червні та серпні 2023 р. було організовано та проведено в дистанційному форматі для регіонів України курси підготовки учителів

початкових, середніх та старших класів з усіх предметів до роботи в межах проєкту «Інтелект України» у 2023/2024 навчальному році.

У 2022/2023 н.р. проводилася консультативна робота з молодими та малодосвідченими вчителя з питань підготовки та реалізації навчального процесу.

З метою реалізації стратегії розвитку Комунального закладу “Харківська гімназія № 169 Харківської міської ради Харківської області” на 2021-2026 роки та реалізації завдань освітньої програми “Інтелект України” в 1-11-х класах гімназії проводилося редагування науково-методичних комплектів для викладання навчальних дисциплін в межах реалізації освітньої програми “Інтелект України” в 1-11-х класах гімназії.

У зв'язку з впровадженням з 2022/2023 навчального року нового Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 898, у 2021/2022 навчальному році було організовано роботу з підготовки до його впровадження. Були проведені засідання науково-предметних кафедр гімназії, на яких вчителями вивчалися Державний стандарт базової середньої освіти, типові освітні програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти та особливості їх впровадження.

З метою реалізації стратегії розвитку Комунального закладу “Харківська гімназія № 169 Харківської міської ради Харківської області” на 2021-2026 роки та в межах національного проєкту «Ноутбук кожному вчителю» здійснено забезпечення гімназії ноутбуками з обов'язковим досягненням співвідношення один персональний комп'ютер (працюючий, не задіяний в управлінсько-господарській діяльності закладу) на одного педагогічного працівника (за основним місцем роботи), яке передбачено постановою Кабінету Міністрів № 403 від 21 квітня 2021 року. Всі вчителі забезпечені комп'ютерами.

У напрямку роботи із здібними та обдарованими дітьми була організована робота з підготовки та участі у конкурсах, олімпіадах та турнірах різного рівня.

Протягом 2021/2022 навчального року учні ХГ №169 брали участь у Всеукраїнських олімпіадах з базових дисциплін та конкурсі-захисті науково-дослідних робіт МАН. Переможцями Всеукраїнських учнівських олімпіад з

базових дисциплін стали: на **II етапі** – 78 учнів, а саме: **I місце** – 16 учнів, **II місце** – 29 учня, **III місце** – 33 учня; Переможцями Всеукраїнських учнівських олімпіад з базових дисциплін стали: на **III етапі** – 7 учнів, а саме: **I місце** – 1 учениці (Ільїнська Вікторія, 9-В клас, українська мова та література; Зубова Дарія, 10-В клас, біологія), **II місце** – 1 учениця (Чкуаселі Катерина, 9-Б клас, фізика), **III місце** – 1 учениця (Чкуаселі Катерина, 9-Б клас, астрономія). Призерами та переможцями в конкурсах та турнірах різного рівня (Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка для учнів 5-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів, Міжнародний конкурс знавців української мови імені Петра Яцика для учнів 3-4 класів, Міський конкурс знавців української мови для учнів 8-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів, Всеукраїнський інтерактивний природничий конкурс «Колосок-осінній - 2022» та інші) стали **86** учнів.

Система оцінювання

Учителі гімназії адаптують критерії оцінювання для учнів. Критерії оцінювання є доступними та зрозумілими для учнів, оприлюднені на сайті закладу, на інформаційних стендах у навчальних кабінетах. За результатами анкетування, переважна більшість вчителів використовує критерії, правила та процедури оцінювання учнів рекомендовані Міністерством освіти і науки України.

Результати спостереження за навчальними заняттями показали, що педагоги акцентують увагу на позитивній мотивації учнів до навчання та надають необхідну їм допомогу. Всі вчителі інформують здобувачів освіти про критерії до початку оцінювання.

За результатами анкетування переважна більшість батьків (69%) та здобувачів освіти (96%) отримують від педагогічних працівників інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень. В цілому, 97% опитаних здобувачів освіти вважають оцінювання результатів навчання об'єктивним та справедливим у більшості випадків.

Заклад освіти сприяє формуванню в учнів відповідального ставлення до результатів навчання. Переважна більшість учнів вважає, що результати їх навчання залежать виключно від їх праці та наполегливості.

Педагоги впроваджують систему самооцінювання та взаємооцінювання. Проте, оцінювання своєї діяльності під час занять постійно здійснюють 29% учнів та 46% здебільшого.

Всі опитані педагоги використовують поточне та підсумкове оцінювання. Застосовують формувальне оцінювання: систематично відстежують та відображають розвиток, процеси навчання і результати навчання кожного учня, регулярно надають учням ефективний зворотний зв'язок щодо їхньої роботи.

Заклад освіти сприяє формуванню у здобувачів освіти відповідального ставлення до навчання. Учителі дають учням доручення, іноді делегують повноваження. Здійснюється профорієнтаційна робота через співпрацю з ЗВО (НФаУ, ХНЕУ ім. С.Кузнеця, ХНУ ім. В.Н.Каразіна, ХНПУ ім. Г.С.Сковороди, ХНУМГ ім. О.М.Бекетова), міським центром зайнятості, ІТ-компаніями. Учні отримують необхідну підтримку та допомогу в навчальній діяльності в різних формах (консультації, індивідуальні завдання, допомога у підготовці до участі в учнівських олімпіадах, науково-дослідницькій діяльності).

Для вдосконалення системи оцінювання необхідно:

- класним керівникам та вчителям-предметникам систематично проводити роз'яснювальну роботу та мотиваційні заходи щодо формування у здобувачів освіти відповідального ставлення до вивчення навчальних предметів;

- продовжити роботу з батьками з питань відповідального ставлення до навчання їх дітей та важливості ролі батьків у формуванні відповідальності в учнів (індивідуальні бесіди, батьківські збори).

- вчителям-предметникам систематично (на початку кожного семестру на теми) ознайомлювати здобувачів освіти з критеріями, акцентувати увагу на тому, що критерії оцінювання розміщені офіційному сайті закладу та тематичних стендах у навчальних кабінетах.

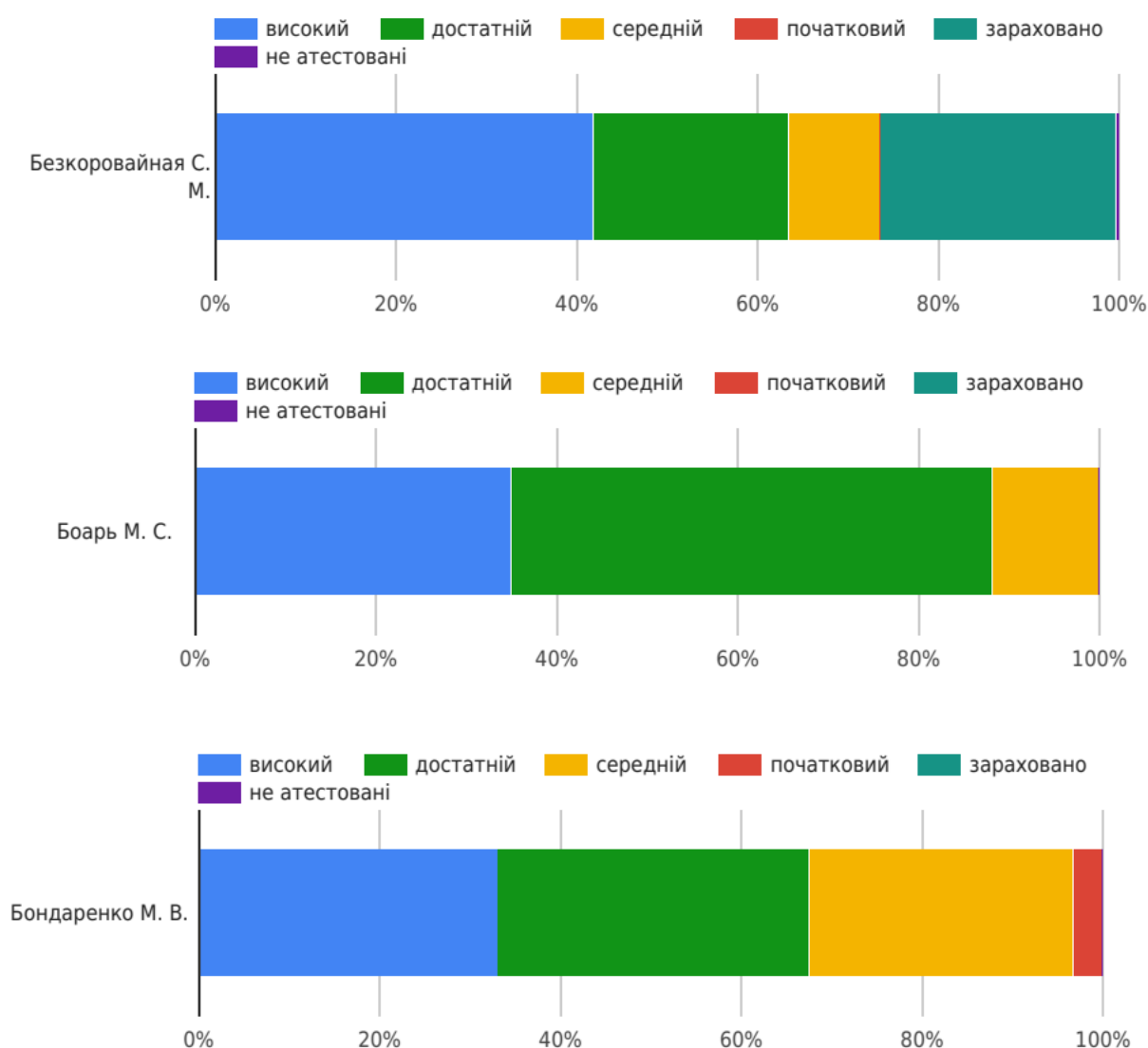
Згідно проведеного аналізу визначено рівень – **достатній**.

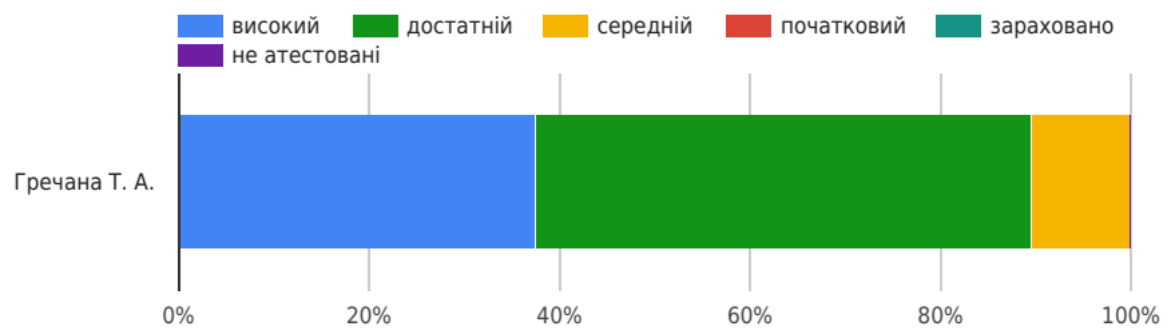
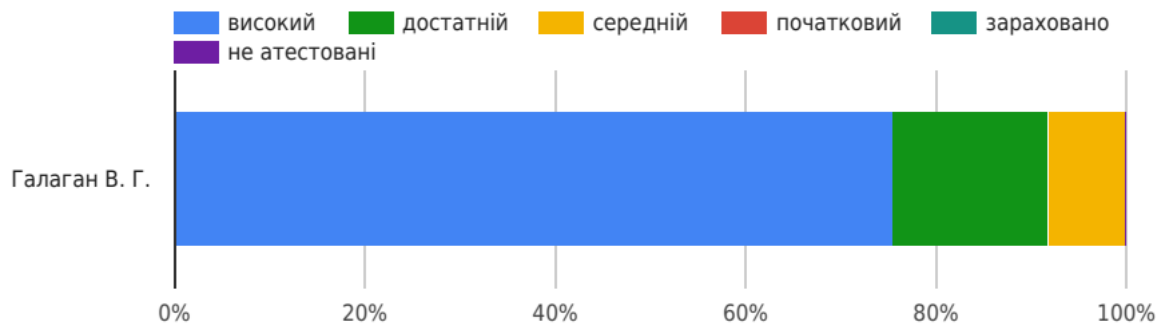
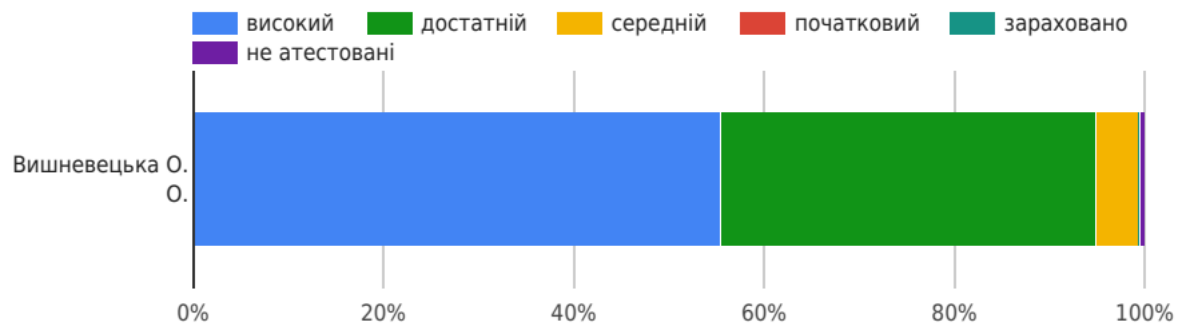
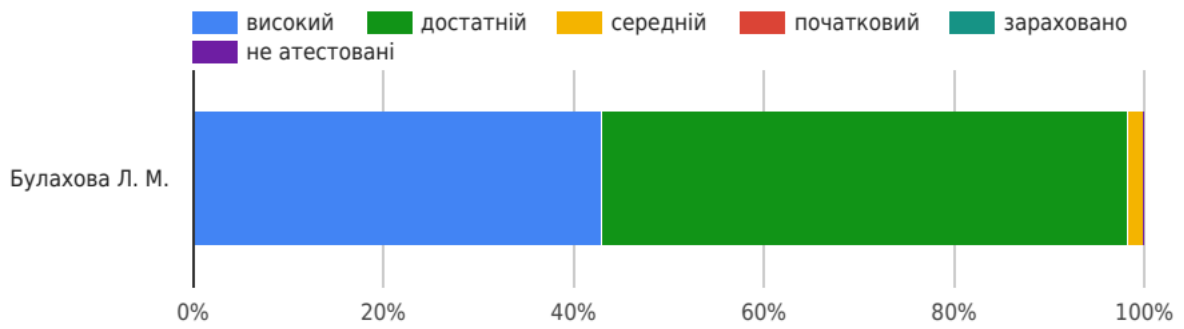

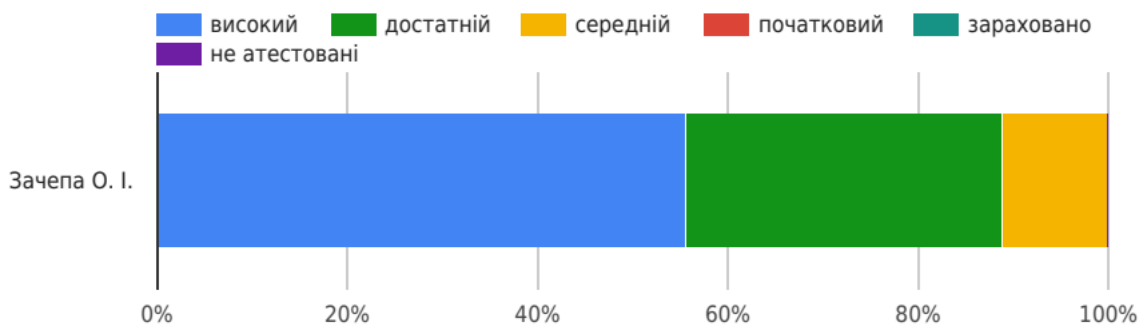
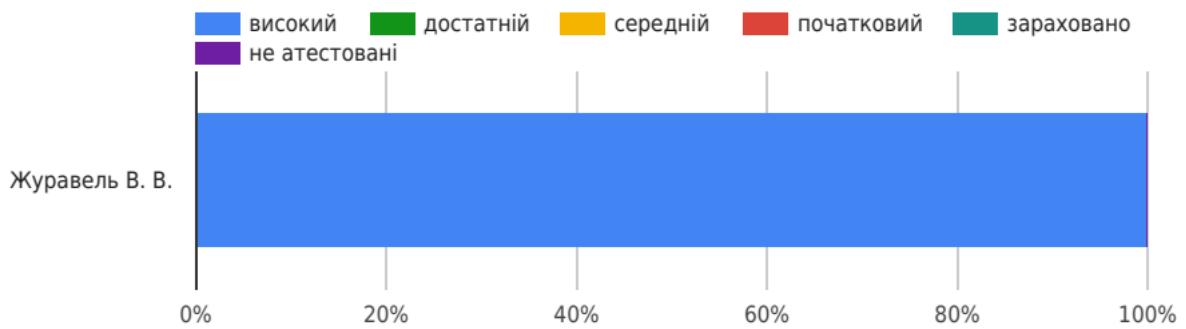
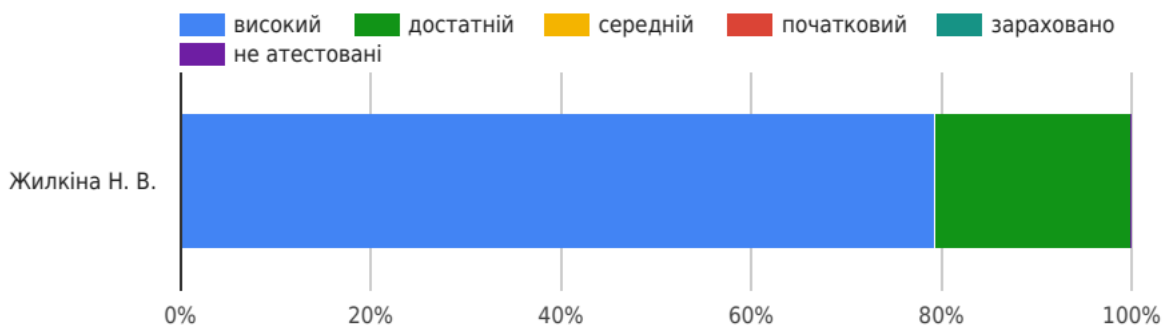
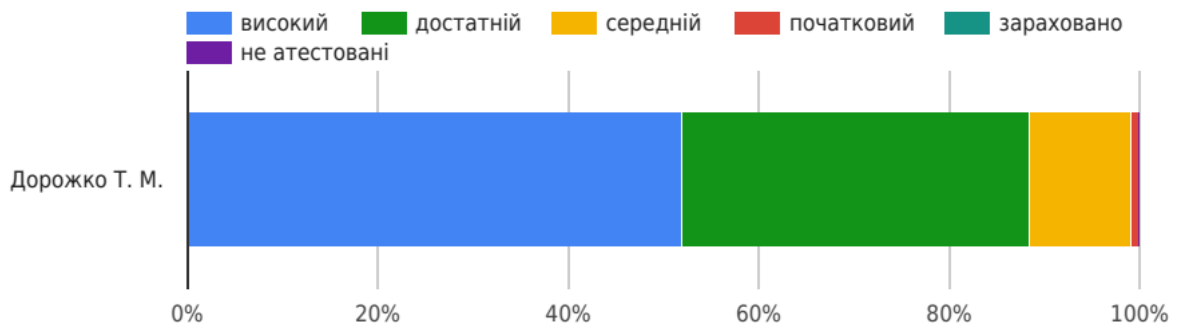
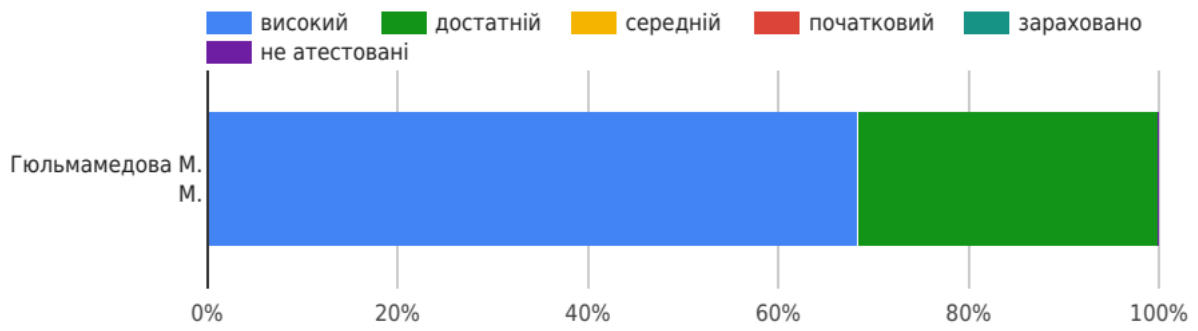
Узагальнені результати засвоєння базових навчальних дисциплін за рівнями навчальних досягнень учнів у ХГ № 169 за 2022/2023 н.р. такі: **I рівень – 0,2%**; **II рівень – 10,8%**; **III рівень – 31,5%**; **IV рівень – 57,5%**, що свідчить про перевагу засвоєння змісту освіти на **достатньому** та **високому** рівнях.

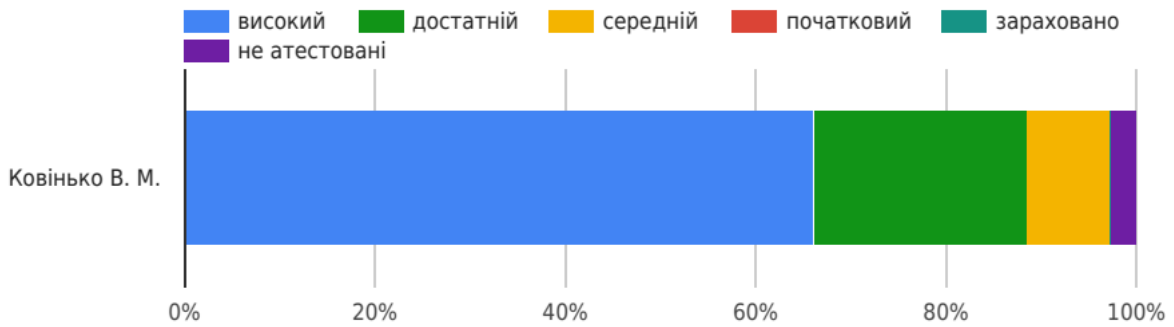
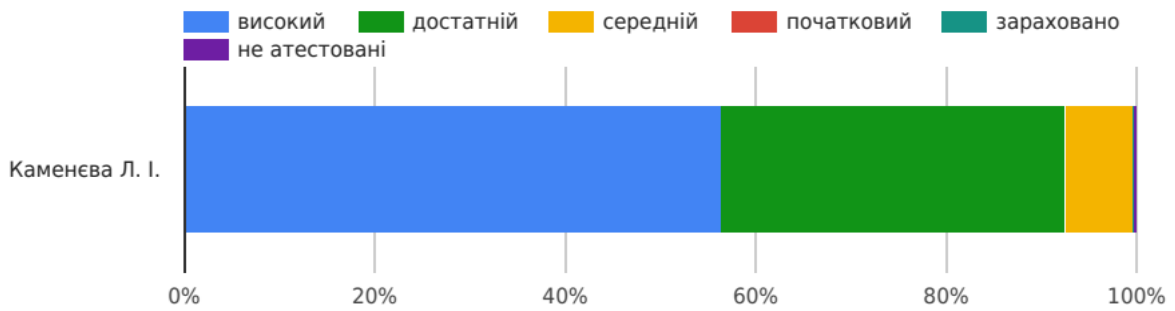
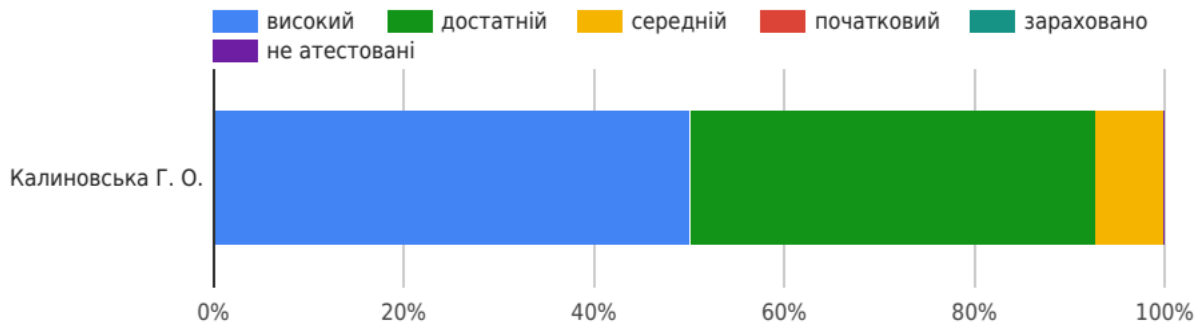
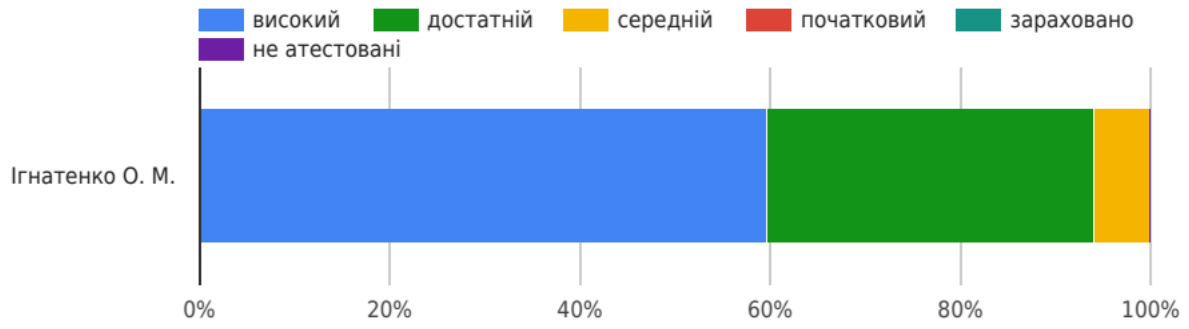
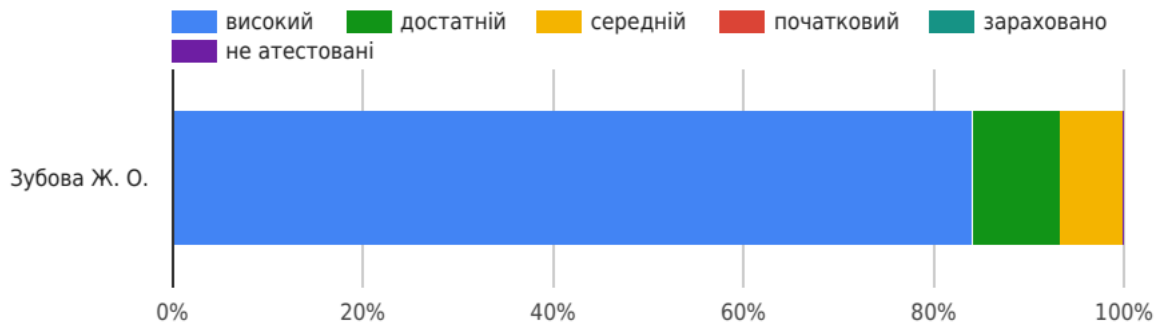
Узагальнені результати засвоєння базових навчальних дисциплін за рівнями навчальних досягнень (результативність роботи кожного вчителя) також свідчить про перевагу засвоєння змісту освіти на **достатньому** та **високому** рівнях.

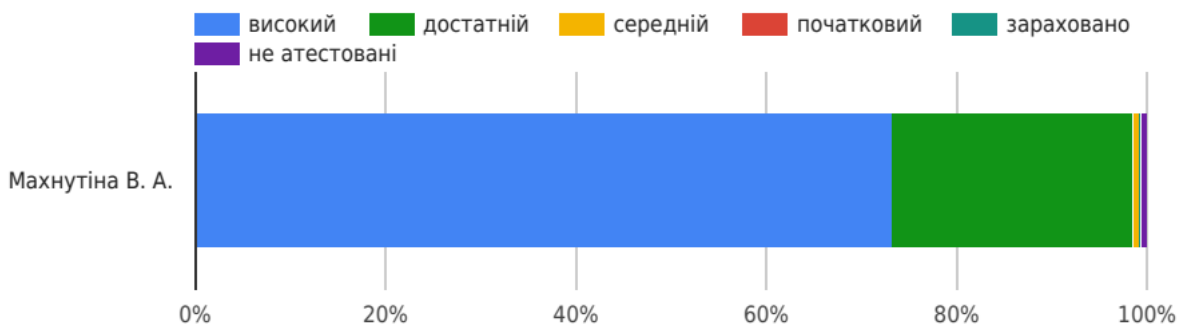
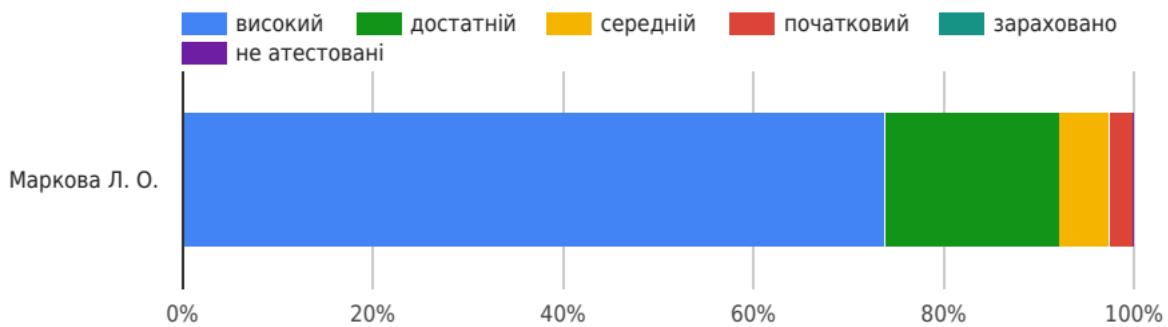
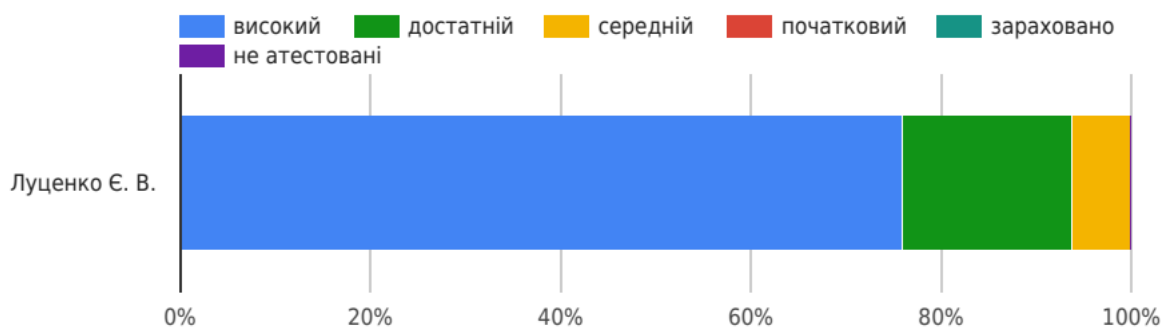
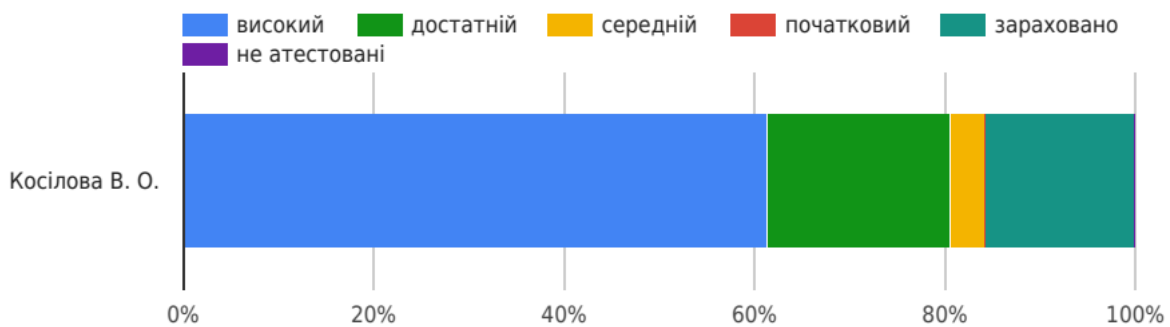
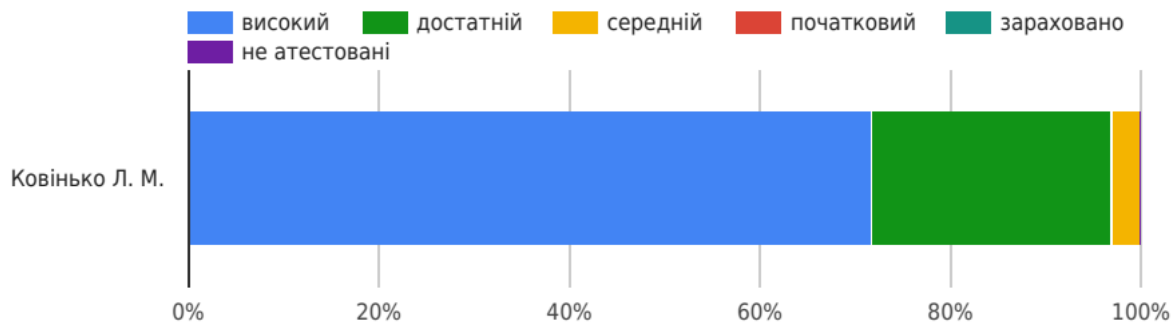
Діаграми результативності роботи вчителів

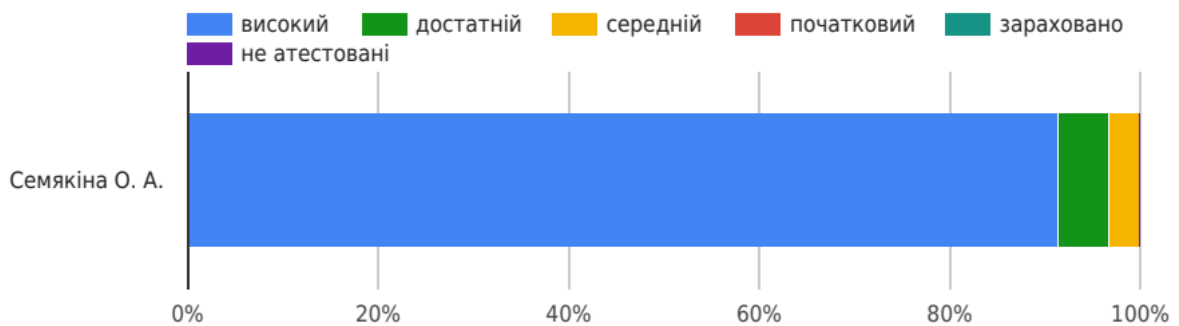
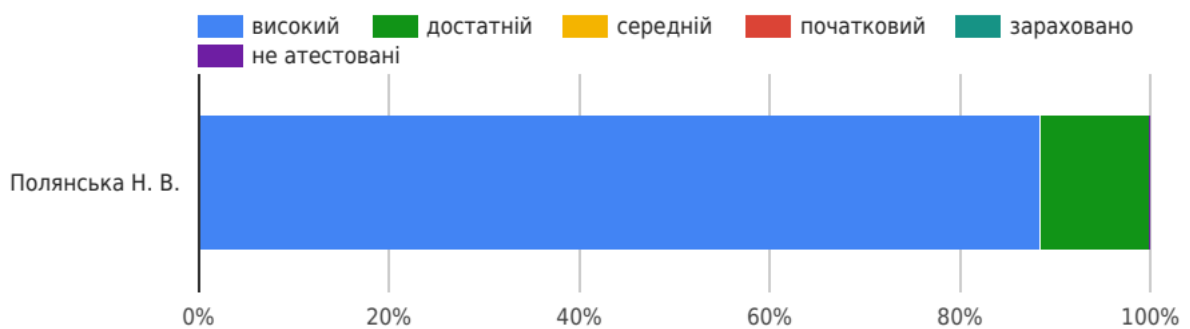
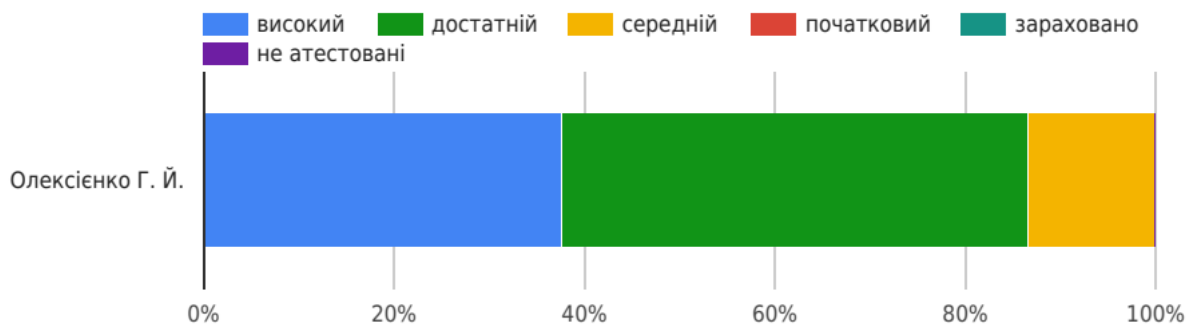
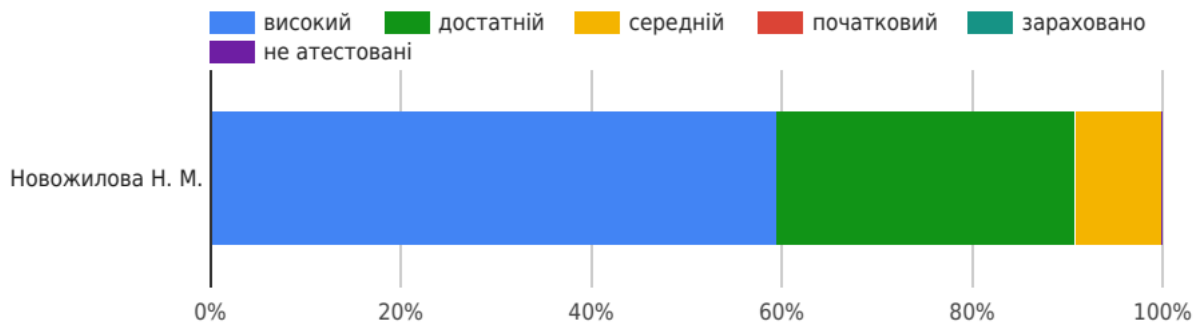
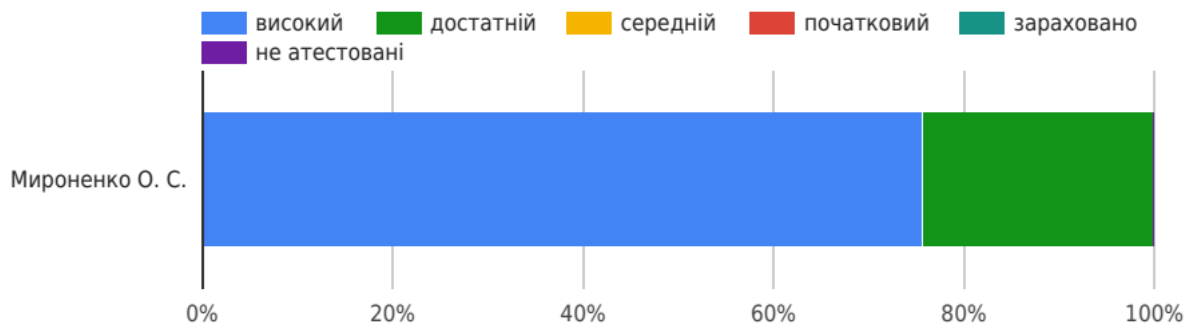

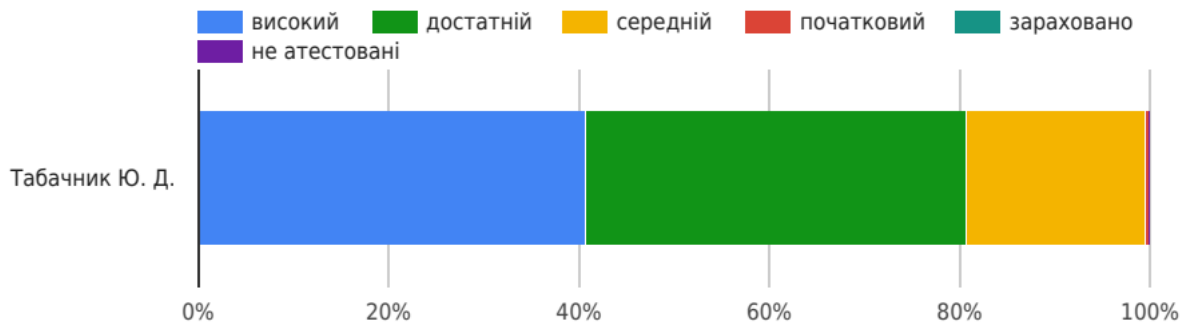
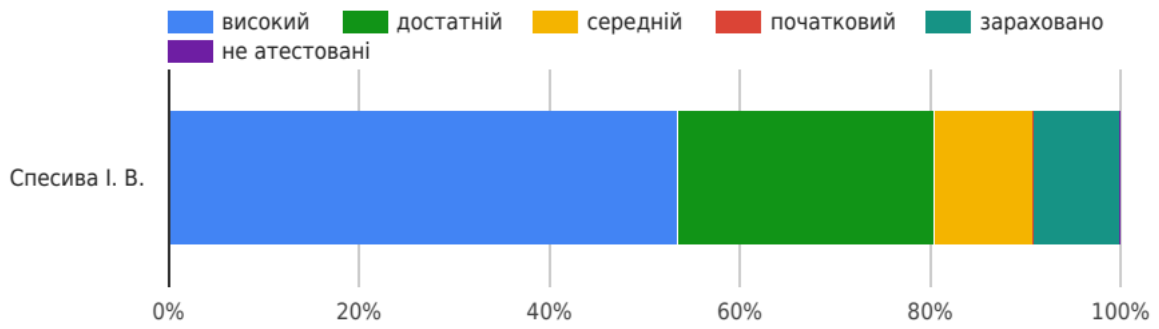
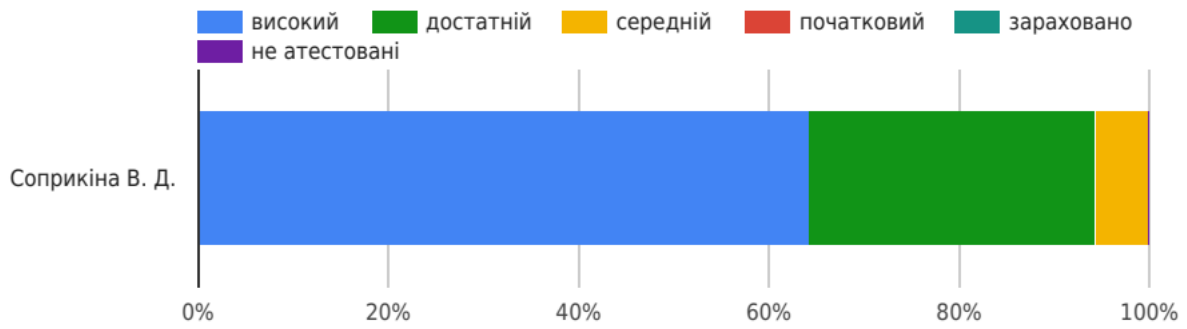
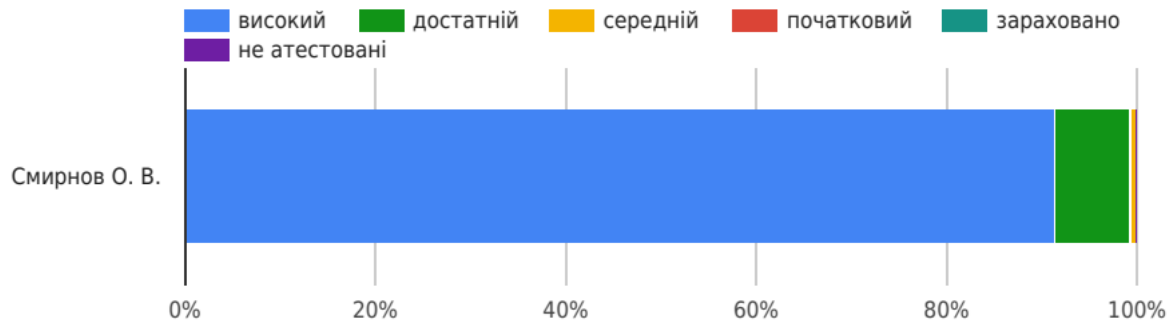
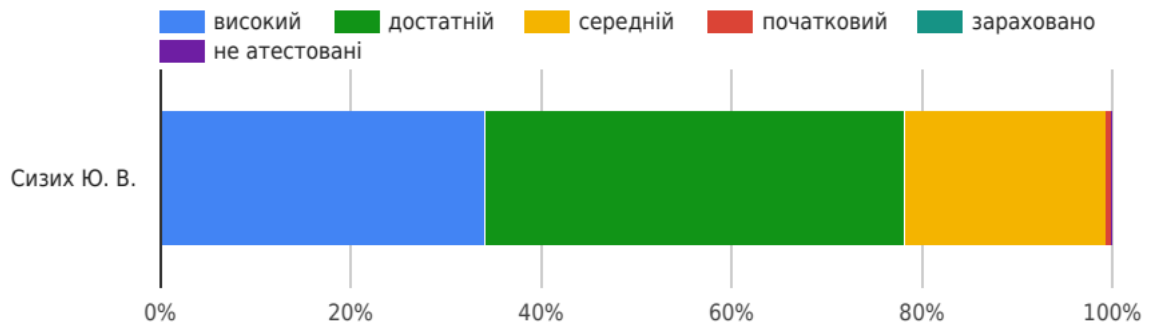

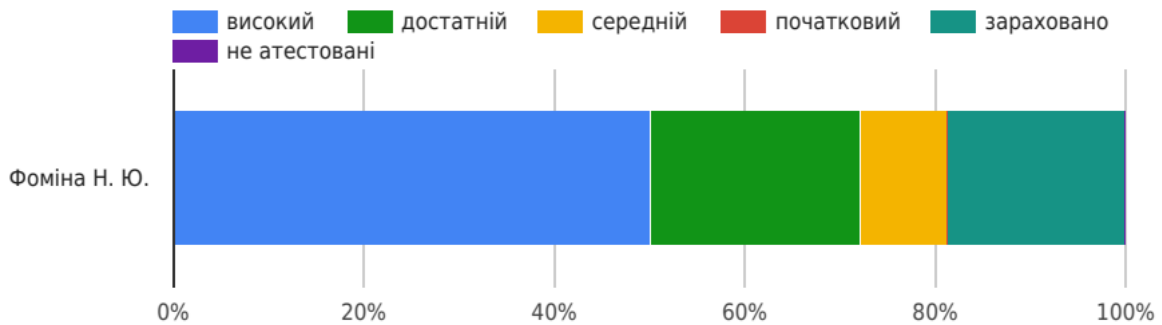
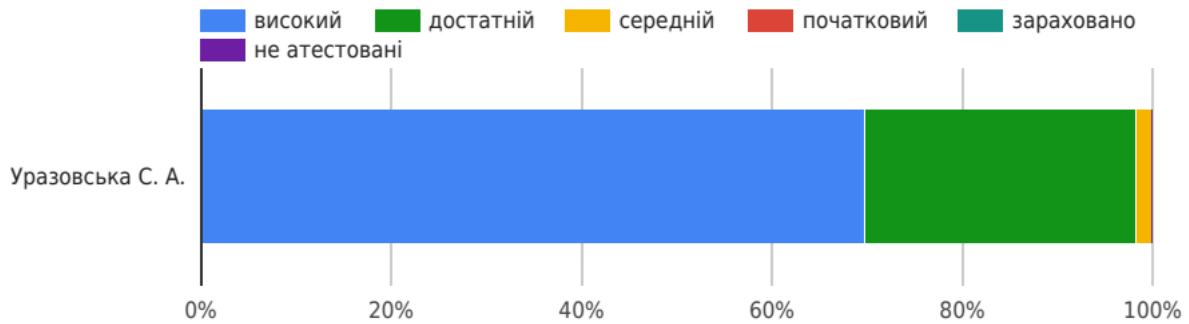
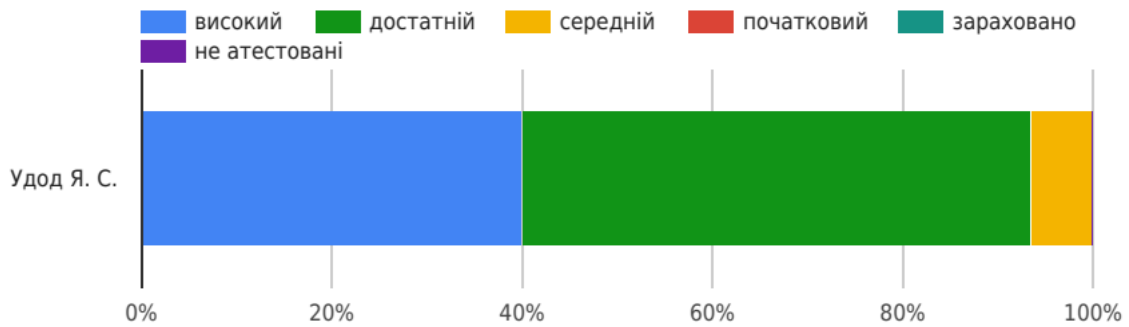
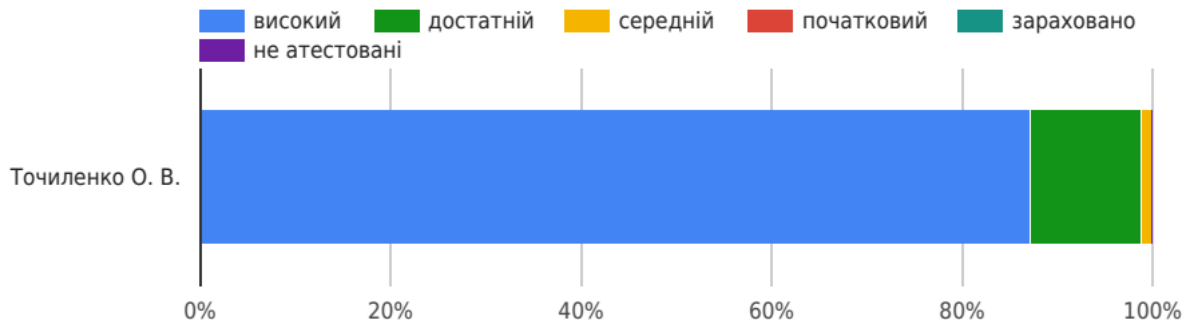
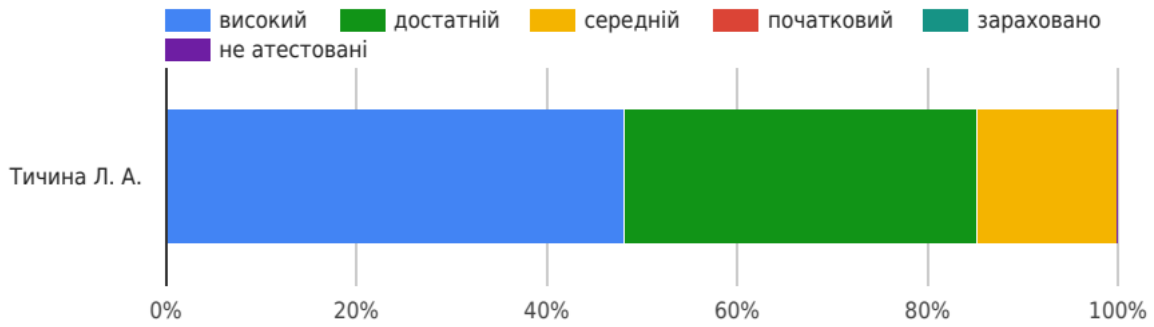

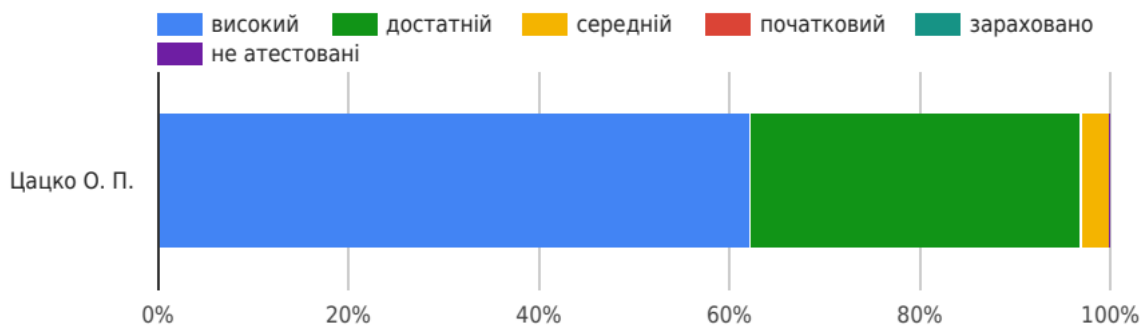
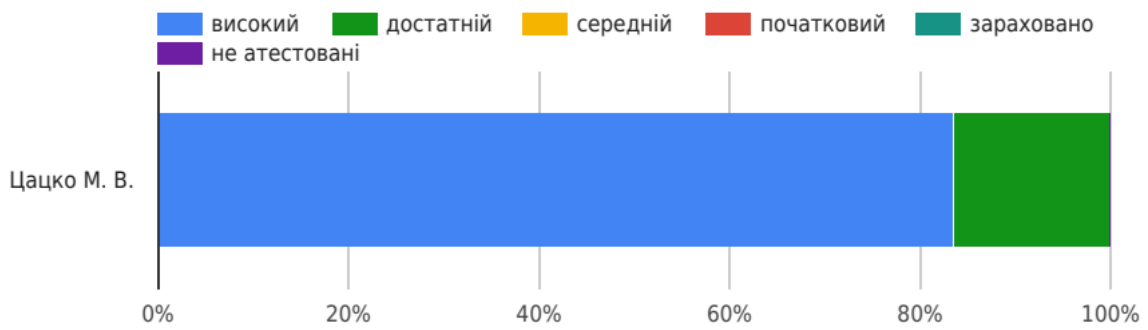
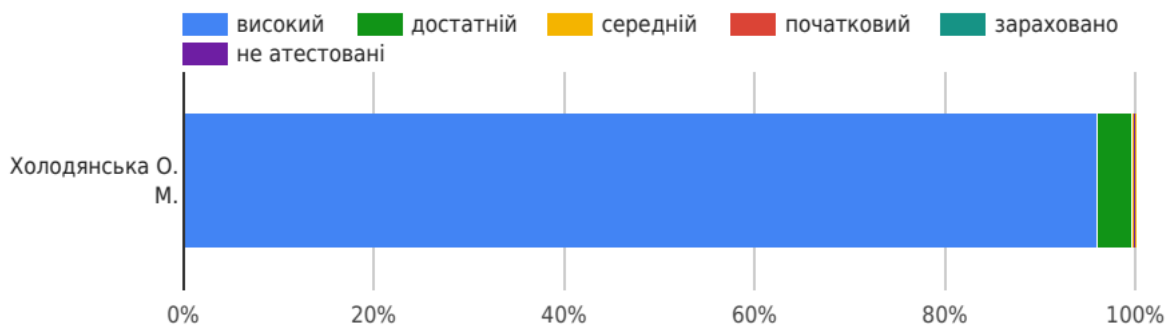
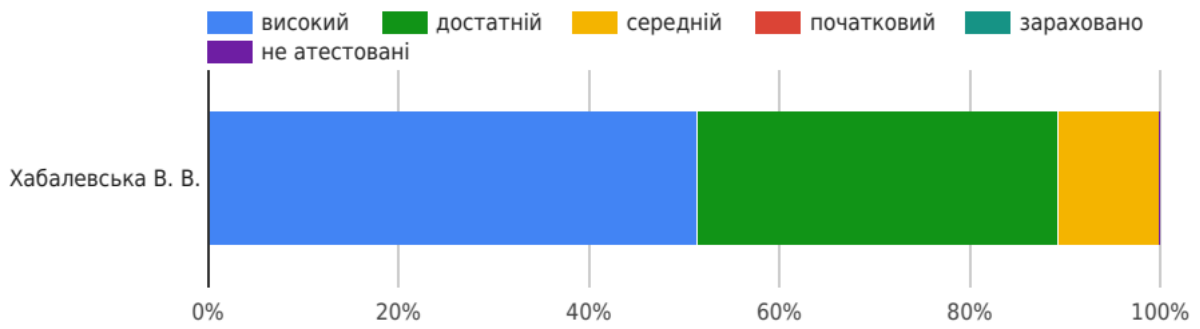
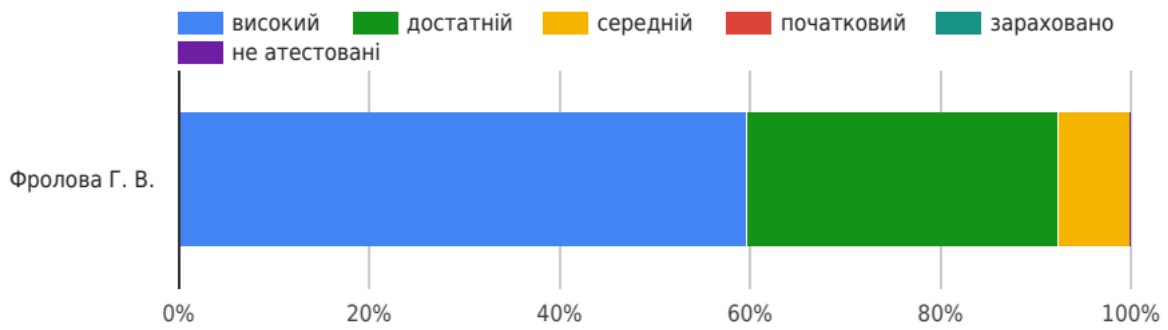

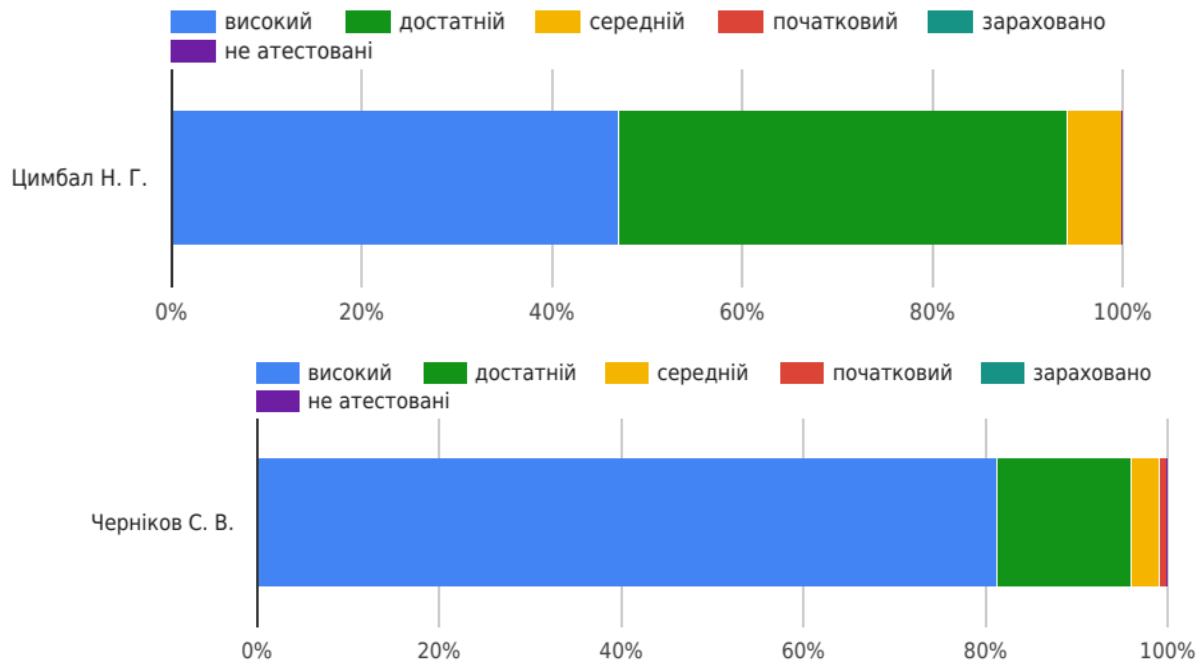

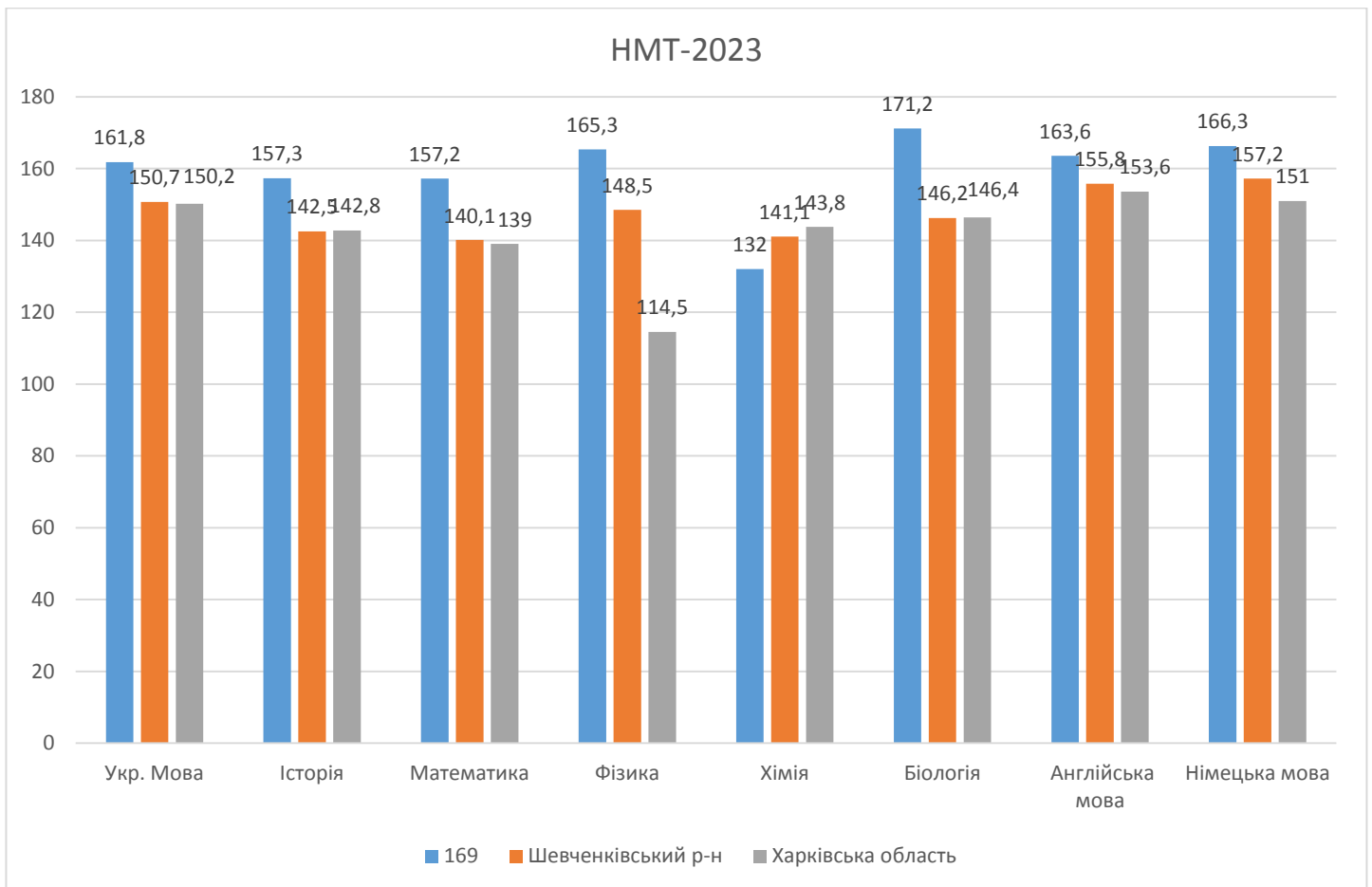

Показниками якості організації та здійснення навчально-виховного процесу є також результати, які були отримані випускниками гімназії під час проходження зовнішнього незалежного оцінювання (НМТ-2023).

Усереднені результати учнів ХГ № 169 у НМТ-2023 в розрізі кожного предмета такі: з української мови та літератури **161,8** балів; з історії України **157,3** балів; з математики **157,2** балів; з фізики **165,3** балів; з хімії **132** бала; з біології **171,2** балів; з англійської мови **163,6** балів; з німецької мови **166,3** балів.

Немає жодного учня, який би не склав НМТ. **Два учні** 11-В класу ХЛ № 169 отримали по **200 балів**, а саме: Твердохлібов Максим – математика, Мусієнко Тетяна – англійська мова).

На виконання плану-графіка підвищення кваліфікації керівних кадрів та педагогічних працівників навчальних закладів області на 2022/2023 навчальний рік курси підвищення кваліфікації пройшли всі педпрацівники та керівники гімназії.

Протягом 2022/2023 навчального року пройшли атестацію вчителі ХГ №169: Альохіна Лариса Віталіївна, Бондаренко Микола Валентинович, Галаган Володимир Григорович, Дорожко Тетяна Миколаївна, Мартинова Світлана Вікторівна, Семякіна Олена Андріївна, Соколов Вячеслав Юрійович, Цацко Маргарита Владиславівна, Райська Тетяна Вікторівна, Луценко Євгенія Володимирівна, Резніченко Валентина Іванівна, атестацію яких у зв'язку з початком війни РФ проти України було перенесено на наступний навчальний рік на підставі Листа МОН № 1/3454-22 від 15.03.2022 «Про перенесення атестації педагогічних працівників у 2022 році» та наказу по КЗ «ХГ № 169» №

67 від 15.03.2022 «Про перенесення атестації педагогічних працівників у 2022 році». Також протягом 2022/2023 навчального року пройшли атестацію вчителі ХГ №169: Щербаков Олександр Федорович, Грабар Анна Михайлівна, Тимченко Альона Сергіївна, Цацко Маргарита Владиславівна, Боарь Марія Стахівна, Спесива Інна Володимирівна, Жук Галина Олексіївна, Ковінько Лариса Миколаївна, Корягіна Катерина Вікторівна, Куринськова Людмила Пилипівна, Махнутіна Вікторія Анатоліївна, Полянська Ніна Володимирівна, Фролова Галина Володимирівна, Черніков Сергій Васильович, Ярмач Ірина Михайлівна, У зв'язку із введенням воєнного стану відповідно до Указу Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 “Про введення воєнного стану в Україні”, керуючись, листом МОН України від 06.03.2022 № 1/3371-22 “Про організацію освітнього процесу”, було забезпечено організацію освітнього процесу для учнів 1-11 класів із використанням технологій дистанційного навчання (на платформах Zoom, Google Meet, Classtime, Classroom, Vseosvita, Google Classroom, На урок та інших) з 01.09.2022. Календарно-тематичні плани вчителями-предметниками були створені з метою виконання навчальних планів та навчальних програм з урахуванням обов'язкових видів робіт, не допускаючи перевантаження учнів. Освітній процес в умовах дистанційного навчання був організований в закладі з урахуванням принципу здоров'язбереження, запобігаючи емоційному, ментальному та фізичному перевантаженню учнів. Всім учням був забезпечений доступ до навчальних матеріалів та завдань шляхом використання різних засобів обміну інформацією. Оцінювання результатів навчальної діяльності здійснювалось у синхронному або асинхронному режимі. Заступниками директора з НВР Булаховою Л.М. та Лисенко О.В. здійснювався моніторинг стану організації освітнього процесу для учнів 1-11 класів гімназії з використанням технологій дистанційного навчання. Заступниками директора з НВР Булаховою Л.М. та Лисенко О.В. та Бондаренко М.В. надавалася методична та технічна допомога для організації освітнього процесу для учнів 1-11 класів гімназії з використанням технологій дистанційного навчання.

Учителями Мартиноювою С.В., Араловою Ю.В., Бобровською С.В., Калиновською Г.О., Дроф'як С.М., Боарь М.С., Новожиловою Н.М., Скибою

С.Б., Щербаковою О.О., Цацко О.П., Бондаренко М.В., Косиловою В.О. підготовлено до друку навчальні посібники з різних навчальних предметів для вчителів та учнів.

Організація науково-методичної роботи здійснювалась через діяльність науково-предметних кафедр, яку в цілому можна визначити як задовільну. Але слід зазначити такі недоліки:

- недостатньо чітка організація проведення предметних тижнів;
- слабкий зв'язок між науково-предметними кафедрами гімназії та кафедрою початкового навчання, що не сприяє наступності навчального процесу в гімназії;
- несвоєчасне оформлення ділової документації.

Організуючи виховну роботу, педагогічний колектив закладу керувався Програмою «Нова українська школа у поступі до цінностей», Указом Президента України від 18 травня 2019 року №28/6/2019 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання», Конвенцією ООН про права дитини, Законом «Про освіту», також враховувались основні положення Конституції України, Законами України „Про загальну середню освіту”, „Про мови в Україні”, „Про охорону дитинства”, «Про попередження насильства в сім'ї», інформаційними матеріалами «Про деякі питання організації виховного процесу у 2022-2023 н.р. щодо формування у дітей та учнівської молоді ціннісних життєвих навичок, національно-патріотичного виховання, профілактики булінгу (цькування), кримінальних правопорушень, вживання наркотичних і психотропних речовин, запобігання домашньому насильству, торгівлі людьми тощо.» (Додаток до листа Міністерства освіти і науки України від 07.08.2018 №1/9-486) та іншими методичними рекомендаціями та нормативними документами з питань організації виховної роботи у навчальних закладах.

У 2022/2023 навчальному році виховна робота у гімназії була спрямована на реалізацію загальношкільної виховної теми: **«Створення єдиного освітнього простору як ресурсу розвитку особистості в контексті реалізації основних орієнтирів виховання»** і проводилась відповідно до реалізації Концепції державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова

українська школа» на період до 2029 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988, Статуту гімназії, річного плану роботи на 2022/2023 навчальний рік.

Організовуючи виховну роботу, педагогічний колектив закладу керувався Програмою «Нова українська школа у поступі до цінностей», Указом Президента України від 18 травня 2019 року №28/6/2019 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання», Конвенцією ООН про права дитини, Законом «Про освіту», також враховувались основні положення Конституції України та Законами України „Про загальну середню освіту”, „Про мови в Україні”, „Про охорону дитинства”, «Про попередження насильства в сім'ї», інформаційними матеріалами «Про деякі питання організації виховного процесу у 2022-2023 н.р. щодо формування у дітей та учнівської молоді ціннісних життєвих навичок, національно-патріотичного виховання, профілактики булінгу (цькування), кримінальних правопорушень, вживання наркотичних і психотропних речовин, запобігання домашньому насильству, торгівлі людьми тощо.» (Додаток до листа Міністерства освіти і науки України від 07.08.2018 №1/9-486) та іншими методичними рекомендаціями та нормативними документами з питань організації виховної роботи у навчальних закладах.

Згідно річного плану роботи закладу педагогічний колектив у 2022-2023н.р. створював сприятливі умови поліпшення рівня виховного процесу. Виходячи зі Стратегії розвитку гімназії на 2021-2026 роки та працюючи над вирішенням виховної проблеми: «Розширення прав і можливостей учнів гімназії з метою виховання творчої та відповідальної глобальної громадськості», метою якої є: створення умов щодо придбання учнями знань та навичок щодо формування загальнокультурної компетентності, які дадуть їм можливість зробити внесок у побудову більш справедливого, безконфліктного та інклюзивного світу на основі формування загальнолюдських цінностей та особистісних рис громадянина України.

Педагогічний колектив гімназії, поставив перед собою наступні завдання:

- розвиток в учнів когнітивних, емоційних, комунікативних та інтеграційних компетенцій;

- формування соціального досвіду на основі формування національно-культурної ідентичності, особистісних рис громадянина України, які передбачають національну самосвідомість, розвинуту духовність, моральну, художньо-естетичну, правову, трудову, фізичну, екологічну культуру, розвиток індивідуальних здібностей і таланту;
- створення умов психолого-педагогічної підтримки учнів відповідно до маршрутів індивідуальної траєкторії та/або багатовекторності їх особистісного зростання;
- формування у здобувачів освіти компетентностей, важливих для успішної соціалізації особистості;
- формування у дітей і підлітків життєвих навичок (психосоціальних компетентностей), які сприяють соціальній злагодженості, відновленню психологічної рівноваги.

Серед основних завдань виховного напрямку - національно-патріотичне виховання на засадах загальнолюдських, полікультурних, громадянських цінностей, забезпечення фізичного, морально-духовного, культурного розвитку дитини, формування соціально зрілої творчої особистості, громадянина України і світу, підготовка учнів до свідомого вибору сфери життєдіяльності та підвищення відповідальності сім'ї за освіту і виховання дітей.

Педагогічний колектив в своїй діяльності керувався документом «Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України» (наказ МОН України від 31.10.2011 № 1243), який включає залучення школярів до різних форм творчої та суспільно – корисної діяльності, зокрема: пізнавальної, оздоровчої, трудової, художньо – естетичної, спортивної, пропагандистської, ігрової, культурної, екологічної та ключових цінностей колективу гімназії (на підставі Стратегії розвитку ліцею на 2021-2026 роки):

- людина
- духовність
- глобальна моральність
- усвідомлений патріотизм

- відповідальність, повага, творче мислення, прагнення до постійного розвитку, висока моральність
- критичне мислення
- педагогіка партнерства
- корпоративна культура

Тому вирішення завдань виховної діяльності у гімназії здійснювалося за наступними напрямками:

- ціннісне ставлення особистості до суспільства і держави (громадянське та військово-патріотичне виховання)
- ціннісне ставлення особистості до мистецтва (художньо – естетичне виховання)
- ціннісне ставлення особистості до сім'ї, родини, людей (родинно-сімейне та моральне виховання)
- ціннісне ставлення особистості до природи (екологічне виховання)
- ціннісне ставлення особистості до себе (превентивне виховання та формування здорового способу життя)
- ціннісне ставлення особистості до праці (трудове та профорієнтаційне виховання)

- робота з соціального захисту учнів;
- робота з профілактики правопорушень, злочинів, бродяжництва серед неповнолітніх;
- робота з охорони життя і здоров'я учнів;
- учнівське самоврядування;
  - створення гуртків робототехніки та гуртків STEM-освіти;
  - підготовка класних керівників до професійної діяльності в умовах реалізації STEM-освіти;
  - залучення здібних і обдарованих учнів до участі в регіональних, всеукраїнських, міжнародних фестивалях і конкурсах;
  - успішна соціалізація учнів

Система виховної роботи гімназії

Для досягнення мети, поставленої перед педагогічним колективом, у гімназії створено систему виховної роботи, до якої входять постійно діючі структурні підрозділи: методичне об'єднання класних керівників, комплекс позашкільної роботи, учнівська рада АШД, Рада профілактики правопорушень, гуртки за інтересами.

Цілісність системи виховної роботи сприяла підвищенню її результативності, діяльність методоб'єднань класних керівників 1-4 та 5-11 класів та була спрямована на реалізацію головної мети: створення шкільного соціально-культурного освітнього середовища, яке сприяє розвитку

інтелектуальних здібностей, зміцненню фізичного та духовного здоров'я, формуванню навичок здорового способу життя у вихованців.

Класні керівники працювали за індивідуальними планами, змістовна наповнюваність яких відповідала віковим особливостям учнів і була спрямована на виховання ціннісного ставлення до себе, родини, людей, до праці, до природи, до культури і мистецтва, ставлення до держави.

Особлива увага в школі приділялася національно-патріотичному вихованню.

Стратегічні підходи до національно-патріотичного виховання дітей та молоді в системі освіти визначено Указом Президента України від 18.05.2019 № 286/219 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання», постановою Кабінету Міністрів України від 09.10.2020 № 932 «Про затвердження плану дій щодо реалізації Стратегії національно-патріотичного виховання на 2020-2025 роки» та від 30 червня 2021 р. № 673 «Державну цільову соціальну програму до національно-патріотичного виховання на період до 2025 року». . Розпорядження «Про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року» N 1233-р від 09.10.2021.

Керуючись ст. 26,59,73 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», з метою формування національно свідомої, активної, всебічно розвинутої, патріотично налаштованої української молоді.

У сучасних суспільно-політичних умовах повномасштабної війни з росією, коли Україна ціною життя Героїв, зусиллями українських військових, добровольців, волонтерів відстоює свободу і територіальну цілісність, пріоритетного значення набуває патріотичне виховання учнівської молоді. Організація освітнього процесу в умовах воєнного стану потребувала іншого змісту та підходів до проведення виховної роботи. Основним цільовим напрямом було забезпечення безпекової складової здоров'я особистості, забезпечення її фізичного, психічного, соціального і духовного благополуччя. Особливо важливим стало, продовжити формувати громадянина-патріота України, підготовленого до життя, з ви-

сокою національною свідомістю, який здатний побудувати суспільство. Тому патріотичне виховання є важливою складовою загального виховного процесу. Для співпраці зі здобувачами та батьками залишився Google Classroom, а також раніше створені групи у Viber. Виховна робота під час військового стану проходила у формі відеоуроків, спілкування, обговорення цікавих постерів, інтернет-конкурсів, перегляду суспільних проектів.

Організація виховного процесу у гімназії покликана:

- задовольнити різні інтереси дітей;
- надати свободу вибору діяльності, зміни діяльності або її елементів;
- зробити позаурочну діяльність учнів керованою та направленою до мети виховання;
- створити гуманне, розвиваюче середовище життєдіяльності дитини;
- створити стосунки співтворчості, співпраці, співуправління всіх учасників педагогічного процесу.

У процесі реалізації Концепції національно-патріотичного виховання педагоги спрямовують зусилля на виховання свідомого громадянина, патріота України. Ці завдання реалізуються через такі напрями: героїко-патріотичне, морально-патріотичне, національно-патріотичне виховання та краєзнавчо-патріотичну роботу.

У гімназії систематично проводяться заходи героїко-патріотичного та краєзнавчо-патріотичного напрямів: вивчається історичне минуле нашої Батьківщини, героїчні сторінки сучасності, вшановується пам'ять сучасних героїв-захисників України, загиблих за свободу, єдність, незалежність українського народу; проводяться фестивалі-конкурси тощо.

Під час освітнього процесу вивчається Державний гімн, історія та зміст державних символів, виховується повага до державної атрибутики, проводяться масові заходи щодо ознайомлення з українською культурою та традиціями.

Учні брали участь у ряді заходів шкільного, районного, міського, обласного та національного рівнів.

- Відеовітання до: Дня миру; Дня Гідності і Свободи; Дня козацтва та Дня захисників і захисниць України; Дня української хустки, Дня української писемності та мови, Дня вишиванки.

Впродовж цього періоду в кожному класі пройшли години спілкування «Моральність – основа мого життя», «Людські чесноти - справжні цінності», «Хай добрим буде розум ваш, а серце — мудрим буде», «Культура інших народів», «Всі ми різні – але всі ми люди», «Толерантність – основна риса вихованої людини». Перегляд відеороликів, фільмів, мультиків на патріотичну тематику. Конкурс патріотичних віршів про мир, Україну, конкурс патріотичних малюнків про мир (онлайн).Виготовлення листівок, написання листів для захисників.

Національно-патріотичне виховання молодого покоління неможливе без заходів щодо відзначення важливих пам'ятних та ювілейних дат. Учні гімназії приймали участь в таких районних заходах:

- онлайн - флешмоб «З Харковом у серці»;
- онлайн-фестиваль «Козак_Fest» до Дня українського козацтва;
- флешмоб До Дня української писемності та мови;
- флешмоб "Жовта стрічка" до Дня Гідності та Свободи;
- онлайн фестиваль «ПЕРЕМАГАЄМО РАЗОМ», присвячений Дню Збройних Сил України;
- онлайн челендж «Самоврядування без меж» до Всесвітнього дня волонтера та Дня місцевого самоврядування;
- онлайн-фестиваль «Ave, Skovoroda!» до 300-річчя з Дня народження Г.С. Сковороди;
- конференція «За ким плаче свічка» та цикл заходів до Дня пам'яті жертв Голодоморів;
- онлайн фестиваль до Дня Соборності та Свободи України «Соборна. Вільна. Неподільна. Моя Україна!»;
- флешмоб інформаційних постерів до Дня пам'яті Героїв Крут "ПАМ'ЯТАЄМО ГЕРОЇВ КРУТ";

- флешмоб інформаційних постерів «Герої не вмирають» до Дня вшанування пам'яті учасників Революції Гідності та Героїв Небесної Сотні;
- фестиваль «Хоробрим серцям присвячується...» до Дня вшанування пам'яті вшанування учасників бойових дій на території інших держав;
- фестиваль "Крила Єдності" до Дня Єднання;
- онлайн – квартфон «Мова рідна – душа країни» до Міжнародного дня рідної мови;
- флешмоб інформаційних постерів "Події в Криму очима дітей" до Дня спротиву окупації АР Крим та м. Севастополь;
- онлайн – флешмоб «Гімн України співаємо разом»;
- онлайн-експедиція «Кличуть друзів космічні далі»;
- захід "Пам'ятаємо, перемагаємо" до Дня пам'яті та примирення і Дня перемоги над нацизмом у II світовій війні;
- онлайн – фестиваль «День вишиванки»;
- онлайн фестиваль «БЛАКИТНІ БЕРЕТИ 2023»

Питання національно-патріотичного виховання учнів розглядалося на засіданнях МО класних керівників:

1. «Підсумки проведеної роботи з національно-патріотичного виховання у 2021/2022 році та планування на 2022/2023 н. р. (вересень 2022);
2. «Підвищення розвивальної ефективності виховання особистості дитини шляхом відкриття, усвідомлення й привласнення загальнолюдських та національних моральних норм як цінності особистого життя, які утворюють внутрішній стрижень особистості – ціннісну морально-етичну орієнтацію, яка слугує основою розвитку та самореалізації в умовах соціокультурної діяльності»;
3. «Національно-патріотичне виховання школярів на основі вивчення та підтримки українських традицій».

Під час проведення виховної роботи щодо національно-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді педагогами надається перевага урокам мужності, зустрічам з ветеранами АТО, годинам спілкування, акціям, флешмобам.

Класні керівники, адміністрація гімназії співпрацюють з батьківською громадськістю з питань національно-патріотичного виховання: плануються та проводяться спільні заходи; батьки у разі необхідності беруть участь у заходах.

З метою формування правової свідомості учнів, підвищення правової освіти традиційно був організований місячник правових знань правової пропаганди і превентивного виховання під гаслом: «Право, обов'язок, свобода та відповідальність», в рамках якого були проведені такі заходи: години спілкування «Права в житті людини. Кожна людина має право...», зустрічі з працівниками шкільної поліції.

Для реалізації національно-патріотичних виховних завдань у гімназії був розроблений план виховної роботи освітнього закладу та окремі плани, які були затверджені на засіданнях методичних об'єднань класних керівників. В основу системи загальношкільних заходів покладені тематичні місячники, тижні, які спрямовані на підвищення зацікавленості вихованців спільною діяльністю та що виражають всі напрямки здійснення виховного процесу.

Національно-патріотичне виховання підрастаючого покоління завжди було одним з найважливіших завдань сучасної школи, адже дитинство і юність - благодатна пора для розвитку святого почуття любові до Батьківщини. Лише любов до своєї Вітчизни, осмислення своєї історії, прояв поваги до своєї історії може викликати в людині ті душевні якості, які і визначають його як особистість, як громадянина.

Підсумовуючи, слід зазначити, що аналіз стану виховної роботи у 2022/2023 навчальному році свідчить про **достатній рівень**. Але в процесі реалізації виховної роботи означеного спрямування виникають і певні труднощі. Найчастіше вони з'являються через перевантаженість учнів навчальною діяльністю; брак часу для участі у позакласній роботі.

Одним з найважливіших напрямків виховної роботи в 2022-2023 навчальному році є превентивне виховання та профілактична робота з подолання злочинності серед неповнолітніх, а також здоровий спосіб життя. Ця робота була спрямована на виконання Закону України «Про основи соціального захисту бездомних громадян і безпритульних дітей», постанови Кабінету Міністрів України

від 22 серпня 2018 року № 658 «Про порядок взаємодії суб'єктів, що здійснюють заходи у сфері запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статі», наказів Міністерства освіти і науки України від 01.02.2010 № 59 «Про вжиття заходів щодо запобігання насильству над дітьми» та від 29.10.2010 № 1023 «Щодо профілактики злочинності і правопорушень серед дітей, захисту їх прав на освіту», розпорядження від 16 грудня 2020 року №1578-р «Про затвердження плану заходів з реалізації зобов'язань уряду України, взятих в рамках міжнародної ініціативи «партнерство» з утвердження гендерної рівності», враховуючи рекомендації листа МОН України № 1/9-362 від 16 липня 2021 року «Деякі питання організації виховного процесу у 2022/2023 н. р. щодо формування в дітей та учнівської молоді ціннісних життєвих навичок», наказу по КЗ «ХЛ № 169» «Про створення безпечного освітнього середовища, формування в дітей та учнівської молоді ціннісних життєвих навичок протягом 2022-2023 н.р», з метою запобігання вчинення дітьми злочинів, правопорушень, проявів булінгу в освітньому просторі, формування позитивних соціальних установок, попередження вживання алкогольних, наркотичних речовин, тютюнових виробів учнівською молоддю.

Програма дій Кабінету Міністрів України передбачає створення у кожній школі до 2025 року сприятливого освітнього середовища, забезпечення компетентнісного навчання учнів і постійного підвищення кваліфікації педагогів. Безпечна і дружня до дитини школа (БДДШ) — це місце, у якому діти і дорослі почувуються безпечно і комфортно, яке дарує дітям особливе відчуття єдності, дає точку опори і можливість проявити себе, вселяє надію породжує впевненість у майбутньому. В рамках реалізації поставлених завдань у школі розроблений, затверджений та запущений в дію «План заходів щодо створення безпечного освітнього середовища на 2022-2023 н.р», який охоплював всіх учасників освітнього процесу: учнів та їх батьків, працівників школи, громадськість.

Адміністрація школи тісно співпрацює з Службою у справах неповнолітніх, сектором ювенальної превенції відділення поліції ГУНП в Харківській області, є у наявності сумісний план дій. Для формування правосвідомості у

підростаючого покоління були організовані зустрічі з представниками «Шкільної поліції» та Ювенальної превенції Харківської міської ради, які провела заходи із здобувачами освіти, на яких обговорювали питання правового характеру 23.03.2023 р. було проведено інформаційні години з учнями 8-х, 9-х, та 10-х класів за темою: «Загальна інформація по боротьбі з запобіганням зв'язку і соціальних мереж окупантів» Інспектор ВЗГ ДПП в Харківській області, старші лейтенанти поліції Печенізька І.О.

З метою попередження правопорушень у гімназії створена Рада з профілактики правопорушень (03.09.2011) з дослідження та надання допомоги учням девіантної поведінки, до складу якої входять заступник директора з виховної роботи, заступник директора з НВР, заступник директора початкових класів, голова ПК гімназії, голова Ради гімназії, практичний психолог, соціальний педагог згідно з наказом від 17.09.22. № 107 «Про заходи щодо попередження правопорушень та злочинності серед учнів КЗ «Харківської гімназії № 169» у 2022/2023 навчального року» з дослідження та надання допомоги учням у випадках девіантної поведінки. Склад Ради з профілактики КЗ «ХГ № 169» затверджений директором. Складено план-моніторинг роботи з учнями, схильними до девіантної поведінки та учнями, які потребують особливої уваги з боку батьків і педколективу (підсумки розглядаються 1 раз на семестр). Виконується план заходів згідно Комплексної програми профілактики правопорушень у Харківській області. Проведено наради та зроблені накази: нарада при директорові: протокол № 01 від 07.09.2021 «Підсумки подальшого працевлаштування»; наказ № 104 від 17.09.21 «Про організацію роботи щодо протидії булінгу (цькуванню) в КЗ «Харківської гімназії № 169 у 2022/2023 навчального року», наказ № 105 від 17.09.22 «Про заходи щодо попередження правопорушень та злочинності серед учнів КЗ «Харківської гімназії № 169» у 2022/2023 навчального року, наказ № 110 від 17.09.2022 «Про запобігання та протидію домашньому насильству та насильству за ознакою статі в КЗ «Харківська гімназія № 169» у 2022/2023 навчальному році. Пройшли засідання м/о класних керівників: протокол № 02 від 23.09.22 «Рекомендації з питань попередження дитячої та юнацької злочинності».

Відбулися засідання Ради з профілактики правопорушень КЗ «ХГ № 169»: протокол № 01 від 24.09.2022 «План роботи Ради з профілактики правопорушень та бездоглядності та завдання на 2022-2023 н.р.».

Дата та номери протоколів Ради профілактики (опергрупи, штабу, комісії) про постановку учнів на внутрішньошкільний облік та про закріплення громадських вихователів за учнями на внутрішньошкільному обліку: 24.09.2022, протокол № 02.

Контроль за відвідуванням учнями ліцею здійснюється щоденно класними керівниками у класних журналах, черговими вчителями по ліцею. Питання відвідування учнями занять аналізується на нарадах.

Методи та форми проведення роз'яснювальної та просвітницької роботи з батьками учнів, які перебувають на внутрішньошкільному обліку – з батьками учнів систематично проводяться бесіди з роз'яснювальної роботи. За теперішньої ситуації в більшості випадків в телефонному режимі.

З метою запобігання тенденцій розширення ризиків і загроз впливу на соціально-психологічну безпеку особистості педагога отримали рекомендації щодо профілактики суїцидальної поведінки серед здобувачів освіти.

Форми і методи просвітницької та профілактичної роботи починаються від найпростіших: бесіда, гра, екскурсія у молодших класах та ускладнюються з урахуванням знань і вікових особливостей.

Особливого значення набувають нові сучасні технології виховання, які мають особисте цільове спрямування на розвиток “Я” кожного учня. Класні керівники працюють над впровадженням цільових творчих програм. Цільові творчі програми спрямовані на виховання в учнів знань певних законів, норм поведінки, своїх обов'язків, усвідомлення школярами понять відповідальності і покарання за порушення закону.

У ліцеї склалася система роботи, у яку включено усіх педагогів та працівників. Правовиховна робота проводиться як у процесі навчання, так і в позаурочний час.

Вивчення гуманітарних предметів було спрямоване на формування в учнів високих ідеалів, морально-правових якостей. Дисципліни природничого

характеру давали знання нормативних актів щодо охорони природи, праці, здоров'я людини тощо.

Основною формою профілактики правопорушень і оволодіння певними знаннями є година спілкування. Класні керівники, працюючи за цільовими творчими програмами, постійно урізноманітнюють форми і методи проведення годин спілкування.

В ліцеї проводяться різноманітні заходи, а саме: тиждень основ безпеки життєдіяльності. Тиждень повторення правил дорожнього руху. Тиждень знань правил протипожежної безпеки та заходи з попередження жорстокості та насильства в учнівському середовищі - Тиждень профілактики булінгу. День відповідальності людини за Декларацією прав Богдана Гаврилишина. Місячник правового виховання. Тиждень правових знань, Всеукраїнська щорічна акції «16 днів проти насильства» (листопад 2022), Тиждень толерантності (листопад 2022 року) та Тиждень доброчесності (грудень 2022 року), а інші заходи.

Було проведено предметні уроки з використанням статей Конституції України; виховні години на правові тематику («Права дитини», «Право. Обов'язок. Свобода. Відповідальність», «На порозі вибору», «Державні символи України», відеолекторій «Станція призначення - життя»), проведено тренінги, круглі столи, конкурси плакатів, малюнків та ряд інших заходів. Результати цих місячників та Тижнів узагальнено у наказах про підсумки їх проведення.

У гімназії створено: Куточок права; стенди, «Державні символи», «Вісник учнівського самоврядування»; у бібліотеці діють виставки літератури: «Конституція України», «Знаємо та розуміємо свої права», «Ні» алкоголю та нікотину!», «Питання молоді. Відповіді», «Правова енциклопедія школяра», «Вплив тютюну на організм підлітка», «Твоє життя - твій вибір!», «Чим приваблює куріння?», а також проводилися конкурси малюнків, плакатів на тему: «Знай та поважай свої права». Вчителем правознавства у грудні 2022 року був проведений Тиждень права, готувалися методичні матеріали, розроблялися схеми і таблиці, юридичні ситуації, презентації та задачі згідно з розділам дисципліни.

Для успішного попередження та протидії насильству важливу роль відігравали робота соціального педагога та психолога. У 2022-2023 навчальному році

проводилися заняття з навчання навичок ефективного спілкування та мирного розв'язання конфліктів

Соціальний захист учнів та робота з дітьми пільгових категорій

Упродовж 2022/2023 навчального року робота гімназії щодо соціального захисту дітей пільгових категорій була спрямована на дотримання Конвенції ООН «Про права дитини», виконання законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про охорону дитинства», «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт, позбавлених батьківського піклування», указів Президента України від 12.01.2018 року №5 «Про першочергові заходи щодо захисту прав дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб із їх числа». «Про додаткові заходи щодо вдосконалення соціальної роботи з дітьми, молоддю та сім'ями» (від 23.06.2001, №467/2001), «Про додаткові заходи щодо посилення соціального захисту багатодітних і неповних сімей» (від 30.12.2000, №1396/2000), «Про затвердження комплексних заходів щодо профілактики бездоглядності та правопорушень серед дітей, їх соціальної реабілітації» (від 18.03.2001, №2402-III).

Робота з даного напрямку проводилась відповідно до річного плану роботи гімназії на 2022/2023 навчальний рік, плану роботи шкільної соціально-психологічної служби.

Заступник директора з виховної роботи координував роботу класних керівників, соціально-психологічної служби школи щодо оформлення та ведення соціальних паспортів класів, підготовки необхідної інформації, документів, проводив консультації, інструктажі щодо організації роботи з дітьми пільгового контингенту; організовував роз'яснювальну роботу з батьками, опікунами дітей з питань охорони прав та інтересів дитини; здійснював облік працевлаштування випускників 9-11 класів з числа дітей-сиріт та позбавлених батьківського піклування; узагальнював інформацію про проведену роботу на нарадах при директорові, засіданнях МО класних керівників.

Створено банк даних дітей пільгових категорій, що постійно оновлюється.

Сироти -2

ПБП- 0

Напівсироти -21

Інваліди -4

Чорнобильці- 4

Одинока мати- 14

Малозабезпечені -0

Переселенці з тимчасово окупованих територій -284

Діти, батьки яких приймають участь в АТО- 24

Сім'ї де батьки мають інвалідність -8

Соціально-адміністративною службою гімназії здійснювались наступні заходи щодо соціального захисту дітей пільгових категорій:

- Здійснювався контроль за змінами в соціальному статусі дітей, зміни фіксуються в соціальних паспортах класних колективів та в єдиному соціальному паспорті освітнього закладу.
- Проводилось відслідковування місця перебування учнів, їх навчання, працевлаштування, оздоровлення та соціального захисту дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей – інвалідів, дітей з сімей, які постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС, дітей з малозабезпечених та багатодітних сімей, та ведення особових справ.
- Здійснювався правовий всеобуч батьків та дітей з питань дотримання вимог Конвенції ООН про права дитини та захисту їх прав, із залученням до цієї роботи класних керівників відповідних класів.
- Забезпечення дітей початковими знаннями про права та свободи дітей (як маленьких людей і юних громадян), а також відомостями про правові норми, що регулюють відносини практично в усіх сферах суспільного життя.
- Забезпечення індивідуального підходу до кожної дитини на основі її психолого-педагогічного вивчення.
- Пропаганда здорового способу життя, здійснення превентивного виховання, профілактика алкоголізму, наркоманії, злочинності.

- Орієнтування дітей на загальнолюдські й національні цінності на засадах поваги до прав і свобод людини і громадянина та дотримання правових норм, правомірної поведінки й толерантного спілкування.

- Забезпечення захисту прав, повноцінного життя, розвитку та виховання дітей пільгового контингенту.

- Формування всебічно розвиненої особистості, здатної до повноцінного життя у суспільстві:

- поліпшення стану здоров'я шляхом профілактики захворювань;
- забезпечення покращення умов розвитку, виховання і освіти дітей;
- забезпечення підтримки творчо обдарованих дітей, розвитку їх здібностей.

Актуальною у 2022/2023 н. р. залишається профілактична робота щодо протидії торгівлі людьми. До Міжнародного дня боротьби з рабством для учнів старшої школи було проведено перегляд відеоматеріалу з обговоренням щодо питань ризиків потрапляння в ситуації торгівлі людьми, кінолекторій «Станція призначення – життя».

На сайті гімназії розміщена інформація, що стосуються збереження життя та здоров'я дітей, захисту їх прав та інтересів

Також, у зв'язку з воєнними діями та оголошеним військовим станом у країні та необхідністю евакуюватися з небезпечних регіонів питання контролю за дітьми стало особливо гостро. Тому адміністрація школи тримала на постійному контролі пересування колективу школи. Класними керівниками налагоджений тісний контакт з кожною сім'єю. Проводився щоденний моніторинг за пересуванням сімей і дітей в них. Створена онлайн таблиця, в яку кожного ранку вносилися зміни щодо пересування і навчання дітей в таких складних умовах. Учні, які не виходили на зв'язок і не приступили до занять не було.

Зі зростанням випадків конфліктних ситуацій у школах та з метою попередження жорстокого поводження по відношенню до дітей, насилля та булінгу, поширення роботи з комплексу просвітницьких, профілактичних заходів для учасників освітнього процесу виданий наказ «Про запобігання випадкам булінгу (цькування) в ліцеї на 2022-2023н.р» і відповідно,

розроблений та затверджений План заходів. Адміністрацією та учителями гімназії були проведені семінари для вчителів, антибулінгові хвилинки, профілактичні бесіди.

Згідно наказу Міністерства освіти «Деякі питання реагування на випадки булінгу та застосування заходів виховного впливу в закладах освіти» від 28.12.2019 № 1646 у ліцеї розроблені План заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу (цькуванню), Процедура подання учасниками освітнього процесу заяв про випадки булінгу (форма заяви, примірний зміст, терміни та процедуру розгляду, відповідно законодавства тощо); Порядок реагування на доведені випадки булінгу та відповідальність осіб, причетних до булінгу (цькування).

Традиційно з 25.11 по 10.12. 2022 року у школі пройшла акція «16 Днів активності проти гендерно зумовленого насильства». В цьому році кампанія в нашій гімназії проходила під гаслом: «Розфарбуємо світ помаранчевим: фінансуй, реагуй, запобігай, збирай дані!». Система виховної роботи в нашому закладі спрямована на формування свідомого громадянина – людини з притаманними їй почуттями, вчинками та поведінкою, які органічно поєднуються з потребою й умінням діяти компетентно, забезпечувати в реальному житті гуманістичність ідеалів, стійких ціннісних орієнтирів; вихованню толерантної поведінки, розвитку комунікативних навичок, моральної сфери та реалізації творчого потенціалу.

На виконання листа «Методичні рекомендації щодо здійснення профілактики булінгу (цькування) в закладах освіти в мовах воєнного стану» від 12.05.2022 № 01/03-81 були враховані рекомендації і проводилася відповідна робота для розвитку у дітей соціальної та комунікативної компетенції (тобто здатність поважати думку інших людей і вміти пояснити свою позицію, ефективно співпрацювати в колективі). Проведена он-лайн зустріч "Рецепт стійкості: мистецтво маленьких кроків" з педагогами.

Профорієнтаційна робота в 2022-2023 навчальному році проводилася в дистанційному форматі. Проведений профорієнтаційний захід з випускниками стосовно вступної кампанії в 2023 році та специфічні умови навчання у виші.

Також, проводилися профорієнтаційні бесіди, щодо вступу до вищих навчальних закладів країни за новими професіями у військовій справі.

Проводилася цілеспрямована профілактична робота з безпеки життєдіяльності з учасниками освітнього процесу.

Видані накази, які стосуються питань безпеки життєдіяльності та запобігання дитячого травматизму, ці питання систематично розглядалися на нарадах при директорові, педагогічних радах.

В рамках тижнів БЖД у гімназії були організовані закріплення основних знань з педагогічними працівниками «Положення про порядок розслідування нещасних випадків, що сталися із здобувачами освіти під час навчально-виховного процесу в навчальних закладах» (наказ Міністерства освіти і науки України від 16.05.2019 року № 659, зареєстровано в Міністерстві юстиції України 13 червня 2019 р. за N 612/33583). Класними керівниками поновлені стенди і куточки БЖД «Пам'ятками щодо поводження із виявленням підозрілими вибухонебезпечними та підозрілими предметами». Розроблена Циклограма проведення комплексу бесід (занять) із попередження дитячого травматизму класними керівниками 1-11 класів, яка охоплює всі сфери безпеки, а саме: комплекс бесід з ПДР, повторення правил протипожежної безпеки, під час користування газом, електроприладами, ВВП, безпеки на воді із попередження дитячого травматизму для учнів 1-11 класів: «Небезпека вдома, на вулиці», «Небезпека при зустрічі зі свійськими та дикими тваринами», «Безпека на дорогах», «Правила поведінки під час пожеж», «Наслідки ураження електричним струмом», «Правила безпеки при користування газоприладами», «Правила поведінки при користуванні вибухонебезпечними речовинами», «Правила поводження з ВВП, невизначеними предметами та речовинами».

На період запровадження воєнного стану в Україні (Указ №64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні») в гімназії, на постійній основі, проходить інформування учасників освітнього процесу та працівників (онлайн зустрічі, хвилинка спілкування) про межі поширення, наслідки, способи та методи захисту, а також дії у зоні можливої надзвичайної ситуації; презентовано чат бот «У разі надзвичайної ситуації або війни», в якому зібрані поради, як захистити

себе у кризовій ситуації. Також розповсюджується корисні поради від UNICEF Ukraine «Важливо, як ніколи», «Дітям про вибухонебезпечні предмети»; ДСНС України «Мінна безпека. Що потрібно знати та виконувати»; базові правила поведінки та як діяти в разі виявлення мін та інших вибухонебезпечних предметів у серії коміксів «Мінна безпека не без ПЕКа» в-ва «Ранок».

Проведені цільові профілактичні заходи, інструктажі напередодні літніх канікул, доведені до відома батьків у класних групах. У школі наявний журнал реєстрації інструктажів з безпеки життєдіяльності для учнів при проведенні позашкільних та позакласних заходів.

Відповідно до ст. 20 Закону України «Про дорожній рух»

Відповідно до ст. 20 Закону України «Про дорожній рух», Плану заходів щодо реалізації Стратегії підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні, з метою проведення комплексної профілактичної роботи щодо запобігання дитячого дорожньо-транспортного травматизму, для забезпечення широкої роз'яснювальної роботи щодо пропаганди безпеки дорожнього руху протягом 2022-2023 навчального року проводились місячники, тижні, Єдині дні безпечного руху (за окремим планом).

Під постійним контролем у 2022-2023 навчальному році було проведення класних годин за Програмою з правил вивчення дорожнього руху відповідно віковим категоріям. Під час проведення тижнів безпеки дорожнього руху (перед зимовими та літніми канікулами) та Єдиних днів безпеки руху (перед осінніми канікулами) застосовувалися різноманітні форми їх проведення.

На перших батьківських зборах обговорені питання дорожньо-транспортних пригод за участю дітей тощо. У результаті цілеспрямованої роботи з учнями у школі протягом навчального року не зареєстровано жодного ДТП.

На батьківських зборах обговорені питання дорожньо-транспортних пригод за участю дітей. Розглядалися питання безпечної поведінки дітей під час канікул, «Будь обережним на дорогах». Класними керівниками були проведені інструктажі з безпеки учнів напередодні осінніх, зимових, весняних та літніх канікул.

Класні журнали систематично перевірялись на наявність записів бесід з попередження дитячого травматизму та пам'яток для дітей про безпеку під час війни. Перевірка журналів показала, що в кожному класному журналі відведені сторінки по попередженню дитячого травматизму. Так, з 1 по 11 класи записи ведуться вірно, вчасно і охайно. Всі класні керівники оперативно реагують на необхідність проведення додаткових бесід з учнями та пильнують за наявністю пам'яток в щоденниках дітей та класних куточках.

Питання щодо запобігання дитячого травматизму розглядалися на нарадах при директорів, засіданнях методичного об'єднання класних керівників.

Основою формування учнівського колективу є наявність такої діяльності як учнівське самоврядування. Діяльність учнівського самоврядування скеровувалась на підвищення якості навчання, зміцнення свідомої дисципліни, реалізацію вимог режиму роботи ліцею, організацію позакласної виховної роботи, на розвиток ініціативи та творчої самодіяльності учнів, реалізацію їхніх прав та обов'язків. Робота самоврядування у гімназії була скоординована з планом роботи закладу, завжди у постійному пошуку нових форм і методів організації.

Члени АШД традиційно беруть активну участь у проведенні загальношкільних свят: Свято першого дзвоника, «концерт до дня вчителя, свято Миколая, новорічні ранки для учнів 1-4 класів, брали участь в різноманітних акціях.

Радою «АШД» розроблено план діяльності шкільної організації. План охоплює всі види виховної діяльності, це ціннісне ставлення до:

- людини;
- духовності;
- глобальної моральності;
- усвідомленого патріотизму;
- відповідальності, поваги, творчого мислення, прагнення до постійного розвитку;
- превентивне виховання, економічне і професійне виховання;
- фізичне вдосконалення і виховання потреби здорового способу життя.

Громадянські якості формуються в процесі безпосередньої участі членів «АШД» у виховних заходах, які носять різноманітний характер: це бесіди, диспути, зустрічі, тематичні конференції, участь у пошуково-дослідницькій роботі, екскурсії та інше

«АШД» проводились заходи, спрямовані на шанування традицій українського народу, його звичаїв, культури: тематичні вечори, «круглі столи», диспути, розважально-пізнавальні конкурси. Також наприкінці навчального року пройшли «Останній Дзвоник» в онлайн-форматі до яких доєдналися не тільки учні, а і спільнота педагогів та батьків.

В соцмережах (інстаграм) постійно оновлюється інформація про діяльність АШД.

Це все дає можливість забезпеченню цілісного підходу до виховання і розвитку особистості учня, створенню єдиної комплексної системи виховних впливів гімназії, сім'ї, громадськості; формуванню в учнів гімназії соціальної самосвідомості, загальнолюдських цінностей, громадянської компетентності й державницької свідомості;

Вся виховна робота гімназії спрямована на поєднання організаційно-педагогічної, родинно-сімейної, національно-культурної, просвітницької діяльності вчителів, батьків, учнів, місцевої громади.

Виходячи з вищевказаного та підставі нормативних документів з виховної діяльності (безпосередньо Лист МОН від 10.08.2022 № 1/9105- 22 «Щодо організації виховного процесу в закладах освіти у 2022/2023 навчальному році») та виходячи з основних положень Стратегії розвитку гімназії на 2012-2026 роки: рекомендовано:

1. Педагогічному колективу гімназії:

1.1. Продовжити працювати над вирішенням виховної проблеми: «Розширення прав і можливостей учнів гімназії з метою виховання творчої та відповідальної глобальної громадськості». Використовувати у своїй роботі інноваційні технології, чітко ставити виховну мету і прикладати достатньо зусиль щодо її досягнення

1.2. З урахуванням реалій сучасності спрямувати всю виховну діяльність гімназії за наступними пріоритетними напрямками:

- створення умов для безпечного перебування у гімназії ;
- надання емоційної та психологічної підтримки усім учасникам освітнього процесу;
- активізація національно-патріотичного виховання

1.3. Залучати до проведення виховних заходів батьків та громадськість.

1.4. З метою створення безпечних умов перебування у гімназії:

- здійснювати вивчення індивідуальних, вікових, психологічних особливостей учнів їхніх інтересів, нахилів, уподобань.

2. Основними напрямками та завданнями виховної роботи класного керівника мають стати:

2.1. Надання здобувачам освіти базових знань з основ безпеки та формування поведінки правильних безпекових дій в умовах воєнного стану, навчання правилам збереження здоров'я, життя свого, оточуючих в разі бойових дій.

2.2. Надання психологічної підтримки, забезпечення психолого- педагогічного супроводу емоційно вразливих категорій осіб.

2.3. Сприяння адаптації та емоційно-психологічної підтримки тимчасово внутрішньо переміщеним особам.

2.4. Формування рис і якостей «українця-переможця» у війні РФ проти України:

- моральна стійкість, витримка, сила волі і твердість духу;
- протидія ворожій пропаганді, віра в перемогу, підтримання власного емоційного ресурсу;
- здатність та вміння протистояти негативним емоціям, стресу, тривозі, почуттю небезпеки;
- співчуття, милосердя, взаємодопомога, волонтерство, відчуття себе громадянином

Пріоритетні напрями роботи:

- створення умов для безпечного перебування у гімназії
- надання емоційної та психологічної підтримки усім учасникам освітнього процесу

- удосконалення роботи з організації дистанційного навчання
- активізація національно-патріотичного виховання з урахуванням реалій сучасності.

Протягом 2022-2023 навчального року класні керівники працювали за індивідуальними виховними планами, які були перевірені заступником директора з виховної роботи. Змістова наповнюваність планів відповідала віковим особливостям учнів і була спрямована на виховання у них всіх вищезазначених ціннісних ставлень. Учні та вчителі закладу були активними учасниками класних, загальношкільних заходів.

Класні керівники брали участь у вебінарах, дистанційних семінарах; проводили онлайн-інструктажі з ТБ під час дистанційного і змішаного навчання, здійснювали консультації в програмі Viber, ЗУМ розміщували відеопрезентації, відеофільми, ролики з питань виховання.

На період війни в Україні (Указ №64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні») у ліцеї, на постійній основі, проходить інформування учасників освітнього процесу та працівників (олайн зустрічі, виховні години, інструктажі, хвилинки спілкування) про межі поширення, наслідки, способи та методи захисту, а також дії у зоні можливої надзвичайної ситуації, розповсюджувалися корисні поради від UNICEF Ukraine «Важливо, як ніколи», «Дітям про вибухонебезпечні предмети»; ДСНС України «Мінна безпека. Що потрібно знати та виконувати», правила поведінки під час повітряної тривоги та інші.

Протягом 2022/2023 навчального року гімназія приймала участь районних заходах з метою виховання сімейних цінностей, щирого та доброзичливого відношення до людей були сплановані та проведені відповідні заходи до Дня сім'ї, Дня матері, Дня святого Валентина. Естетичне виховання учнів гімназії спрямоване на розвиток у зростаючої особистості широкого спектру почуттів – здатності збагнути та висловити власне ставлення до мистецтва, творчості, народних традицій. Ведеться системна робота з виховання в учнів кращих людських якостей, здорового способу життя. Протягом року проводились в онлайн-форматі творчі заходи до Дня вчителя, Дня святого Миколая, Нового

року та Різдва Христового, Міжнародного жіночого дня, Дня матері, Дня сім'ї тощо. **Серед районних заходів:**

- онлайн- фестиваль до Міжнародного дня обіймів;
- онлайн фестиваль «Іде святий Миколай, добром його зустрічай!»;
- районний онлайн фестиваль «Хай уся земля почує – Україна колядує!»;
- фестиваль до Дня святого Валентина «де є любов, там є життя!»; святковий віртуальний ярмарок «Масляна іде до нас: зимоньку проводжаємо, весноньку зустрічаємо!»;
- онлайн фестиваль «Свято жіночої краси» до Міжнародного жіночого дня;
- онлайн фестиваль з нагоди дня народження Т.Г.Шевченка «Вічне слово Кобзаря»;
- районний онлайн-фестиваль «Обережні й незалежні» до Міжнародного дня просвіти з питань мінної безпеки і допомоги в діяльності, пов'язаної з розмінуванням;
- онлайн фестиваль до Всесвітнього дня здоров'я «Здоров'я для всіх»;
- онлайн фестиваль до Всесвітнього Дня Поезії «На крилах поезії»;
- онлайн-фестиваль «Чорнобиль не має минулого часу»;
- онлайн фестиваль «Великдень іде, перемогу несе!»;
- захід "Пам'ятаємо, перемагаємо" до Дня пам'яті та примирення і Дня перемоги над нацизмом у II світовій війні;
- фестиваль до Дня вишиванки;
- офлайн захід «Харків - місто щасливих дітей» до Міжнародного дня захисту дітей 26.05.2023 в ЄрміловЦентрі.

І учні шкіл, і вихованці закладів дошкільної освіти дуже активно долучалися до усіх районних заходів.

Крім того, наші учні брали активну участь в міських освітніх акціях та марафонах: «Вивчаймо українську легко: лайфхаки від харківських педагогів, школярів та батьків», «Сімейні звичаї та традиції харківських родин», «Григорій Сковорода крізь призму сучасності», «Добро починається з тебе», «Книги, що надихають», «Від серця до серця», «Українська культура як місток єднання минулого, сьогодення та майбутнього українців», «Де єдність, там і перемога», «Відпочиваймо цікаво, безпечно, корисно. Лайфхаки від школярів та батьків»; в міських челенджах: «Є професія у світі – серце віддавати дітям!», «Вивчай українську легко», «Як зацікавити сучасних школярів навчанням: лайфхаки від харківських освітян, батьків, випускників та учнів», «Тільки в єдності наша сила», «Харків інтелектуальний: від минулого до сучасності».

У міські Telegram-канали «Харківські герої освітнього фронту» та «Харків надихає» надсилали історії учителів, які оберігають свободу та майбутнє України на фронті; розповідали про дорослі вчинки маленьких українців, про волонтерські подвиги педагогів та здобувачів освіти, які наближають перемогу.

Крім того взяли активну участь в Міжнародному освітньому марафоні «Все буде Україна!», Всеукраїнському освітньому онлайн марафоні «Сучасна українська: ефективна комунікація», у VI загальноукраїнському квест-марафоні «Чи знаємо ми Тараса Шевченка?», у III Всеукраїнському відкритому марафоні з української мови.

В районному етапі міської акції «Поділися своїми мріями», присвяченої Дню захисту дітей, учні нашої гімназії взяли участь і зустрілися з Харківським мером Ігорем Тереховим на міському заході.

Усю виховну роботу колектив спрямовував на те, щоб допомогти здобувачам освіти розкрити свої творчі здібності, позбавитися комплексів та страхів, порозумітися між собою, пізнати один одного краще. Внаслідок системи освітніх виховних заходів, які проводяться в навчальному закладі, сформувалась модель випускника – самодостатнього, цілеспрямованого, патріотично налаштованого, освіченого, творчого, різносторонньо розвинутого українця, громадянина своєї держави.

Отже, виховна діяльність ліцею, як цілісна система, складається із співпраці дорослих і учнів, утворює нове інтеграційне ціле, де кожна частина збагачує і доповнює одна одну, сприяє розвитку особистості дитини, формуванню у неї необхідних умінь і навичок колективного і громадського життя, навіть у кризових умовах воєнного стану.

Серед основних виховних напрямів на 2023-2024 навчальні роки найбільш актуальним має залишитись національно-патріотичне та військове виховання як стрижневе, основоположне, що відповідає як нагальним вимогам і викликам сучасності, так і закладає підвалини для формування свідомості нинішніх і прийдешніх поколінь, які розглядатимуть державу як запоруку власного особистісного розвитку, що спирається на ідеї гуманізму, соціального добробуту, демократії, свободи, толерантності, виваженості, відповідальності, здорового способу життя, готовності до змін.

Вся виховна робота ліцею спрямована на поєднання організаційно-педагогічної, родинно-сімейної, національно-культурної, просвітницької діяльності вчителів, батьків, учнів, місцевої громади.

Виходячи з вищевказаного та підставі нормативних документів з виховної діяльності та виходячи з основних положень Стратегії розвитку гімназії на 2021-2026 роки: рекомендовано:

1. Педагогічному колективу ліцею:

1.1. Продовжити працювати над вирішенням виховної проблеми: «Розширення прав і можливостей учнів ліцею з метою виховання творчої та відповідальної глобальної громадськості». Використовувати у своїй роботі інноваційні технології, чітко ставити виховну мету і прикладати достатньо зусиль щодо її досягнення

1.2. З урахуванням реалій сучасності спрямувати всю виховну діяльність ліцею за наступними пріоритетними напрямками:

- створення умов для безпечного перебування у ліцеї
- надання емоційної та психологічної підтримки усім учасникам освітнього процесу
- удосконалення роботи з організації дистанційного навчання

- активізація національно-патріотичного виховання з урахуванням реалій сучасності

1.3. Залучати до проведення виховних заходів батьків та громадськість.

1.5.3 метою створення безпечних умов перебування у ліцеї:

- здійснювати вивчення індивідуальних, вікових, психологічних особливостей учнів їхніх інтересів, нахилів, уподобань.

2. Основними напрямками та завданнями виховної роботи класного керівника мають стати:

2.1. Надання здобувачам освіти базових знань з основ безпеки та формування поведінки правильних безпекових дій в умовах воєнного стану, навчання правилам збереження здоров'я, життя свого, оточуючих в разі бойових дій.

2.2. Надання психологічної підтримки, забезпечення психолого-педагогічного супроводу емоційно вразливих категорій осіб.

2.3. Сприяння адаптації та емоційно-психологічної підтримки тимчасово внутрішньо переміщеним особам.

2.4. Формування рис і якостей «українця-переможця» у війні РФ проти України:

- моральна стійкість, витримка, сила волі і твердість духу;
- протидія ворожій пропаганді, віра в перемогу, підтримання власного емоційного ресурсу;
- здатність та вміння протистояти негативним емоціям, стресу, тривозі, почуттю небезпеки;
  - співчуття, милосердя, взаємодопомога, волонтерство, відчуття себе громадянином

Управлінські процеси

Керівництво закладу вживає заходів щодо створення належних умов для покращення діяльності закладу:

- на початку нового навчального року у школі призначено відповідальних за збереження матеріальних цінностей;
- створено постійно діючу комісію з списання та оприбуткування матеріальних цінностей;

- створено комісію для проведення інвентаризації товарно-матеріальних цінностей закладу.

Заклад має чітко сформульовану, зрозумілу та реалістичну Стратегію розвитку, схвалену на педраді. Стратегія визначає місію, візію та цілі діяльності закладу освіти, умови, необхідні для їх досягнення, пріоритети та кроки, які керівництво та педагоги планують здійснити для досягнення визначених цілей відповідно до принципів освіти та підготовки учнів до майбутнього життя. Ці пріоритети та кроки узгоджено з пріоритетними напрямками розвитку засновника. Стратегія розвитку оприлюднена, доступна для батьків та інших зацікавлених осіб.

Річний план роботи закладу схвалено на засіданні педагогічної ради. У річному плані чітко сформульовано: цілі (короткострокові), завдання та заходи для їх виконання з урахуванням конкретних умов діяльності. Здійснюється аналіз виконання плану за попередній навчальний рік. До його розроблення залучаються усі учасники освітнього процесу. Всі компоненти річного плану є вимірюваними.

Освітні програми закладу освіти схвалено на засіданні педагогічної ради. Рішення педагогічної ради введено в дію наказом по школі.

Заклад у повній мірі забезпечена висококваліфікованими педагогічними та іншими працівниками. У закладі освіти штат педагогічних працівників сформовано, вакансії заповнюються вчасно, усі педагогічні працівники працюють за фахом. Керівництво закладу освіти проводить кадрову політику з урахуванням освітньої програми, наповнюваності закладу, кваліфікації педагогічних кадрів.

Створено всі умови для постійного підвищення кваліфікації (вважає 95% опитаних педагогів).

Принцип людиноцентризму, а також дотримання прав учасників освітнього процесу закріплені в основних документах закладу освіти: Статуті, освітніх програмах, правилах поведінки, Правилах внутрішньошкільного розпорядку. Учасники освітнього процесу обізнані зі своїми правами та обов'язками, вважають їх справедливими та доречними. Керівництво закладу освіти вчасно

реагує на порушення прав і обов'язків учасників освітнього процесу, приймає відповідні рішення та аналізує їх виконання. Адміністрація закладу освіти відкрита до діалогу з учасниками освітнього процесу, постійно сприймає та враховує їх пропозиції.

У закладі освіти спостерігається ефективна співпраця та комунікація між керівником та його заступниками, іншими працівниками. Налагоджено канали комунікації керівництва з іншими учасниками освітнього процесу.

Керівництво вчасно розглядає звернення громадян, звернення реєструються в “Журналі реєстрації звернень громадян”.

У школі створено інформаційний простір для забезпечення відкритості його діяльності. Створено та постійно підтримується офіційний вебсайт, який містить всю необхідну інформацію про діяльність закладу освіти.

Заклад має власні сторінки у соціальних мережах. Інформація, що розміщується на вебсайті та у соціальних мережах, стосується усіх аспектів діяльності закладу освіти.

Режим роботи та розклад навчальних занять у закладі освіти розроблено з урахуванням інтересів дитини, враховано вікові особливості учнів. Режим роботи закладу враховує розташування та специфіку роботи закладу.

Для удосконалення управлінських процесів необхідно:

- проводити моніторинг реалізації стратегії розвитку і висвітлювати результати на інформаційній сторінці закладу;
- переглянути та внести корективи до плану розвитку матеріально-технічної бази закладу освіти;
- більш активно залучати батьків та учнів до планування роботи закладу освіти на навчальний рік.

Згідно проведеного аналізу визначено рівень – **достатній**.